

DESTAN-I

* Temmuz
* 2015
* Sayı-25

KIRKPINAR

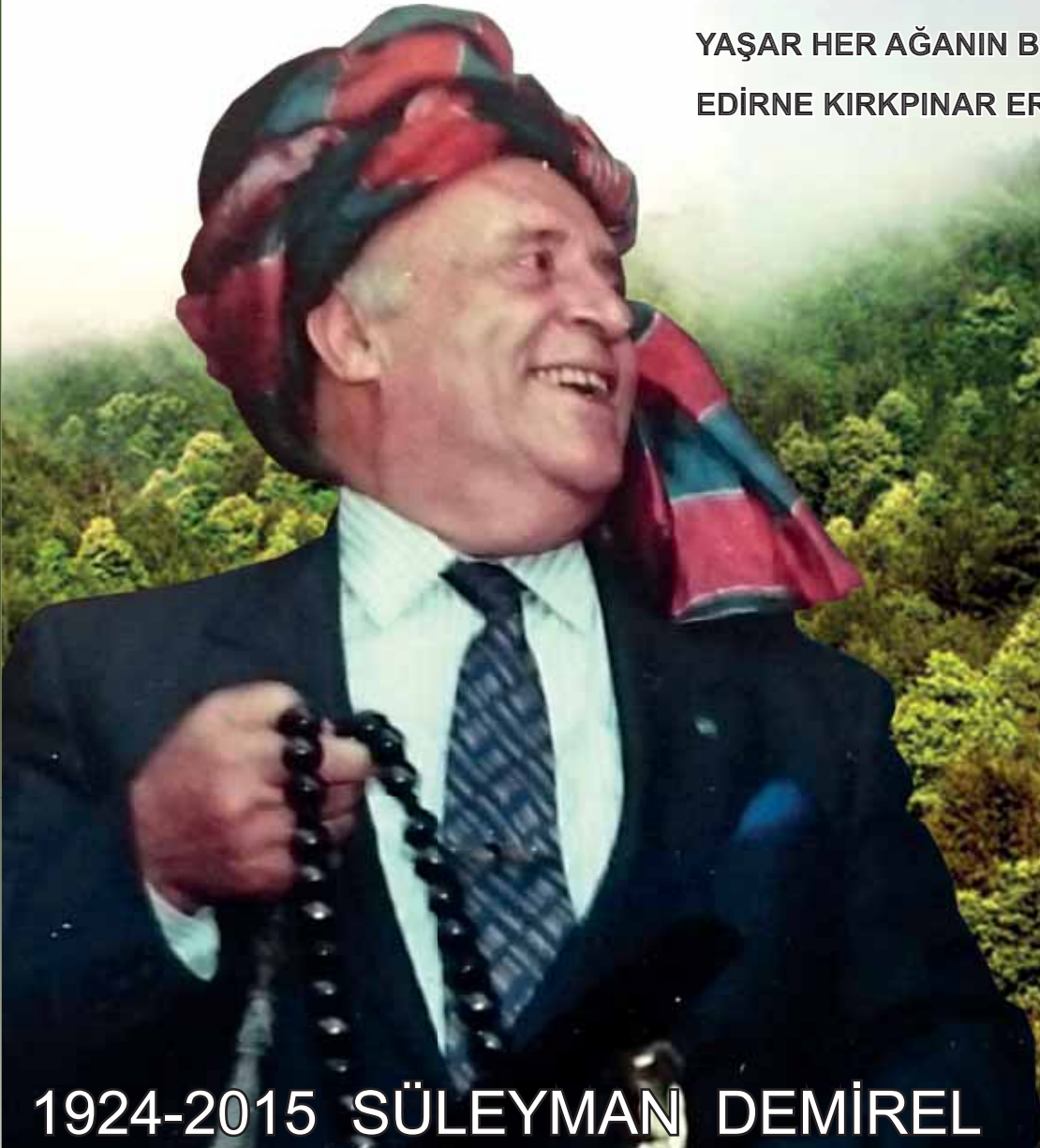
KIRKPINAR KÜLTÜRÜNÜ TANITMA VE YAŞATMA DERNEĞİ AYLIK ÜCRETSİZ YAYIN ORGANIDIR

AĞALARIN AĞASINI UNUTMAYACAĞIZ

KIRKPINAR AĞASI AĞALAR HASI
KIRKPINAR'DA AĞA ECDAT MİRASI
YAŞAR HER AĞANIN BİR HATIRASI
EDİRNE KIRKPINAR ER MEYDANINDA

BEYAZIT SANSİ

1924-2015 SÜLEYMAN DEMİREL

Toplam 30 oda kapasiteli olarak tasarlanan Hilly Hotel; şehir otelciliğinde lüks kavramını yeniden tanımlıyor.

İş dünyası aradığı lüksü bu otelde bulacak!

3 ayrı toplantı ve balo salonuna sahip Hilly Hotel, bölgenin önemli toplantılarına ev sahipliği yaparken, yoğun toplantı trafiğini keyifli bir tatile çevirebilecek Spiro Spa merkezi ile hizmetinizde.

Vento'daki düğünler çok konuşulacak.

360 derece şehir manzarasıyla Vento restaurant'ında gerçekleştireceğiniz düğününüzün tüm detaylarıyla uzman Hilly Hotel ekibi ilgilenirken, size mutluluğunuzu yaşamak kalacak.

Kırkpınar
Kültürünü Tanıtma
Ve Yaşatma
Derneği

Kırkpınar Evini Ziyaret Ediniz

www.kirkpinardernegi.org

Türkocağı cad. no:19 Kaleiçi / EDİRNE Tel: 0 284 212 63 82

AĞALARIN AĞASI

Bir düşünür şöyle demiş :

“ Eğer öldükten sonra unutulmak istemiyorsanız;
ya okumaya değer şeyler yazınız ya da yazılmaya değer şeyler yapınız! ”

Anıtı dikilecek, adına devasa müze yapılacak insan olmak kolay değildir. Bunun için farklı ve olumlu özellikler içeren nitelik önde gelir. Hele devlet adamlığı hiç de kolay değildir. Yaptığınız çalışmalarla ve örnek davranışlarınızla gönüllere taht kuracaksınız!

İnsan, hayatta iken önemsenmek istediği gibi, bu dünyadan göçtükten sonra da unutulmamak ister. Ama bir gerçek var: Sıra dışı bir iz bırakmadıkça, insanoğlu tez unutulup gider. Süleyman Demirel, kolay kolay unutulmaz, düşüncesindeyim.

O'nu, 1993 yılının tarihi Kırkpınar Güreşleri'ne davet etmek için Efsane Başpehlivan Ahmet Taşçı, ustası Kadir Birlik, Başpehlivan Sebahattin Kangal, danışmanlarım ve zamanın Edirne Belediyesi Başkan Vekili ile Çankaya Köşküne gittik.

Sadık Altınok Hoca'nın hazırladığı yağlı güreş temalı gravür çalışmaları davetiyemi Cumhurbaşkanımız **Süleyman Demirel**'e arz ederken: “Zat'ı âlinizi **AĞALARIN AĞASI** olarak Kırkpınar'da görmeyi ve bizleri onurlandırmanızı diliyoruz.” dedim.

Bu unvanı çok sevdiğini, yüzünde beliren tebessümden anladım! Sonraki yıllarda yaptığı konuşmalarında keyifle: “Ben, aynı zamanda ağaların ağasıyım!” dediğini çok kez duydum.

Başbakanlığı döneminde ilk kez geldiği Kırkpınar'da beraberinde Devlet Bakanı M. Ali Yılmaz ile birlikte er meydanına indiği zaman:

"Gidiyor musunuz?" diye soran basın mensuplarına:

"Ağa'ya gidiyorum, Ağa'ya!" dedi. Ziyaretine gelerek Kırkpınar'ı ve Ağasını onurlandırdı! Sonra davet ettiğim koltuğuma oturmak istemedi:

"Koltuğuna sahip çık!" şeklindeki esprili nasihatini hiçbir zaman unutmam. Ağalık tespihimi ve başlığımı armağan ettiğimde ne kadar mutlu olduğum, doğrusu görülmeye değerdi... Kendisi de çok mutlu oldu, bizler de!

Geleneksel Spor Dalları Federasyonu ve Bayburt Vakfı Başkanlığım yıllarında, değişik vesilelerle takdim ettiğim armağan ve plaketlerin geçen yılın ekim ayında açılışı yapılan İslâmköy'deki **Demirel Müzesi**'nde yerini aldığı, düşüncesindeyim. (Kısmet olursa ilk fırsatta müzeyi ziyaret edip çeyrek yüz yıl öncesindeki anıları yaşamayı çok arzu ediyorum.)

Kispetçi İrfan Usta'ya yaptırdığım arkasında **"DEMİREL"** yazılı kispeti armağan ettiğimde her zamanki sevecen üslubuyla:

"Güreşeceğim de, Türkiye'de güreşecek çayır bulamıyorum!" diyerek yaptığı espriyle hepimizi güldürdü! Koca ülkenin kendisine dar geldiğini ima etti sanki...

Edirne Sarayı'ya Er Meydanı'na ve Kırkpınar Güreşleri'ne sahip çıktı. Yıllarca bizleri yalnız bırakmayarak onurlandırdı. Belediyemiz de iki tribüne: **"AĞALARIN AĞASI SÜLEYMAN DEMİREL TRİBÜNÜ"** adını vererek O'na sonsuz teşekkürlerini ifade etti!

Kırkpınar; Yüce Türk Milleti'nin Orta Asya'dan kopup gelerek Anadolu ve Rumeli'yi vatan edinmesinin soylu bir destanıdır. Gönülümüzde yatan tarihi Kırkpınar'ın sözlerimize yansımaları her zaman ve her yerde böyle oldu. Kırkpınar köklerimizle aramızdaki en güçlü bağıdır. Türk töresinin en güzel öğelerini bünyesinde barındıran ve yaşatan, eşsiz bir kültür mirasıdır.

Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile tarihsel ve kültürel bağımızı kurmak, Alperen ve Alp'lık geleneğini yaşatıp tanıtmak için hazırladığımız **'TÜRKİSTAN(YESİ)'DAN KIRKPINAR'A'** kültürel ve sportif etkinliğimizi arz ettiğimizde de çok beğendi! Destek sözü verdi, hiç tereddüt

etmeden... Neden mi gerçekleştiremedik bir türlü? Açıklayayım:

Yağlı güreşimiz, Geleneksel Sporlar Federasyonu'ndan koparılıp tekrar Minder Güreşi Federasyonu'na bağlandı, dersem bu talihsiz sorunun cevabını da vermiş olurum. Yani, devlet gücünü ahbap çavuş ilişkisi ile yürüten birileri, ucuz çıkar hesapları uğruna üç beş kuruş maddi gelir için bu ihaneti yapmaktan geri kalmadı! Üstelik yıllardır yağlı güreşimize yaptığımız katkıları ve harcadığımız emekleri yok sayarak...

Günahı ve sevabıyla Türk siyasi tarihinin son elli yılına damgasını vuran, siyasetin **'BABA'SI'**, dendi mi ilk akla gelen ve Kırkpınar tarihine de adını **"AĞALARIN AĞASI"** sözcükleriyle yazdıran, Türkiye Cumhuriyeti'nin 9. Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel'i** geçen ay ebediyete uğurladık!

O'nu her Kırkpınar etkinliklerinde sevgiyle ve saygıyla anacağız! Hatıraları unutulmaz. Yattığı yer nur, mekânı cennet olsun! Türk siyasetinde kırk yıla damgasını vuran ve deneyimli siyasetçilerimizden biri olan 9. Cumhurbaşkanı Demirel'e Allah'tan rahmet dilerken, Yüce Türk Ulusu'na *"başımız sağ olsun!"* diyorum.

BEYAZIT SANSI

Edirne’de artık Kırkpınar’ın konuşulmasının zamanıdır

KIRKPINAR KÜLTÜRÜNÜ TANITMA VE YAŞATMA DERNEĞİ

Adına İmtiyaz Sahibi
ALPER YAZOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri

Müdürü

ÖZCAN BAŞGÜL

Genel Sekreter

MÜBECCET GÜZEY

Genel Yayın Danışmanı

SİNAN BERATLIGİL

Görsel Tasarım

BEDİA BARAK

Katkıda Bulunanlar

RAMAZAN GÜVEN

SEYFETTİN SELİM

SEMAHAT UZGÖR

BEYAZIT SANSI

MUHSİN DURUCAN

PROF.DR. İBRAHİM ÖZTEK

ÖMER ALTAY

AHMET ACAR

Reklam Koordinatörü

GÜLŞAH AŞÇIOĞLU

TEMMUZ 2015- SAYI : 25

YIL:2 Yayın türü:

YEREL SÜRELİ YAYIN

BASKI: Ege Reklam ve Basım
Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.
Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cd.
No:4 Ataşehir- İSTANBUL
Tel: 0216 470 44 70
FASK: 0216 472 84 05
www.egebasim.com.tr
Sertifika No: 12468

ADRES: Türkocağı Cad.
No: 19 Kaleiçi- EDİRNE
Tel: 0284 212 63 82

e-posta:

kirkpinardestani@gmail.com
www.kirkpinardernegi.org

Destan-ı Kırkpınar

Basın Meslek İlkelerine
uymaya söz vermiştir. Tüm
reklamların sorumluluğu
firmalara, mekalede ki görüş
ve düşünceler ise yazarlara
aittir. Yazarlara ücret
ödenmez.

Her ne kadar aklımız fikrimiz
yeni hükümetin kurulmasına ta-
kılı olsa da; Edirneliler olarak
Kırkpınar’ı konuşmak mecburiyetimizin
olduğunu da aklımızdan çıkarmayalım.

Edirne’imizde Kırkpınar’ı anımsatacak
çok az yapıt var.

Her ne kadar Tarihi Sarayı’da Kırkpınar ile ilgili başta Er Meydanı olmak üzere; Pehlivan Heykelleri, Ağa Heykelleri, Kırmızı Dipli Mum, Kırkpınar’ın kısacası tarihçesini anlatan kitabe ile Protokol Tribününün giriş kapısının yanında Kırkpınar’ın UNESCO’ya giriş belgesinin portatif kopyası ve yine portatif bir panoda Kırkpınar Marşı’nın bir dördlüğü yazılmış olsa da...

Bu öğeler Edirne’nin günlük yaşamının dışında olduğu için; Bize ve Edirne’ye gelenlere Kırkpınar’ı anımsatmakta zayıf kalıyorlar.

Bunun dışında bir-iki iş yerinin isminin (Kırkpınar) olduğunu görüyoruz.

Bu arada yılın 365 günü dükkânının ön bölümünü Kırkpınar Motifleriyle süsleyen Nergiz Döviz Bürosunun sahipleri Angun Kardeşleri takdirle anmamız gerekiyor.

Yılın 365 günü buradan geçen yerli-yabancı insanlarımız, buradan Tarihi Kırkpınar için güzel anımsamalarla ayrılıyorlar.

Kırkpınar Sevdalısı Mustafa Angun ve Kardeşleri Murat ile Muzaffer’e buradan takdir ve sevgilerimizi iletiyorum.

Bütün bunların dışında Edirne’de Kırkpınar’ı anımsatacak bir derneğimiz var.

Bu derneğimiz; Kaleiçi Semtimizde Polis Parkının hemen karşısında bulunuyor.

Geniş bahçeli ahşap bir binada çalışmalarını sürdüren Kırkpınar Kültürü-

nü Tanıtma ve Yaşatma Derneği; Tarihi Kırkpınar’ın tanıtımı için özverili çalışmalarını sürdürüyor.

Dün bu derneğin bahçesinde oturup çayımı yudumlarken; Bu derneğin kuruluşunda ve bugününde emeği geçenleri anımsadım.

Kırkpınar Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği 2001 yılında bir avuç Kırkpınar Gönüllüsü tarafından kuruldu.

Benim de kurucuları arasında yer aldığım Derneğin Başkanlığını; Benim gibi Kırkpınar Sevdalısı bir hemşerimiz olan Sn. Hüseyin Erkin yapmıştır.

Şimdilerde Derneğin Başkanlığını Kırkpınar’ın Altın Kemerli Ağası Sn. Alper Yazoğlu yapmaktadır.

Üç katlı Dernek binasının üstten iki katı mini bir Kırkpınar Müzesi gibidir.

Burada Kırkpınar’la ilgili yazılı ve görsel dökümanlar, titizlikle korunup sergilenmektedir.

Ayrıca yüzlerce şiir ve fotoğraf, Tarihi Kırkpınar’ı genç kuşaklara anlatmak için güzelce dizayn edilmiştir.

Kırkpınar Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği’nin bahçesi de Edirne Belediyesi’nin işbirliği ile çiçeklendirilmiş ve konuklarının rahatça oturup çayını içebileceği, kahvaltısını edebileceği düzenli bir şekilde kavuşturulmuştur.

Kırkpınar Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği’nin bahçesinde; Tarihi Kırkpınar’ın ünlü Başpehlivanları ile Altın Kemerli Ağalarının büstleri, konuklarına Tarihi Kırkpınar’ın haşmetini anlatmaktadır.

Kırkpınar’a katkınız olsun diye sizleri tanıtımaya çalıştığım Tarihi Kırkpınar Kültürünü tanıtma ve Yaşatma Derneğini ziyarette davet ediyorum.

BİRLİK TİCARET

SERAMİK, VİTRİFİYE, ARMATÜR, BOYA, LAMİNANT PARKE, HAZIR SIVA UYGULAMA, BİLİMUM
TAAHHÜT İŞLERİ, DUŞAKABİN

MERKEZ: Cumhuriyet Mah. Etili Sk. No: 2 Çan/ÇANAKKALE

TEL: 0286 412 11 75

ŞUBE: Boğazkent Mah. Atatürk Cad. No:71 Kepez/ÇANAKKALE

TEL: 0286 263 13 22

E-MAIL: yakupkose1761@hotmail.com

kececizade

Kuruluş 1961

Merkez: Hükümet Cd no:5 Edirne
Tel: 0284 225 24 81

www.kececizade.com.tr

EDİRNE VALİSİ DURSUN ALİ ŞAHİN'İN 654. KIRKPINAR MESAJI

Tarih ve kültür kenti Edirne'nin fethi ile başlayan ve 654 yıldır aralıksız süren Kırkpınar'a kavuşmanın mutluluğunu ve heyecanını bir kez daha yaşıyoruz. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri artık dünyaya mal olmuş, ülkemiz dışından gelenlerinde büyük coşku ve heyecanla izlediğini büyük memnuniyetle geçen yıl izlemiştim. Kırkpınar güreşlerin ikinci defa kavuşacak olmanın heyecanıyla dolu olduğumu ifade etmek isterim. Değerli hemşerilerim bütün dünyanın ilgi odağı olan Kırkpınar'ın sürekliliğine katkılarınız her türlü takdirin üstündedir.

Türk akıncılarının Rumeli'ye geçişi sırasında Ali ile Selim kardeşlerin bugün Yunanistan toprakları içinde kalan Somona bölgesinde başlattığı güreş bugün hala devam etmekte, efsaneye göre güreşirken şehit oldukları yerden çıkan Kırkpınar yüzyıllardır hiç kesilmeden gür bir şekilde akmaktadır.

Gelenekler; halklara kimlik kazandıran geçmişin birikimini geleceğe aktaran kültürel bir güçtür. UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras listesine giren ve 654 yıldır

aralıksız süren dünyanın en eski spor dallarından biri olan Kırkpınar Yağlı Güreşleri de en önemli geleneklerimizdir.

Ata yadigârı güreşin emek, sevgi, saygı ve inançla harmanlandığı “Er Meydanından”, tarihimize adını altın harflerle yazdıran nice pehlivanlar gelip geçmiştir. Kültürümüzde önemli yeri olan Kırkpınar'ın özüne dokunmadan gelecek nesillere aktarmak, en önemli görevlerimizden biri olmalıdır. Unutmayalım ki Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri ile Edirne ile beraber, tüm ülkemiz de tanıtılmaktadır. Böylesine uluslararası bir üne kavuşmuş olan ata sporumuz bir kültür ve medeniyet şehri olan Edirne'mizi turizm ve spor alanında da taçlandırmaktadır.

Türkiye'nin başpehlivanının belli olduğu Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşlerine ev sahipliği yapmanın gururunu yaşarken, Er Meydanı'ndan gelip geçen bütün yiğitlerimizi rahmetle anıyor, güreşlere katılacak tüm pehlivanlarımıza başarılar diliyor, organizasyonda emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

NEFİS EDİRNE BADEMEZMESİ

ALMOND PASTE

Sayınbaş Bademezmesi olarak
ATV'nin "İstanbul'un Altınları"
dizisine sponsorluk yaptık.
Ürünlerimizle dizideki şekerçi
dükkanını düzenledik.
Edirne Bademezmesinin ülkemizde
tanıtımına katkı sağladık

www.sayinbas.com

Balıkpazarı Cad. No:10 EDİRNE 0.284.225 21 50

Recep Gürkan Edirne Belediye Başkanı

Sadece ülkemize değil tüm dünyaya, sadece tarihe değil geleceğe de ışık tutan, Türk'ün bir taraftan gücünü ve cesaretini diğer taraftan da doğruluğunu, inancını ve asaletini ortaya koyduğu bir spor dalı olan Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde, Edirne Belediyesi olarak muhteşem bir organizasyona ev sahipliği yapacak olmanın heyecanını yaşıyoruz. Olimpiyatlardan sonra Dünya'nın ikinci büyük organizasyonu olan ve 654 yıldır devam eden Kırkpınar Yağlı Güreşleri Festivali'ni Edirne Belediyesi olarak düzenlemekten onur ve gurur duyuyoruz.

654 yıldır ata sporumuz olan ve bugüne kadar yurtiçi ve yurtdışından gelen birçok misafire ev sahipliği yapan Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ni, ulusal ve uluslararası basında daha da fazla tanıtmak, Edirne'yi bu vesile ile gündemde tutmak ve yağlı güreşleri gelecek nesillere de sevdirmek en büyük hedeflerimizden biri.

Bugüne kadar yapılan çalışmalar farklı alanlara taşımak için birçok farklı projeye imza attık. 654 yıldır süregelen ata sporumuzu genç nesillere aktarmak ve bugünü yüz yıllar sonrasına miras bırakabilmek için "T.C. Edirne Belediye Başkanlığı Kırkpınar Yağlı Güreşleri Festivali Bilgi ve Dokümantasyon Merkezi'ni kurduk. Yaklaşık bir yıldır sürdürdüğümüz çalışmalar ile Kırkpınar Yağlı Güreşleri'yle ilgili tüm basılı, sözlü, görsel ve dijital belgeler toplanarak, hazırlanmış olduğumuz veri tabanında interaktif ortamda tüm dünya ile pay-

laştık.

"Tanıtım için şehir şehir gezmek gerek" düşüncesiyle yola çıkarak, Kırkpınar'ın simgeleriyle süslenen Kırkpınar Tanıtım Aracı, 20 ili gezerek, düzenlediğimiz bu muhteşem organizasyona davet ettik. Bu yıl başlattığımız bu proje kısa sürede hedefine ulaştı. Halkın yoğun ilgiyle karşılanan Tanıtım TIR'ı ulusal ve yerel basında geniş yankı bulması bizleri sevindirdi.

654 yıldır düzenlenen Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ni çok daha farklı alanlara taşıyabilmek için 29 Mayıs 2015 günü Veli Efendi Hipodromu'nda ikinci Tarihi Kırkpınar Koşusu'nu gerçekleştirdik. Yılın En iyileri Ödül Töreni düzenleyerek medyanın gözünü Edirne'mize çevirmeye çalıştık.

Ayrıca, Edirne'nin ve 654. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri Festivali'nin tanıtımını farklı platformlarda tanıtmak amacıyla, Milli Piyango İdaresi'nin destekleri ile 19 Temmuz 2015 çekiliş biletlerinde Kırkpınar teması işledik.

Tüm bunların yanında Kırkpınar'ı festival havasından çıkarmak için çalışmalar yaptık. Yaşanan kargaşalardan dolayı Edirnelilerin son yıllarda Kırkpınar'a ilgi göstermemesi nedeniyle birçok değişikliğe gittik. 654 yıllık geleneğe yakışan ve Edirnelilerin gururla sahipleneceği bir Kırkpınar olması için geçen yıl stantları düzenledik. Çocuklarımız daha da fazla eğlensin, ailelerinin de içi rahat etsin diye daha büyük bir

oyun alanı ayırdık. Yemek alanlarını bir yerde topladık. Bu yıl da birçok farklılığa imza attık. Edirnelilere yakışır nezih bir ortam hazırlamak için canla başla mücadele ettik.

Avrupa'da düzenlenen ve Türkiye'nin 2008 yılında ilk defa katıldığı "Avrupalı Seçkin Destinasyonlar Ödülü"nü kazandıran ve 2010 yılında UNESCO'nun "İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Miras Temsili Listesi"ne dahil olan Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ni hakkettiği yere taşımak en büyük hedefimiz.

654 yıllık geleneğe sahip çıkmak, 654 yıllık heyecana ortak olmak isteyen tüm vatandaşlarımızı Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ne davet ediyorum. Gelin hep birlikte geçmişimize sahip çıkalım. Gelin hep birlikte tarihe ışık tutalım. Gelin hep birlikte Edirne'yi, Kırkpınar'ı tüm dünyaya tanıtalım.

654 yıldır Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin başarılı bir şekilde günümüze taşınması ile gurur duyuyorsak, bu gururu yaşamamızı sağlayan Er Meydanı'nda güreşen pehlivanlarımıza; bu geleneksel ata sporumuzun devamını sağlayan ağalarımıza; Güreşlerin gerçekleşmesinde etkin rol oynayan cazgır, hakem, davul ve zurnacı gibi emeği geçenlere ve Kırkpınar'ın geçmişten günümüze, bugünden geleceğe taşımada emeği geçen herkese; tüm çalışanlara ve güreş severlere de teşekkür eder; hep birlikte nice Kırkpınar Festivallerinde bir araya gelebilmek dileğiyle, sevgi ve saygılarımı sunarım.

654'NCÜ TARİHİ KIRKPINAR YAĞLI GÜREŞLERİNDE PEHLİVANLARIMIZA BAŞARILAR DİLERİM.

Ramazan Güven

280 - 281 - 282 Çardak Güreş Ağısı

AMERİKAN KÜLTÜR
Yesevi işbirliği ile her öğrenciye
**İNGİLİZCE DİL
PASAPORTU**

KAYITLARIMIZ
DEVAM
ETMEKTEDİR

**DEVLET
TEŞVİKLI
OKUL**

EN DONANIMLI UYGULAMA LABORATUVARLARI
SAĞLIK EĞİTİMİNDE DOĞRU ADRES

ÖZEL İSTANBUL
YESEVİ
ANADOLU SAĞLIK
MESLEK LİSESİ

0216 **452 6 452**
www.ozelyeseviokullari.com

Sizde
“ünlü bir yazar”
olmak ister misiniz?

Kitabınızı yazın, baskısını bize bırakın.
İster bir adet, ister bin adet, romanlarınızı, hikayelerinizi, şiirlerinizi,
anılarınızı kitaba çeviriyoruz.

472 3 472
kitapbasimevi.com

DAHİ
YAYINCILIK
“hepinizin yayınevi”

28 YILDIR
DÜNYAYA,
DÜNYANIN
BASKISINI YAPIYORUZ

egeBasım
PRINTING & PRESS

Esatpaşa Mah. Zeynepaşa Cad. No:4 Ege Plaza
34704 Ataşehir / İSTANBUL
T. +90 216 470 44 70 F. +90 216 472 84 05
www.egebasim.com.tr

Ağaların Ağası 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'le son spor röportajını Ankara'da Destan-ı Kırkpınar yaptı

Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri ve ata sporumuz yağlı güreşe büyük önem veren ve himayelerine alan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel 17 Haziran 2015 günü hakkın rahmetine kavuştu. Altın Kemerli Kırkpınar Ağası Alper Yazoğlu'nun "Ağaların Ağası" ünvanını yakış-

tırdığı Demirel, 40 yılı aşkın devlet ve siyaset adamlığında, Türkiye'ye engin hizmetlerinin yanı sıra, yağlı güreşimizi de yakından takip edip, ilgi ve hizmetlerini esirgemedi. Sarayıçi Kırkpınar Tarihi Yağlı Güreş Ermeğanı'nın onarım ve tribün kapasitesinin artırımı konularında emek

verdi. Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ni bizzat Edirne'ye gelerek takip etti. Ebedi aleme göçen Ağaların Ağası Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'i bir kez daha rahmetle anıyor, hatırasını tazeleyecek, kendisiyle yaptığımız spor içerikli son röportajı yeniden takdim ediyoruz.

Demirel'in Aziz Hatırasına

Biz dünyaya geldik, emeklerken Süleyman Demirel vardı, Barajlar Kralı'ydı... Çocukluğumuzda Demirel vardı, Başbakan'dı... İlk, orta, lise, gençliğe adım attık Demirel vardı, yine Başbakan'dı... 1980'de üniversiteye kayıt yaptırarak, Demirel 12 Eylül zorunlu istirahatgahında kaldı... Biz hayata atıldık, spor yazarlığına başladık, Demirel bu kez Cumhurbaşkanı olarak Türkiye'nin devlet adamlığı sahnesinde zirveye tırmandı. Demirel, 80 milyonluk Türkiye'de her yurttaşın ortak hatırasıydı. Dünya gözüyle Demirel'i

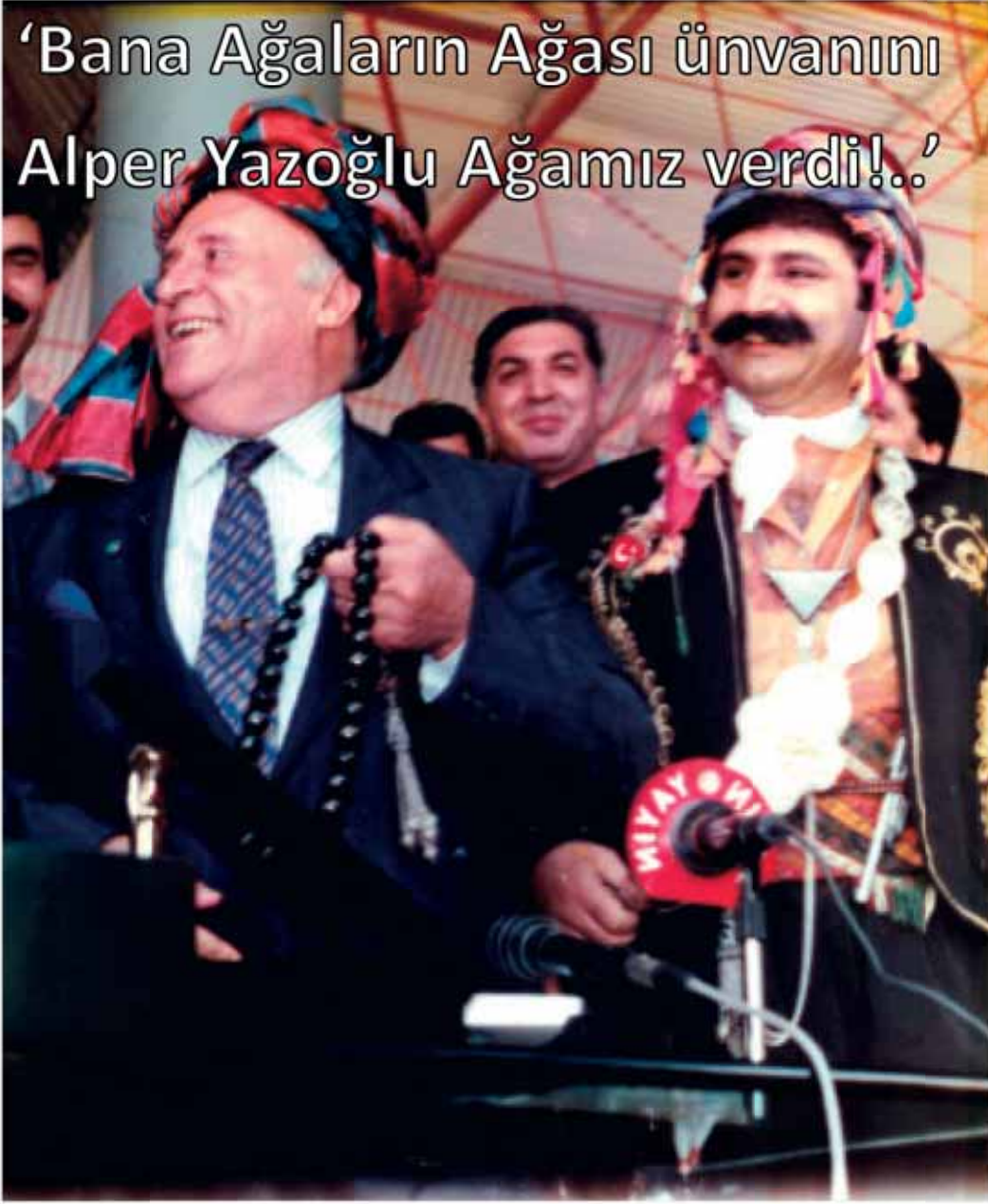
bir kez daha görüp konuşmamız da, Alper Yazoğlu Ağa'nın girişimi ile 2014 Mayıs'ında kısmet oldu. Ankara Güniz Sokak'taki ikametgahında daha içeri girer girmez yoğun Türkiye sevgisini teneffüs ettik. Atatürk vazgeçilmeziydi. Hemen her odasında yüce önderimizin fotoğrafları asılıydı. Karşılaştığımızda enerji saçıyordu. Yine sevecen, konuşkan, kalbi Türkiye için çarpan bir insandı. Kendisi ile Kırkpınar yoğunluklu yaptığımız söyleşide yağlı güreşe dair hatıralarının dimağında taptaze olduğunu gördük. Bir tarihi gerçeğin de ilk

ağızdan tanığı olduk. Süleyman Demirel, bir ara Altın Kemerli Kırkpınar Ağamıza, "Alper bey, bana 'Ağaların Ağası' ünvanını sen taktın" dedi. Bu tevazu ve müteşekkir yüklü ifadede, tarihe kayıt düşen derin bir kadirşinaslık da vardı. Sağlıklıydı Demirel, son görüşmemiz olduğunu aklımıza getirmedik. 17 Haziran günü ebedi aleme göç ettiğini öğrendiğimizde derinden sarsıldık. Mekanı cennet olsun. Ömür boyu "Böyük Türkiye" idealiyle yaşayan 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel büyük adamdı...

9. Cumhurbaşkanımız ve Kırkpınar'ın büyük hamisi

SÜLEYMAN DEMİREL

‘Bana Ağaların Ağası ünvanını
Alper Yazoğlu Ağamız verdi!..’

Siyasi hayatı boyunca, çocukluk yıllarında çobanlık yaptığı için “Çoban Sülü”, 1950’li yıllardaki Devlet Su İşleri’ndeki çalışmaları için “Barajlar Kralı”, 12 Eylül sonrasında siyasi yasaklı olduğu dönemde “Bir Bilen” ve Cumhurbaşkanlığı ile devamındaki dönemde milletle bütünleşmesiyle “Baba” gibi lakaplarla anılan 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, Kırkpınar dünyasında “Ağaların Ağası” ünvanıyla anıldı.

Başkent Güniz Sokak'taki evini ziyaretimizde, 9.Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel söze, "Sakın bu kırmızı dipli mumu, siz geleceksiniz diye koyduğumu zannetmeyin!.." diyerek başladı ve devamında şöyle konuştu: " Bu Kırkpınar mumu, hatıralarımın bir parçasıdır. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin devamlılığının bir hatırası olarak burada her zaman gözümün önündedir. Başbakan ve Cumhurbaşkanı olarak her zaman Edirne'ye, Kırkpınar'a gittim. Tarihi güreşlerimizi, pehlivanlarımızı da, güreşi destekleyen ağaları da teşvik ettim, destekledim."

Atalarımızdan yadigar yağlı güreşin zirve yaptığı mevsimdir Kırkpınar... Sarayıçı'ndeki kapışmaların tarihi yaklaştıkça, güreşseverler adeta hayata yeniden uyanır... Kırkpınar'da davulların, zurnaların, cazgırın salavatının,

manilerinin sesi, çok uzaklarda olsalar bile günler öncesinde kulaklarda çınlar... Yağlı güreş ahalisi kurtlanır... Yağın, çimin kokusu burunlarda tüter... Bağlasan durmaz, vakti zamanı gelince, Sarayıçı'ne, Kırkpınar'a gider...

Kırkpınar'ın olmazsa olmazlarıdır onlar...

Pehlivanı, seyircisi, hakemi, davulcusu, zurnacısı, yağcısı, bezcisi...

...Ve bir de Kırkpınar Ağa'sı...

2014 Kırkpınar'ı için geri sayım yaşanırken, Serhat Şehri Edirne'den önce, Altın Kemerli (1990-1991-1992) Kırkpınar Ağa'sı Alper Yazoğlu ile Ağaların Ağa'sı 9.Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'i ziyarete Ankara'ya gittik. Spor yazarı arkadaşımız Muzaffer Batumlu'nun da hazır bulunduğu ziyaretimizi

gerçekleştirdiğimiz 30 Mayıs 2014 günü, Ankara'da ani bastıran sağanak yağmur doluya dönmüştü... Başkentte trafik felce uğrasa da, biz saat tam 18.00'de Güniz Sokak'taki evindeydik. Güvenlik ekibi ve evsahipleri son derece nazik ve sıcak bir karşılama ile ekibimizi buyur ettiler.

TÜRKİYE'NİN 90 YAŞINA MERDİVEN DAYAYAN ULU ÇINARI DEMİREL

Çoban Sülü... Barajlar Kralı... Bir Bilen... 9. Cumhurbaşkanı... Ve Ağaların Ağası...

Önce, kısa bir süre için bekleme odasına konuşlandık. Burada ki objeler arasında kendisinin tek fotoğrafı, buna karşın 3-4 yerde Atatürk fotoğrafı objeleri yeralıyordu. Bu, 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'in Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e duyduğu derin sevgi, hürmet ve vefanın birer görsel ifadesiydi adeta. 16 Mayıs 1993'den - 16 Mayıs 2000'e kadar Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'nı ifa eden Süleyman Demirel, 90 yaşına merdiven dayamış ve milletle muhabbe-

tini hala sıcak tutmaya büyük özen gösteriyordu. Siyasi hayatı boyunca, çocukluk yıllarında çobanlık yaptığı için "Çoban Sülü", 1950'li yıllardaki Devlet Su İşleri'ndeki çalışmaları için "Barajlar Kralı", 12 Eylül sonrasında siyasi yasaklı olduğu dönemde "Bir Bilen" ve Cumhurbaşkanlığı ve devamındaki dönemde milletle bütünleşmesiyle "Baba" gibi lakaplarla anılan 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, Kırkpınar dünyasında "Ağaların Ağası" ünvanıyla anılmıştı. Kısa bir beklemeden sonra Ağaların Ağası Süleyman Demirel'in odasına alındık.

Ceketindeki rozeti ve gömlek kolundaki manşeti ay-yıldızlı, beyaz gömleği ile bütünleşen kırmızı kravatı ile Türk Bayrağı'nın renklerine haiz 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, "Gel Alper Ağa" diyerek, Atatürk posterinin bulunduğu tarafta yanındaki koltuğa Alper Yazoğlu'nu buyur etti. Karşılıklı hatırlar soruldu. Ağa Alper Yazoğlu, "Sayın Cumhurbaşkanım sizi çok sağlıklı, sıhhatli gördük. Çok mutlu olduk efendim" diye söze başladı. Kısa sürede eski Kırkpınar hatıraları konuşulmaya başlandı.

Kitap ve hatıralarla yükü görüşme odası

Kitaplarla donanmış, adeta mini bir kütüphaneyi andıran genişçe masada, koleksiyon zenginliğinde bazı objeler de yer alıyordu. Bunlar, Türkiye Cumhuriyeti'nde yıllarca yaptığı hizmet maratonundan birer hatıra olarak her daim gözönünde bulunuyordu. Eski Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, bayan doktorunun takdimi eşliğinde her birine açıklık getirerek, merakımızı gideriyordu. "Burada biravuç buğday tanesi. Çukurova'dan." Bir şişede özenle muhafaza edilen berrak bir sıvı bulunuyordu: "Bunlar Fırat'ın, GAP'ın ilk suyu... Daha önce Suriye'ye cömertçe akan suyumuzu Harran'a çevirdik. Harran'da şimdi bereket fişkırıyor, suyumuzu Harran'a tarıma, bolluğa berekete çevirdik. İşte GAP'ımızın ilk suyu bu şişede!.." Salonda, masanın üzerinde bir gaz lambası yeralıyordu. "Bu gaz lambası Türkiye'yi nereden alıp, nelerle taşıdığımızı hatırlatıyor bize. Memleketimiz, Anadolumuzun pek çok köyü karanlıktaydı. Memleketin dört bir yanında barajlar yaptık.

Elektriği köylerimize, memleketin en ücra köşelerine taşıdık." Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nden, vekilliğe, Başbakanlığa, Cumhurbaşkanlığına uzanan büyük hizmet maratonunda, "Barajlar Kralı Demirel" denmişti kendisine. İşte bu gaz lambası, "Böyük Türkiye" ha-

yalinde suyla, barajla, elektriğe, ışığa, aydınlığa ulaşma mücadelesinin bir simgesi olarak duruyordu orada, "Bu gaz lambası ile eski Türkiye'mizin önemli bir bölümünü, karanlıktan aydınlığa ulaştırdığımız köylerdeki insanlarımızın halinin hatırasıdır bize..."

“Sakin bu kırmızı dipli mumu, siz geleceksiniz diye koyduğumu zannetmeyin!..”

9. Cumhurbaşkanımız ve Ağaların Ağası Süleyman Demirel’in salonunda, bizi en çok heyecanlandıran objelerden biri de kırmızı dipli mumdu. Kırkpınar’a davetin simgesi olan kırmızı dipli mumu anlatırken 9.Cumhurbaşkanımız Demirel söz, “Sakin bu kırmızı dipli mumu, siz gelecek-

siniz diye koyduğumu zannetmeyin!..” diyerek başladı ve devamında şöyle konuştu: “Bu mum her daim odamdadır, büyük boyutlu olanlar diğer salonlarda sergileniyor. Bu mum da, hatıralarımın bir parçasıdır, Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri’nin devamlılığının bir hatırası olarak burada

her zaman gözümün önündedir. Başbakan ve Cumhurbaşkanı olarak her zaman Edirne’ye, Kırkpınar’a gittim. Tarihi güreşlerimizi, pehlivanlarımızı, ağalarımızı ve güreşi destekleyenleri teşvik ettim, destekledim. Beni her yıl Kırkpınar’a davet ettiler. Bu daveti karşılıksız bırakmadım.”

Bana Ağaların Ağası ünvanını Alper Yazoğlu Ağamız verdi!..

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, “Ben sadece güç ve kuvveti yani pehlivanları değil, onları himaye edenleri de teşvik ettim. Ağaların da teşvikçisi, destekçisi oldum. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri’ni daima destekledim. Bu tarihi organizasyonun daha büyüüp, gelişmesi işinde ben de

varım. Bana Ağaların Ağası ünvanı verildi. Bana bu ünvanı, o günlerin Kırkpınar Ağası Alper Yazoğlu verdi. Bu ünvanı siz verdiniz.” dedi.

Bu içten konuşmaların ardından, Altın Kemerli Kırkpınar Ağası Alper Yazoğlu, Ağaların Ağası Süleyman Demirel’e bir şükran

plaketi taktim etti. Ardından ikisi birlikte dergimiz Destan-ı Kırkpınar’ı inceledi. 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Ağa Yazoğlu’na, derginin de büyük hizmet olduğunu, kendi dönemlerinde Ahmet Taşçı, Cengiz Elbeye gibi başpehlivanlar arasında büyük kavgaların yaşandığını belirttiler.

‘Kırkpınar sahasının bütçesini ben, bizzat kendi tahsisatımdan verdim’

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Kırkpınar’ı sadece izlemekle yetinmediğini, sorunlarına da el atıp çareler üretildiğinin de altını çizerek, sorularımız karşısında şöyle konuştu: “Kırkpınar’a ilk geldiğimde seyircilerin güreşleri izlediği yer fukara bir görün-

tüeydi. Seyirciler çadır tarzı bir tribün düzeninde müsabakaları takip edebiliyordu. İhtiyaç için helaları yoktu. O gün Belediye Başkanı Hamdi (Sedefçi) ile konuştum. Bana “Paramız yok” dedi. “Sen proje yap, ben para mevzunu çözerim” dedim. Birinci bölümünü yap-

tırdık, devamını getirdik. Sarayıcı Tarihi Kırkpınar sahasını, teçhizatlarını ve tribünlerini etap etap tesis ettik. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri’nin tribünler dahil, tesis edilmesi için gereken bütçeyi, bizzat ben kendi tahsisatımdan verdim.”

SÜLEYMAN DEMİREL: 'Bir ülke geleneklerine ne kadar sahipse, ülkesine de o kadar sahiptir'

Konuşmalar devam ederken bir ara fotoğraf çekimleri yapıyordu. 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, "Ömer bunu da kayda alalım" diyerek, Kırkpınar'a ve geleneklerimize ilişkin şu sözlerle vurguda bulunacaktı: "Bir ülke geleneklerine ne kadar sadıksa, sahipse, ülkesine de o kadar sahiptir. Güreş bizim milli varlığımızdır. Biz pehlivanın kısıpetinden, ağanın tesbihine kadar Kırkpınar unsurlarının hepsini sembolik

değerlerimiz olarak görüyoruz. Kırkpınar büyük bir hadisedir. 700 yıllık bir İmparatorluk yıkıldı biz Cumhuriyet Türkiye'si olarak geçmişimize sahip çıkmaya devam ettik. 650 yılı aşkın geçmişle Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri de bizlere atalarımızdan yadigar. Ağılık da bu hadisede çok önemli bir kavram. Bu işin takipçisi, destekçisi onlar. Pehlivanları destekleyen, himaye eden onlar. Biz de pehlivanlarımızla birlikte, ağalarımı-

zı da teşvik ettik."

1965-1993 yılları arasında da 7 farklı hükümette toplam 10 yıl 5 aylık bir süreyle başbakanlık ve 1993-2000 yılları arasında Ülkemizin 9. cumhurbaşkanı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin siyaset hayatına damgasını vuran, ulu çınar Süleyman Demirel'e tarihi yağlı güreşlerimize yaptığı unutulmaz destekleri ve gösterdiği yakın ilgi için teşekkür ederek yanından ayrıldık.

ALPER YAZOĞLU 'Zatinalinizin Kırkpınar'a teşrif etmesi, diğer devlet büyüklerimize de örnek oldu'

Ziyarete bir ara konu Ağaların Ağası olarak kendisine takdim edilen objelere geldi. Dünyada bir eşi olmayan oltudan ağılık tesbihi, kısbet ve davet mumları çok özeldi. 9. Cumhurbaşkanı Demirel, "Bize takdim edilen bu hatıraları bir emanet gibi özenle muhafaza ediyoruz. Isparta İslamköy'deki müzede sergiliyoruz" dedi. Ağa Alper Yazoğlu, Ağaların Ağası Cumhurbaşkanı Süley-

man Demirel'e, "Siz 1990'lı yılların başında, bizim ağa olarak hizmet dönemimizde Kırkpınar'a teşrif ederek, hem bizleri, hem de tüm yağlı güreş camiasını onurlandırdınız. Tarihi güreşlerimize değer kattınız. Bizlere şevk, güç verdiniz. Sizden sonra gelen devlet büyüklerimize de örnek oldunuz. Ağaların Ağası ünvanı benim naçizane ilk kez dillendirdiğim, ama sizin zaten

haketmiş olduğunuz bir ünvanı. Bu vesile ile, ünvanın size ilk kez tarafımdan söylenmiş olduğunu belirtmeniz de beni çok duygulandırdı. Biz de tıpkı zatinaliniz gibi Kırkpınar'da ağılığı, tarihi yağlı güreşlerimize hizmeti, ülkemize hizmetin bir parçası olarak değerlendirdik. Aynı şevkle hizmet etmeyi sürdürmeye gayret ediyoruz" ifadelerini kullandı.

“KIRKPINAR’A ve GÜREŞ’E OLAN DESTEĞİMİZ SÜRECEK”

Birliğimiz Yönetim Kurulu Başkanı Rafet SEZEN, Trakya Birlik olarak Tarihi Kırkpınar Geleneğine sahip çıktığını söyledi.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Sezen, “Trakya Birlik olarak her yıl olduğu gibi bu yılda Tarihi Kırkpınar Güreşlerinde kullanılmak üzere 2 Ton Zeytinyağı verilirken aynı zamanda Trakya Birlik Spor Kulübünde Edirne’de 654.yıldan beri devam eden Ata Sporumuz Kırkpınar’a 100’e yakın Güreşçi ile katılacaktır.

Trakya Birlik olarak Tarihi Kırkpınar Geleneğine sahip çıktığını söyleyen Yönetim Kurulu Başkanımız Rafet Sezen 654 yıldan beri devam eden Ata yadigarı sporumuzun yaşaması ve gelişmesi için elimizden geleni yapıyoruz, 20-26 Temmuz 2015 tarihleri arasında yapılacak olan 654.Tarihi Kırkpınar Güreşlerinde her yıl olduğu gibi bu yılda desteğimiz sürecektir, Güreşlerde kullanılan Zeytinyağı tarafımızdan her sene olduğu gibi karşılanırken ayrıca Dereceye giren Sporculara da Kurum olarak 18 Litrelik Bırayağ Ayçiçek Yağı verilmektedir.

Güreşçilerimizi sürekli desteklemeye de devam ediyoruz bunun yanında Küçük Büyük Güreşçilerimiz her katagoride çalışmalarına devam ediyorlar, Güreşçilerimizin isteklerini karşılıyoruz aynı zamanda maddi katkılarda da bulunuyoruz amacımız Edirne’ye yakışan Edirne’den Başpehlivanlar çıkarabilmek adına Trakya Birlik olarak 654 yıldır devam eden Organizasyona destek vermektedir.

Tarihi Ata sporumuzun gelişmesine Dünya çapında yayılmasına ve Edirne’yi tanıtabilmesi açısından Güreşçilerimizin ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyoruz.

Trakya Birlik Spor Kulübünde 654.Tarihi Kırkpınar Güreşlerinde Güreşecek Baş Pehlivanlık dahil tüm boylarda

100’e yakın Sporcumuz Madalya mücaadesi verecektir.

2013/2014-2014/2015 Sezonlarında Güreş sporunda elde ettiği başarılarla Edirne’de faaliyet gösteren tüm spor kulüpleri arasında en başarılı spor kulübü olmuştur. Edirne Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı 98 faal spor kulübü arasında Kulübümüz sporcuları Avrupa ve Dünya Şampiyonalarında, Akdeniz Oyunlarında, Uluslararası turnuvalarda Türkiye Şampiyonalarında ve Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşlerinde 26 altın, 33 gümüş, 34 bronz olmak üzere toplam 93 madalya ile geleneği bozmayıp tarihi ve somut başarılarla imza atmıştır.

Ayrıca Kulübümüzden 16 sporcu çeşitli Uluslararası müsabakalarda Milli Mayoyu giyerek Ülkemizi başarıyla temsil etmişlerdir.

2013/2014 yılı faaliyet programında yer alan Türkiye Büyük Bayanlar Serbest Güreş Şampiyonasında takım halinde 2.olmuştur.

2013/2014 yılı faaliyet programında yer alan Türkiye Büyük Bayanlar Serbest Güreş Başbakanlık Kupasında takım halinde 2.olmuştur

2014/2015 yılı faaliyet programında yer alan Türkiye Büyük Bayanlar Serbest Güreş Şampiyonasında 12 yıl sonra takım halinde Türkiye Şampiyonu olma başarısı göstermiştir. Türkiye 1. Serbest Güreş liginde mücadele eden Büyük Erkekler Güreş Takımımız 2014/15 Sezonunda Türkiye 1.Liginde mücadele etmekte olup Trakya Birlik Spor Kulübü Tarihinde ilk kez 1.ligte yer almaktadır. Kulübümüz ayrıca 2015 Yılı içerisinde düzenlenecek olan Yıldızlar Güreş Liginde yer alarak Kulüp tarihimize bir ilki gerçekleştirecektir.

652. Tarihi Kırkpınar Güreşlerinde Ayak Boyda Güreşen ve Edirne’ye tek mamadalya getiren Kulübümüz Sporcusu Ufuk Yanık, 653.Tarihi Kırkpınar

Güreşlerinde Tozkoparan Boyunda Kulübümüz Sporcusu Abdülbaki Kara Edirne’ye tek altın madalyayı getiren sporcu olmuştur.

2014 Yılında Finlandiya’da yapılan Büyük Bayanlar Avrupa Şampiyonasında Kulübümüz Sporcusu Hafize Şahin Gümüş Madalya elde ederek Türk Bayan Güreş Tarihinde Avrupa Şampiyonalarında Final yapan ilk sporcu olma başarısını göstermiştir.

Adı geçen sporcumuz 2015 yılında Polonya’da yapılan U-23 Avrupa Bayanlar Şampiyonasında 60 Kilo’da Bronz Madalya elde etmiştir.2015 yılın bu yıl ilk olarak Azerbaycan’ın Başkenti Bakü’de yapılan 1.Avrupa Oyunlarında Kulübümüz Sporcusu Elif Jale Yeşilirmak 58.Kiloda Avrupa 3.sü olmuştur. Kulübümüz bünyesinde Akdeniz Oyunları ve Büyük Bayanlar Avrupa 2.si Hafize Şahin, Akdeniz Oyunları Şampiyonu ve Büyük Bayanlar Dünya 3.sü Elif Jale Yeşilirmak, Akdeniz Oyunları Şampiyonu Yasemin Adar,Yıldızlar ve Gençler Avrupa Şampiyonu Kamala Aliyeva, Yıldız Bayanlar Avrupa 3.sü Sinem Topçu,Türkiye Şampiyonu Genç Yetenek Elif Yanık, Genç Bayanlar Türkiye 2.si Dilan Türker ve Büyükler Avrupa ve Dünya 5.si Burcu Üğdüler bulunmakta olup 2016 yılı içerisinde Brezilya’nın Başkenti Rio da yapılacak olan Olimpiyat Oyunlarında Edirne ve Trakya Birlik Spor Kulübü olarak Tarihimize ilk kez A Milli Takıma 3 sporcu göndermeyi hedefliyoruz.

Trakya Birlik Spor Kulübü’nün Liglerde ve Şampiyonalarda mücadele eden sporcularının tamamı Kulüp alt yapısından yetişmiş olup Türkiye’nin Güreş Sporunda söz sahibi olan Kulüpleri ile başa baş mücadele etmektedir.

Ayrıca her sene olduğu gibi Güreşlerde pehlivanların kullanması için Birliğimizce iki ton sızma zeytinyağı verilecektir.”dedi

Koca Yusuf'un evi Müzeye Dönüştürülüyor

HABER: MÜBECCET GÜZEY

Koca Yusuf Spor ve Kültür Derneği yöneticileri, Kırkpınar Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneğimizi Ziyaret ettiler.

Akdeniz Balkan Türkleri Federasyonu Kırkpınar Kültürünü Yaşatma ve Tanıtma Derneği Başkanı Alper Yazoğlu ve dernek üyelerini ziyaret ettiler. Yaptıkları ziyarette Dernek Başkanımız Alper Yazoğlu, "Koca Yusuf is-

mini, dünyay yazdırmış bir pehlivandır. Böyle bir cihan pehlivanının tanıtımı için elimizden gelen desteği vereceğiz. Ülkemizin tanıtımında büyük hizmetleri geçen dünya çapında yetiştirdiğimiz efsanevi güreşçimizin hatırasını yaşatmak, bizler

içinde çok önemlidir. Dernek olarak bizleri ziyaret etmeniz çok memnun etti. Bundan sonra Koca Yusuf Müzesi'nin gelecek nesillere örnek olması ve yenilmez bir pehlivan olarak bu ata sporumuzu da devam edeceğine inanıyoruz" diye konuştu.

Koca Yusuf Hayat Hikayesi çok etkileyicidir.

Koca Yusuf Spor ve Kültür Derneği yöneticileri ile Koca Yusuf'un doğduğu Karalar Köyü muhtarı ve üyeleri, Kırkpınar evini ziyaret ettiler. Bu ziyarette, Kırkpınar Kültürünü tanıtma ve Yaşatma Derneği Başkanı Alper Yazoğlu: "Koca Yusuf, kendiniadını dünyaya duyurmuş olan pehlivandır. O'nu tanıtım için elimizden gelen desteği yapacağız" dedi.

Koca Yusuf, 4 Temmuz 1898 Pazartesi günü bindiği Bourgogne gemisinin batması sonucunda 34 yaşında iken fani dünyadan ayrıldı. Takdir—i İlâhi, Deliormanlı yiğidin karada yere değmeyen sırtı denize mağlup olup sulara gömüldü. Koca Yusuf'un vefatının üzerinden

98 sene geçti, ama adı hâlâ efsanelerle anılıyor.

Koca Yusuf'un cesedi okyanusta kaybolduğu için ne yazık ki bir mezarı bile yok. Ama doğduğu, büyüdüğü ev aradan geçen bir buçuk asra yakın zamana rağmen

dimdik ayakta.

Spordaki üstünlüğümüzü dünyaya tescil ettiren Koca Yusuf'un cesedi okyanusta kaybolduğu için ne yazık ki bir mezarı bile yok. Ama doğduğu, büyüdüğü ev aradan geçen bir buçuk asra yakın zamana rağmen dimdik ayakta.

KAVALLALI ÇOLAK MOLLA MÜMİN PEHLİVAN

ÖZCAN BAŞGÖL
atasporumuzgures@gmail.com

ÇOLAK MOLLA
MÜMİN PEHLİVAN

Yolumuz İzmir (Cumaovası) Menderes İlçesinden geçerken burada yaşadığını bildiğimiz ve Kırkpınar'da başaltına güreşen, Çolak Molla Mümin Pehlivan'ın torununun, torunu konuk severliğiyle (İzmir ve Yöresinde yapılan güreşlerde pehlivanların çoğu ona konuk olmuştur) ve pehlivan duruşuyla tanıdığımız Okan Top Pehlivan'a uğruyoruz.

Okan Pehlivanla karşılaştığımızda, daha hal hatır bile sormadan başlıyor büyük dedesi Çolak Molla Mümin Pehlivan'ın anılarını ninesinden ve aile büyüklerinden dinlediklerini bizlere anlatmaya, bu arada en küçük pehlivan namzeti küçük Muhammed'de; pür dikkat bizlere kulak kesiliyor.

Okan pehlivan şöyle başlıyor sözlerine; Büyük Dedem Çolak Molla Mümin Pehlivan'ın dedesi Sadıkoğlu Pehlivan, Osmanlı döneminde Karaman yöresinden; şu anda Yunanistan sınırları içerisinde kalan Kavala'nın Zigoş köyüne getirtilmiş, babası Ali Pehlivandır.

ÇOLAK MOLLA VE SUYOLCU
MEHMET PEHLİVAN

Dedesi ve babası da birer Pehlivan olan Mümin, 1865 yılında dünyaya gelmiş, çocuk yaşlardan itibaren güreşe merak sarmış her fırsatta kendinden büyüklerle bile güreş tutmuş, kendini güçlendirmek için ağaçlara, mermerlere, el ense çekermiş, abdest alma küpleriyle ağırlık çalışmış, iki eline aldığı su dolu kovalarla bahçe çitlerinin üzerinden yürüyerek denge kurmaya çalışmış. Bir eli doğuştan çolak olan Mümin Pehlivan daha sonra bindiği incir ağacından düşerek diğer elinin de kırılmasıyla iki eli de çolak kalmıştır.

İstanbul'da bulunan Serez Medresesine yerleştiriliyor, güreşe meraklı olduğu için hocalarına danışır güreş yapabiliyordum diye, hocası da ona güreş dualı peygamber sporudur, ve bir şartla, burada güreş yapmak isteyenlere de güreşi öğreteceksin der.

Medreseden Molla olarak mezun olan Çolak Molla Mümin pehlivan dedem, Medrese hocalarından Topçu Hoca tarafından güreşlere götürüldü ve birçok piyasa güreşinde güreş tuttu. İlk ciddi güreşini Kel Aliço'nunda hakem olarak bulunduğu, Selanik- Beşçınar sahil beldesindeki güreşlerde Adalı Halil'i yenerek gerçekleştirmiş. Bunu içlerine sindiremeyen Edirne'liler İntikam güreşi yapmalarını istemiş, Tekrar İskeçe'de Kel Aliço Pehlivanın hakemliğini yaptığı güreşlerde Adalı Halil'in ayaklarını yerden keserek, Üç adımdan fazla taşımış ve hakem heyetinin önüne bırakmış.

Daha sonra yaptığı güreşlerde Kazıkçı Karabekir, Katrancı Halil, Hergeleci İbrahim ve dönemin namılı pehlivanlarını yenmiş. En son İstanbul Rami'de Suyolcu Mehmet pehlivanın organize ettiği güreşlerde, Kel Aliço Pehlivanın hakemliğinde, Koca Yusuf'a iki saat güreşin ardından onu açık düşürmüş, Aliço Pehlivanda Koca Yusuf'a seslenerek; 'Çolak seni bu kadar yener, sen Çolak'ı yenemezsin' der. Bu güreşlere kadar yaptığı bütün güreşleri kazanmış ve berabere dahi kalmamış olmasından dolayı seyirciler tarafından gizli güçleri olduğunu düşündüğü Çolak Molla Mümin Pehlivanı, Evliya-Eren gibi görmesinden çekinen Çolak dedem, Köyüne geri dönüyor ve güreşi bırakıyor, ama antrenmanlarını bırakmıyor, harmanı hayvansız yaba ile savuruyor, günlerini böyle geçiriyordu.

Adalı Halil ve Kurtdereli Mehmet Pehlivanlar yanına gidiyor ve güreşe davet ediyorlar Büyük dedem Çolak Molla Mümin Pehlivan; 'Ben artık güreşi bıraktım, Kısipetimi astım' diyor, Çok ısrar edilince eviniçinde odada güreşe tutuşuyorlar Kurtdereli Mehmet Pehlivana Paça Kazık oyunu yaparak Kurtderelinin ayağını evin tavanına vurduruyor ve izi kalıyor, Güreşin ardından Adalı Halil Güreşin Ustası, Piri olmuş, Çolak Molla Mümin Pehlivanı tebrik ediyor,

Kavala Zigoş Köyünde halka rahatsızlık veren Rum bir delikanlıyı ikaz ediyor, Koca Pehlivan Çolak Molla Mümin dedemden korkan Rum genci ona zarar vereceğini düşündüğü Çolak Mümin dedemin Cami avlusunda abdest tazelediği sırada mavzer tüfeğiyle vuruyor. Yaralı kurtulan Çolak Mümin Pehlivan 5-6 gün daha yaşıyor, daha sonra vefat ediyor, Dedemin ölmediğini duyan Rum genci korkusundan kalp krizi geçirerek ölüyor.

1907 yılında 42 Yaşında hakkın rahmetine kavuşan Çolak Molla Mümin Pehlivan dedemin mezarının Şu anda Yunanistan sınırları içerisinde Kavala-Zigoş köyünün cami avlusunda gömülü olduğu fakat, yol genişletme çalışmaları bahanesi ile mezarının başka yere taşındığı söylenmekte, yakın zamanda oralara gidip dedemin mezarını araştıracağız diyor.

Okan Top Pehlivan şöyle devam ediyor; 1923-24 yıllarında çolak dedemin üç eşinden olma çocukları Ahmet'in oğlu Necati Güçlü, İbrahim Karabacak'tan dersler alarak büyük ortaya kadar güreşir ama dedesi Çolak Pehlivan kadar yükselemez, diğer torunları Kadir ve Kayhan Güçlü ve onların çocukları Hüseyin Güçlü Ahmet Güçlü ve diğer aile bireyleri İzmir Menderes ve Gaziemirde yaşamakta ve esnaflık yapmaktadırlar, Ben de Okan Pehlivan, şu anda Başaltına kadar yükseldim ama bu sene yaş haddinden dolayı Kırkpınar'da güreşemeyeceğim için üzgünüm ama piyasa güreşlerinde güreşmek istiyorum, diyerek sözlerini sonlandıran Okan Pehlivanın oğlu Muhammet bizleri nefes almadan dinliyor ve ben de büyük dedelerim Çolak Molla Mümin Pehlivan gibi olacağım diyor. Onları bu samimi sohbet ortamında dinleyen bende duygulanıyorum Atasporumuz güreşin ilgi görmesi ve yapılmak istenmesi bende ayrı bir coşku yartıyor, daha önce sunduğumuz fakat gerçekleştirmek için hergün biraz daha fazla çaba sarfetmemiz gereken Yesi'den Kırkpınar'a projemizi hayata geçirmek dileğimizle ıgneliyorum. Tarihe yaptığımız bu yolculukta bana yardımcı olan Okan Top Pehlivana teşekkür ediyor çalışmalarında başarılar diliyorum.

KIZI FATMA VE ABİSİNİN OĞLU MÜMİN

TORUNLARI KAYHAN VE KADİR GÜÇLÜ

TORUNLARI HÜSEYİN GÜÇLÜ VE OKAN TOP

TORUNLARI CENGİZ GÜÇLÜ VE OKAN TOP

ATA SPORUMUZ Yağlı Güreş'e
Bir nebze katkı sağlamak beni çok
Mutlu ettiği gibi bu camiada çok güzel insanlar ve dostluklar
kazanmanın mutluluğunu yaşadım , ve
Yaşamaya devam ediyorum.
Bir fani için bundan daha güzel ne olabilir ki?
Tüm ATA SPORUMUZ Yağlı Güreş'e
Emek ve Gönül verenleri
Saygı ile Selamlarım.
KIRKPINAR' DA TER DÖKEN
Tüm PEHLİVANLARIMIZA
Başarılar dilerim.
Saygılarımla

1981 YILI KIRKPINAR AĞASI

MEHMET İRİŞ

DELi LEZZETLERiYLE MEŞHUR SHELL SHELL'E HOŞ GELDİNİZ.

Shell
SELECT

deli2go

Canoğlu Petrol

İstasyon Mahallesi (Kıpa Yanı) Atatürk Bulvarı, Kirişane Mevkii - Edirne
Tel: 0284 235 10 40 E-mail: 4303edirne@turkiyeshell.com

ALP-EREN GAZİ VELİ EMANETİ GLADYATÖR KISKACINDA

Gökhan GÜNAYDIN

SPOR Bilimleri Uzmanı

TRT Avaz Kanalı

Sevgili Destan-ı Kırkpınar Dergisi okuyucuları; Türk İslam kültürünün en güzel özelliklerini bünyesinde barındıran bir Tarihi Kırkpınar güreşlerine daha ulaşmanın sevincini yaşıyoruz. Atamızın mirasına sahip çıkmak, dokusuna zarar vermeden gelecek kuşaklarımıza doğru şekilde aktarmakta bizim manevi görevimiz. Bu bakımdan Kırkpınar'ın ne olduğunu, hangi manalar taşıdığını, günümüze kadar nasıl yaşayabildiğini iyi analiz edersek; önemini daha iyi kavrar doğru kararlarla yolumuza devam ederiz. Arşivleri iyi araştırdığımızda Kırkpınar güreşlerinin 13. Asrın ikinci yarısında (1263-1264) Rumeli'de başladığını görürüz. Tarihi daha iyi anlamak için Türk boylarının geçişlerini bilmemiz gerekir. Alp-Eren Gazi Veli Mehmet Buhari Sarı Saltuk ile birlikte Üsküdar yoluyla Rumeli'ne geçen 12.000 hane Çepni Türkmen'i Dobruca'ya yerleşmişti. Dobruca; Kuzeyde Tuna, doğuda Karadeniz ve güneyde Balkan dağ silsileleri ile çevrili Deliorman bölgesi hariç, tamamıyla steplerle kaplı bölgenin adıdır. Daha önceki asırlarda Hunlar, Avarlar, Peçenekler, Kıpçaklar bu bölgeye yerleşmişti. Tarihi Kırkpınar güreşlerini 1264-1265 yıllarında başlatan ve Seyyid Battal Gazi'nin soyundan gelme Alp-Eren Sarı Saltuk'un ailesi Seyyid ve Şerif idi. Yani baba tarafından Hüseyini (Seyyid), ana tarafından Hasani(Şerif)' dir.

Sevgili okuyucularım; kullandığımız terimleri bilmek ve açıklamak durumundayız. Alp; cesur, kuvvetli, dayanıklı, fedakar, her türlü silahı büyük bir maharetle kullanan gözü pek, Vatanı, Milleti ve Devleti için canını seve seve feda eden yiğitlere denir. Eren; İslam Ahlakını yaşayan, nefsini köreltmış, özü sözü bir, Hazreti Peygamberin hayatını yaşamaya çalışan, samimi Müslüman demektir. İşte bu iki güzelliğin bir kişide birleşmesiyle Alp-Eren ortaya çıkar.

Başlangıcı kısaca açıkladım değerli okuyucularım. Şimdi Kırkpınar güreşlerinin günümüze kadar nasıl yaşadığı konusuna gelelim. Yağlı güreş Selçuklu ve Osmanlı Devleti dönemlerinde "tekke"lerde yaşayarak günümüze ulaşmıştır. 1402 yılında Ankara savaşından sonra Moğol baskısıyla Amasya'ya çekilen birinci Mehmet (Çelebi Sultan Mehmet) aynı zamanda çok iyi bir pehlivan idi. Girdiği Gazalarda dönemin en güçlü silahları ile vücuduna 28 ölümcül darbe almış ama pehlivanlığı ve güçlü bedeni sayesinde hayatta kalmıştı. Birliği tekrar sağlayan Çelebi Mehmet Han; Amasyalı 40 pehlivan yiğidi Edirne sarayına getirmiş ve Osmanlı Devletinde Saray da ilk güreşçi topluluğunu (Cemaat-i Küştigiran) oluşturmuştu. Bursa, Edirne, Manisa, Amasya, İstanbul gibi devletin önemli Sancaklarında kurulan Güreş tekkeleriyile Ata mirasımız yaşatılmıştır.

Kırkpınar'ın ismi nerden geliyor? Türk

kültüründe Kırk sayısı kutsaldır. "Kırk yiğit, Kırklar, kırkı çıkmak" gibi pek çok deyim vardır. Atalarımızın yaşadığı yerlerde "Kırklar, Kırk Evliyalar" hep olagelmıştır.

Kırkpınar'ın yeri; Uzun asırlar yapılan güreşlerin gerçek yeri bu gün Yunanistan sınırları içinde kalmıştır. Burası; Edirne'yi Ortaköy'e bağlayan 35 kilometrelik şose yolun üzerinde Simavina ve Sarı Hızır köyleri arasındaki çimenlik alandır. Ortaköy kazasına bağlı olup, Simovine Edirne'ye 10 kilometre, Sarı Hızır ise 12 kilometredir. Cumhuriyet kurulduktan sonra Kırkpınar'ın yeri sınırlarımız dışında kalınca 1924 yılında Sarayıçi'nde yapılmaya başlanmıştır.

Sevgili okuyucularım; Kırkpınarla ilgili aslında daha çok bilgi verilebilirim. Ama ben konuyu biraz günümüze getirmek istiyorum. Tarihi geleneğimiz bu gün ne halde? Güreşler aslına uygun yapılıyor mu? Dualı çayırın uhreviyatının ne kadar bilincindeyiz? Devletimizin güzide kurumu Trt'nin arşivlerinin tamamına yakını 5 yılda taradım. Bulduğum her kısa görüntü benim için çok değerliydi. Onları birleştirerek "Türk Güreş Tarihi" klibi hazırladım. Türk-İslam sporuna hizmet etmenin sevincini her defasında yaşadım. Fakat bu çalışmalar esnasında gördüm ki Manevi Mirasımız erozyona uğramış. Osmanlı Devleti döneminde Kible ye karşı salavatlanan pehlivanlar ayakta değil yerden çıkış yapıyor-

lar. Yağlı Güreş Çalıştaylarında resmini gösterdim. Çıkışın öncesi "Fatih" duası okunur. Maalesef günümüzde Fatih duası okunmuyor bu geleneği göremiyoruz.

Gelelim peşreve; Türk Milletinin Türkistan'dan Ön Asya'ya oradan Balkanlara ve Avrupa'ya Fetihleri tasvir eder. Manevi açıdan ve temsil ettiği sembollerden dolayı önemli manalar taşır. Peşrev; Türk'ün savaş silahı ok ve yay, fetih arkadaşı at, yeniden dünya sahnesine çıkmasında yol gösteren Kurt, özgürlük ve gücün sembolü kartalı bünyesinde barındırır.

Peşrevde Pehlivanlar; Alp-Eren'lerin fırlattığı ok gibi hedefe gider, Oğuz Han'ın, Alparslan'ın, Fatih Sultan Mehmet Han'ın yayı gibi gerilirler, Türk'ün can yoldaşı fetih atları gibi şahlanır, Türk Milletinin Ergenekon'dan dünya sahnesine yeniden çıkışında yol gösteren Bozkurt gibi hedefe atılır, Baba Kartal gibi kanat çırparak, düşmana korku, dosta cesaret verirler. Peşrevde Hz. Peygamberin yolundan ayrılmayacaklarının sözünü veren pehlivanlar rakipleriyle helalleşirler. Usta pehlivan sağ başta olmak üzere dualı çayıra çıkan pehlivanlar camide saf tutar gibi dizilerek Nizam-ı Alem ve İlay-ı Kelimetullah yani Allah adını yüceltmek için Er meydanına çıkarlar. Peki günümüzdeki pehlivanlardan kaç peşrevi tam olarak icra edebilmektedir. 1950'li yıllar Kırkpınar görüntülerine baktığımızda o gün yapılan gerçek peşrevle bu gün yapılanın çok farklı olduğunu görüyoruz. Günümüzde gerçek peşrev maalesef yapılmıyor. Samsunlu İbrahim Karabacak, Sındırgılı Şerif, Adapazarlı Adil Atan- İrfan Atan, Lüleburgazlı Ali Ahmet, Balıkesirli tarzan Mehmet, Babaeskili

İbrahim Erdi, Pehlivan köylü Mustafa Yenici, Hayrabolulu Süleyman, Düzce'li Çolak İsmail, Gönenli kara Hüseyin, Karacabeyli Hayati, Karamürselli Koç Ahmet, Manisalı Halil, Afyonlu Süleyman, Samsunlu Şemsettin Topsakal, Tekirdağlı Hüseyin Alkaya, Bandırma kara Ali Acar gibi ünlü pehlivanlarımız peşrevi en iyi şekilde icra ediyorlardı. Canlı yayınlarımızda o döneme ait güzel peşrev görüntülerini mutlaka gösteriyoruz ki hem pehlivanlar hem de vefakar halkımız gerçek peşrevi görsün.

Şimdi size soruyorum değerli güreş severler yağlı güreşte yenen, galip gelen pehlivan ne yapar? Bu sorunun cevabı çok önemli. Galip gelen pehlivan sağ dizini yukarı çeker, dizden ayağını bükerek sağ eli ile dizinin üst bölümüne bacağına vurarak galibiyet temennası çakar. Sonra da rakibini yerden kaldırır tartar, aynı tartmayı rakibi de ona yapar. Günümüzde maalesef yenen pehlivanlar başka spor branşlarında kazananlar gibi artık çeşitli hareketler yapmaya başlamış, farkında olmadan yağlı güreşin özünden uzaklaşmışlardır.

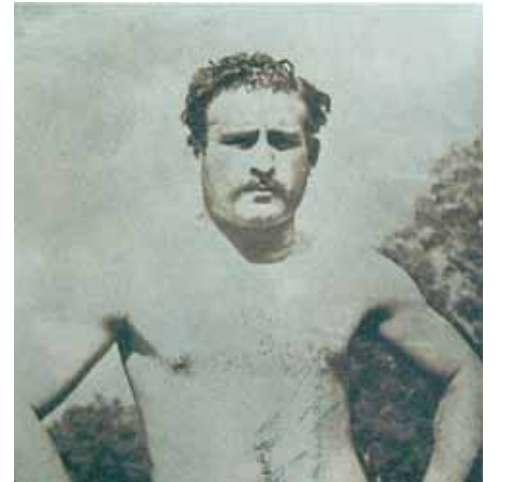

1. Hergeleci İbrahim- Kara Ahmet (İlk Dünya Şampiyonumuz) Paris 1899

Sezon içinde bazı güreşlerde pehlivanlar kiblemiz Kabe'ye doğru salavatlanmıyor. Bu yanlışlıkların düzeltilmesi çok mühümdür. Değilse geleneklerimiz Küresel emperyalizmin kısılcığında kalacak, pehlivanlarımızda gladyatörleştirilerek, uhreviyat yok olacak, pehlivanlar sadece yolluk alan yarışmacılar haline dönüşeceklerdir. Pehlivanlar güreşirken kalbi ve hayatı temsil eden davul zurnanın çalmaması, şilt törenlerinin başpehlivanlık güreşlerinin önüne geçmesi, bazı cazgırların anlamı bilmeden cümleler kurması, pehlivanların ibrik yerine tenekele üstlerine boca edilerek yağlanmak zorunda bırakılması, tüm bu olumsuzlukları eksik olarak göremeyen bilgisiz bazı görevli konumundakiler, yağlı güreşe büyük zarar vermektedir. “meydan okuma” geleneğinin tamamen ortadan kalkması, kıran kırana yenişinceye kadar güreş yerine, ayakta geçirilen yarım saatin ardından, yağlı güreşin oyunları yapılmadan puanlamada bastırarak galip gelmesi, yağlı güreşin özüne zarar vermektedir. Türk -İslam kültürümüz yağlı güreşi bekleyen en büyük tehlike;

onun kalifikasyonlaştırılarak “turnu- vaya” dönüştürülmesi, pehlivanlarında para ve efendisinin şanı için insan ve hayvan katleden “gladyatör” haline dönüştürülmesidir. Törelerini, geleneklerini korumayan milletler kaybolmaya mahkumdur. Peki bu olumsuzlukları nasıl bertaraf edeceğiz. Üstesinden nasıl geleceğiz. Elbette her sorunun çözümü, her derdin devası vardır. Önemli olan yağlı güreşin yönetim koltuğunda oturanların bu olumsuzlukları tespit ederek hal etme yöntemlerini hayata geçirebilmeleridir. Daha önemlisi ise ne yapması gerektiğini bilen bilgili, görgülü, “liyakatli” kişilerle birlikte hareket edilmesi Ata mirasımızın dokusunun bozulmasını önleyecektir. Bizler; araştırmacı, sorgulayıcı, bilgilendirici, yardımsever, yeni kuşağa güreşimizi sevdirmeyi amaçlayan kimliğimizle Ata mirasımıza mensubu olduğumuz yüce Türk Milletine ve Devletimize karşılık beklemeden hizmet etmeye devam edeceğiz. Biliyoruz ki “Ebed Müddet” yüce Devlet; günü geldiğinde kendisine karşılıksız hizmet eden bizim gibi “Cihangir” evlatlarını

en kritik günde görevlendirecektir. Bizlerde yüzyıllar ötesinden taşıdığımız Alp-Eren-Gazi Atalarımızın ruhu ve damarlarımızda dolaşan kanıyla, verilen görevi canımız pahasına yerine getireceğiz. Saygıdeğer güreşseverler; Manevi görevimi yapmanın huzuru içerisinde bir makalemin daha sonuna geldim. Mutlu, huzurlu, gelenekleri bozulmadan yaşayan nice Kırkpınar güreşlerinde tekrar birlikte olmak umuduyla hepimiz yüce yaradan Allah'a emanet olalım.

ALTINDEĞER

ET VE TAVUK ÜRÜNLERİ

ATATÜRK CAD.NO:54 Karamürsel / Kocaeli
Tel: :0262 45265 10 Gsm: 0 532 260 50 10

SEMAHAT UZGÖR

(semahatuzgor@hotmail.com)

İŞİNİZİ SEVİN

Ne demiş bilge kişi;

Bir saatliğine mutlu olacaksınız, şekerleme yapın
Bir günlüğüne mutlu olacaksınız, balık avlamaya gidin
Bir aylığına mutlu olacaksınız, evlenin (*buna katılmıyorum, ömür boyu sürer*)
Bir yıllığına mutlu olacaksınız, bir servete konun
Tüm yaşam boyunca mutlu olacaksınız, işinizi sevin...

Semahat Uzgör ve Alper Yazoglu

Semahat Uzgör ve Süleyman Demirel

Ben yaşam boyu mutlu olanlardanım çünkü çocukluk hayalim mesleğimi tam 40 yıldır yapıyorum. Öğrenmeye aç, öğretmeye sevdalıyım... İçinde bulunduğum her etkinliğe de severek katılır, severek çalışırım. Sunucu, hakem, Kırkpınar Derneğimiz bunlardan birkaçı.

Aslan yattığı yerden belli olur ya, yaptığı işi seven de hizmet ve yarattığı ürünlerden belli olur. Arabaların korna seslerinden trafik polisinin işini ne kadar sevdiğini anlayabilirsiniz mesela.

Şehre giriyorsunuz, sokaklar pırıl pırıl, geçmişin izleri saygıyla korunuyor, geleceğe bırakılacak eserler hazırlanıyor; anlıyorum ki Belediye Başkanı işini seviyor.

İnsanlar mutlu bir gelecek kaygısı taşımıyor, ötekileştirilmemiş, kanunlara saygılı kanunlar da insana saygılı; anlıyorum ki devlet görevlileri işini seviyor. Nur içinde yatsın dergimizin bu sayısında onur konuğumuz olan sayın Süleyman Demirel de işini severek yapan yöneticilerin son temsilcilerindendi.

Kırkpınarlara gelelim;

Pehlivan işini seviyorsa şike hile nedir bilmez, seyirciye keyifle mücadele izlettir. Bu konuda favorim Ahmet Taşçı.

Ağa işini seviyorsa geçmişi geleceğe köprü eder, geleneği bilgi çağına uydurur. Derneğimizin de başkanlığını büyük özveriyle sürdüren altın kalpli, altın ke-

merli ağamız Alper Yazoğlu bu konuda iyi bir örnek.

Yağcı - bezci işini seviyorsa derhal koşturup pehlivana destek verir.

Cazgır işini seviyorsa pehlivani coşturup, onu güreşe hazırlar.

Davulcu - zurnacı işini seviyorsa pehlivanlar hazla güreş tutar.

Başarı bir kutup yıldızı olabilir ama takımyıldızlardır onu parlak gösteren. Her birey üzerine düşeni yaptığı zaman toplu başarıya ulaşılır. Bir pasta yaparsınız, ama onun en lezzetli olması için hamuruna sevgi katmanız şart.

Her şey sevmekle başlıyor, ya sevdiğin işi yapacaksın ya da yaptığın işi seveceksin. Üçüncü bir şık da var bence; ya da işini sevene bırakacaksın. Maddi anlamda doyum sevgiyi motive eder mi tartışması yıllardır sürüyor olsa da, işi sevebilmek için tabi emeğinizin karşılığı da hakkıyla ödenmeli.

İnsan işini severek yapmalı, heyecanlanmalı. İlk günkü coşkusunu, başarı tutkusunu kaybetmemeli. Rekabet hızına ulaşamadığımız dünyamızda hedeflediğimiz yeri elde edebilmek için bence üreyenden çok üretene, üstelik severek azimle iş görecektir beyin ve fizik güçlerine ihtiyacımız var.

Türk Güreş Vakfı Adana Şubesinin açtığı güreş konulu şiir yarışması birincisi Rasim Koroğlu'nun şiiri ilişti gözümde geçenlerde. O şiirden bir dörtlülle son noktayı koyalım. Haklı olan, bu işe sevdalanan kazansın diyerek... 654ncü Kırkpınar güreşlerinde de başta pehlivanlarımız olmak üzere emeği geçen herkese "Allah derman versin!"

Unutma atanı, tamı dedeni,

Rahmetle anarız gelip gideni,

Duydukça bir ateş basar bedeni,

Vursun davul, zurna, saz bizim elde.

Nadi ERSOY Selimiye camii ile sanki bütünleştim..

“Ham meyveyi kopardılar dalından”

Haber :Gülşah AŞCIOĞLU

—Selimiye Camii’nde 38 yıldan beri sesiyle ziyaretçileri Selimiye’ye bağlayan müezzin Nadi Ersoy kimdir, kısaca aileniz ve memleketiniz hakkında bilgi verir misiniz?

1940 yılında Edirne’ye bağlı Avarız köyünde doğdum. 1952 yılında ilkokulu köyde bitirdim. Köyden şehre gidip okuma imkânı kısıtlı idi. Babamın okutacak durumu yoktu. Nasıl olduysa daha sonraları Edirne merkezde bir müddet hafızlığa çalıştım. Bilahare 1956 yılında İstanbul’a giderek 6-7 yıl kadar hafızlık, Kur’an tilaveti, Arapça ve dini bilgiler konusunda bilgilerimi geliştirdim. 1963 yılı sonlarında Edirne’ye döndüm.

1963 yılında Saraçhane mahallesindeki Çakır Ağa Camii’nde ilk defa göreve başladım. Selimiye’ye 1966 yılında geçtim.41 yıl 7 ay çalıştım. 2001 yılının Ağustos ayında emekli oldum. Fakat tekrar Selimiye’ye fahri olarak dönme durumu oldu.Babamın adı Hüseyin,

annemin ismi Naciye’dir Babam da 23 Mart 1984’te. Annem de 2002 yılında vefat etti. Allah razı olsun onların dualarıyla bugünlere geldik..

35 yıl süreyle aynı yerde kalmanız nasıl oldu?

1966’dan beri 38 yıl Selimiye’de kaldım. Selimiye’ye gelen ziyaretçilere camiye anlatıyordum, ezan okuyordum.

Orayla sanki bütünleşmişim. Biz kadere iman etmiş insanlarız. Hakkımızdaki hükme boyun eğmekten başka çaremiz yoktur. Sultan Selim gelmiş geçmiş, Koca Mimar Sinan gelmiş geçmiş, onlara kalmamış, bize mi kalacak. Biz de gidiciyiz elbette.

Saçlarınız epeyce dikkat çekici, tepki almıyor muydunuz?

Bir ara saçlarını kestireceksin dediler. Bir cuma günü müftülüğe gittim. Birkaç Camii’nin imamı ve az kişi vardı içeride. Dedim ki “hocam siz de sıkıntıya düşersiniz ben de, bu saçlarıma dokunmayın.” Başladım karşı koymaya. “Saçlarını kestireceksin” diyorlar. “Hayır, saçlarıma dokunmayacaksınız” dedim. Müftü Bey, “Nadi Hocam ben müftüyüm, her yerden tebrik alıyorum, iyi ki bu adamı buraya almışsın diye. Ben yurt içinden ve yurt dışından herkesten tebrik alıyorum” dedi. Sağ olsunlar saçlarıma dokundurtmadılar. Ben kendilerinden hep teveccüh gördüm.

Bize Selimiye hakkında neler söylemek istersiniz?

Selimiye benim için bir nazlı yarım gibi,”**ham meyveyi kopardılar dalından**”,herkes de biliyorki Nadi Ersoy maddi açıdan hiç bir menfaat görmedi. İstemedi bunu sadece gönüllü olarak yaparım demiştim, ama biraz duygusal anlar yaşadım. Gelelim Selimiye’ye,eskiden sultanlar bağlı bulundukları dinin icatlarını yerine getirme iyi ve kalıcı eserler bırakarak,anılma arzusu Allahın Camilerini ve Mescitlerini Allaha ve Ahiret gününe iman edenler ,imar ve inşa edenler, Kuran hükmü Tevbe suresi 18’nci ayet içeride imamın namaz kıldırıldığı ,mahal olan mihrabın hemen üstündeki kubbenin içerisinde bulunur.Allah rızası için bir mescit yapana Allahın’da o kimse için ahirette benzer bir bina yapacağını bildiren hadisi şerif peygamber sözü.Ve nihayet geçmiste sultanların takip etmiş olduğu yolun böyle olması böyle eserlerimizin inşa gerekçesi olarak gösterilir. İşte 2’nci Selim istanbul’da bulunuyorken bir camii yaptırmayı düşünür.

Ancak babası Kanuni Sultan Süleyman Han Süleymaniye’yi yaptırmıştır.Yaptıracağı eser mimari görünümü ile fiziği ile zerafetiyle muhtemeldir ki, Süleymaniye’yi gölgeler öne geçer ihtimaldir ki, babasının gücendirir, düşüncesi ile (Osmanlı döneminde malumunuz Edirne’de ve Bursamız başkentlik yapmıştı.) Acaba yaptıracağım eseri Edirne’de mi yaptırayım, Bursa’da mı yaptırayım? O hengamede gece rüyasında Peygamberimiz tarafından ya Selim Camii Edirne’ye yaptır diye söyler .ve yapılır. Yapımına 1569 da başlanır ve 1575 lerde bitirilir.6 yıl sürmüş ve hergun 14 bin işçi 400 kalfa başta Mimar Sinan olmak üzere 6 yılda tamamlanmıştır.Bu eserimizin başta gelen özelliği Ayasofya kubbesinden 6 zira geniş 4 zira derin bina eylemekte .Bir başka özelliği Selimiye Camii’ nin minareleri 4 tane üçer şerefeli olduğu gibi aynı zamanda 3 er çıkışlı, hepsinde çıkış biçimleri birbirinden farklıdır.Sağdan gidenler 1 ile 3 e giderler, 2 i görmezler Soldan gidenler 2 ile 3 e giderler 1 inci şerifeyi göremezler,Orta yoldan gidenler doğru 3 e giderler,1 ve 2 i görmezsezin.Bu kuzey batı cehhesinden,ya güney batı cephesinden çıkışı sağdan gidenler doğru 3 ,soldan gidenler 1 ile 3 orta yoldan gidenler ise 2 ile 3.minaralar konusu daha bitmedi kibleye teveccuh ettiğimizde içeride imamın kıldırıldığı mihrabı baz alalım ,mihrabın sağ tarafında kalan minarenin temel derinliği 22 metre 73 cm.2’nci minarenin temeli atılır, oda öyle 22metre 73 cm. 3 ve 4 de aynı .Minare temellerinin 4’ün de eşit derinlikte olması. Selimiyenin kendi kitlesi büyüklüğünde ve tamamı kaya kütesinin üstüne inşa edilmesi dünyada ,tek kaya parçasının üzerine inşa edilmiş tek Camii ünvanını almıştır. Kubbesiyle tek geniş olmasıyla kubbe çapı 31.5 mt dir.yerden yukarı yükseklik 43.5 metredir.İç alanı 1620 metre kullanım alanı balkonlarıyla birlikte 1972 metre kare .Birde sesin netliğin özelliği çok fazladır. Merhum Mimar Sinan ustalığının eseri olan sesin netliğini Selimiye’de yakalayabildim demiş.Dünyadaki tek şahaserlerden eserlerden biridir Selimiye Cami.

Bu yıl 654’üncü yapılacak olan tarihi Kırkpınar’da tüm pehlivanlara buradan başarılar diliyorum.

İsmail YILMAZ

MEB Maarif Müfettişi

ismailyilmaz@meb.gov.tr

DUALI ÇAYIR'IN 90 YILI

Cumhuriyet Dönemi

Kırkpınar Güreşleri

(1924 – 2014)

Kırkpınar Güreşleri yüzlerce yıldır geleneksel yöntemlerle intikal eden çok güçlü bir kültür olarak günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Çıkış noktası ile günümüzde geldiği nokta düşünüldüğü zaman Türk insanı var olduğu sürece Kırkpınar kültürünün güçlenerek yaşamaya devam edeceğini tahmin etmek zor değildir.

Anadolu'nun en ücra köyünde dahi Kırkpınar sohbetleri bitmez tükenmez bir keyifle sürmektedir. Kıt kanaat geçinen birçok güreşsever kazancının bir bölümünden tasarruf ederek Kırkpınar'ı izlemek üzere aylar öncesinden program yapmaktadır. Önemli bir engel yoksa da mutlaka Dualı Çayır'ında izleyici olarak bulunmuşlardır.

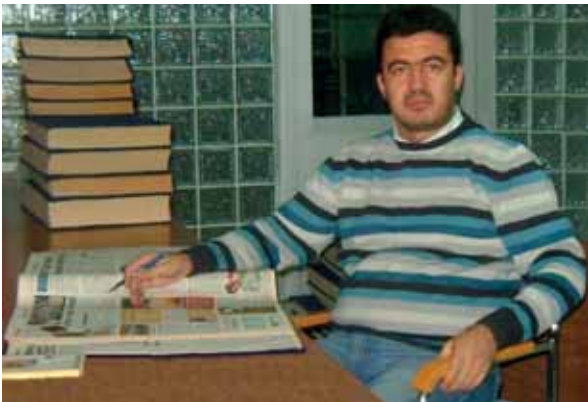
Türk insanının yaşam tarzı, Türkiye coğrafyasında bitmeyen savaşlar, alfabe değişimleri Kırkpınar kültürünün yazılı hale dönüşmesini engellemiştir. Günümüz itibarıyla Osmanlı Dönemi Kırkpınar Güreşleri için ciddi bir yazılı kaynağımız olmadığı için yeterli bilgiye

ulaşılamamaktadır. Daha açık bir örnekle Kel Aliço'dan geriye doğru başpehlivanları sayamıyoruz. Kel Aliço ve sonrası dönemini de tam bir zincir halinde yine öğrenemiyoruz. Maalesef o dönem ile ilgili kaynaklara dayalı kesin bilgiler içeren bir kitap yazılamadı. Bununla birlikte bir dönem gazetelerde "güreş tefrikası" diye yayınlanan güreş hikayeleri de gerçeklerden uzaklaşılmasına neden oldu. Seksenli yılların başlarına kadar Türk insanı güreş tefrikası okumaktan büyük zevk alır ve anlatılan güreşleri gerçek zannederdi. Halbuki güreş tefrikaları tamamen hayal ürünü, yazarların ortak özelliği de yazdıkları güreşleri hiç izlememiş olmalarıydı. Osmanlı Dönemi Kırkpınar Güreşleri ile ilgili tek çalışma Atıf Kahraman tarafından 1989 yılında yazılan Cumhuriyete Kadar Türk Güreşi isimli eser olmuştur. Belgelerin kısıtlı olması nedeniyle bu çalışma da Osmanlı Dönemini tatmin edici bir şekilde anlatamamaktadır.

Cumhuriyet Dönemi Kırkpınar güreşleri ile de kapsamlı bir çalışma ya-

pılamadı. Her ne kadar Eşref Şefik, Murat Sertoğlu, Asaf Ayçıl, Ali Gümüş gibi çok değerli güreş yazarları gazetelerinde Kırkpınar Güreşleri'ni okuyuculara anlatmış olsalar da kapsamlı bir kitap haline dönüştüremediler. Kayda değer ilk çalışma 1997 yılında Atıf Kahraman tarafından kitap haline getirildi. Atıf Kahraman'ın kitabı 1951 yılına kadar kısıtlı olarak anlatsa da kaynaklara dayalı gerçek bilgilerle yazıldığı için takdir etmek gerekir. Kırkpınar Güreşleri ile ilgili Kırkpınar Ağası Alper Yazoğlu ve Murat Köse'nin, fotoğraf sanatçısı Tayyip Yılmaz'ın da çalışmaları bulunmaktadır.

Atasporumuz yağlı güreşlerde bu eksikliği gördüğüm zaman kendim nasıl bir çalışma yapabilirim diyerek düşünmeye başladım. Her şeyden önce bir güreş okuru ne ister düşüncesinden yola çıkarak bir çalışma yapmaya karar verdim ve araştırmaya başladım. Öncelikle Güreş Federasyonuna gittim ve 1999 yılından daha geride arşiv kaydı olmadığını gördüm.

Kütüphanede araştırma yaparken

Güreş Federasyonunun ve Edirne Belediyesinin de internet sitesini incelediğim zaman olan bilgilerde de birçok yanlış bilginin olduğunu görünce tek çarenin bizzat araştırma yaparak bilgi toplamak olduğunu anladım. Kütüphanelerin tozlu arşivlerine giderek zamanın gazeteleri taradım. (yanda) Bazı yılların gazetelerinde eksikler olunca diğer illerin yerel arşivlerinde araştırma yapmak durumunda kaldım.

Araştırmalarımda derlediğim bilgileri öncelikle arşivledikten sonra Başpehlivan Sabri Acar'dan başlayarak yaşayan pehlivanların bir kısmı ile görüştim.

Yaşayan eski pehlivanlarla röportajlarım bittikten sonra bütün bilgileri metin haline getirmeye başladım. Metinleri yazarken de Sarayiçi Dualı Çayır'ın da o yıl yaşanan en önemli olayları ve güreşleri, ağalık seçimini ve kategorilerinde derece alan sporcuları doğru bir şekilde vermek için elimden gelen dikkati gösterdim.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki iletişimin kısıtlı ve zor olmasından kaynaklı gazetelere yanlış bilgilerin yansımalarını gördüm. Güreşin içinden gelen birisi olarak bunları kolaylıkla düzelttim. Bilimsel bir metin yazarcasına titizlikle çalışmamı sürdürdüm. Bu arada da Sabri Acar, Yaman İnanç gibi ustalarımızla da sürekli temas halinde oldum. Ustalarımızın yaşları 70'in üzerinde olmasına rağmen hafızalarının çok dinç olması dikkatimi çekti.

Sabri Acar ustam ile

Araştırma yapmak, kitap yazmak zor ve meşakkatli bir çalışma. Bununla birlikte bir eser ortaya çıkarmak eksik olan bir alanı tamamlamak benim için keyifli olduğu kadar manevi olarak da tatmin edici oldu.

Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan'ın kazandığı Kırkpınar'ın ilk kemeri olan Kurtdereli Mehmet Pehlivan kemerini incelerken.

Yaklaşık beş yıl süren araştırma ve yazım sürecim güreş sevdalısı birçok insanla tanışmama yeni dostluklar edinmeme de vesile oldu. Destanı Kırkpınar Dergisi Yayın Yönetmeni Özcan Başgül, Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan'ın önce belgeselini çeken sonra "Yenilen Gazoz İçer" adıyla kitabını yazan Mehmet Canbulat; TRT güreş programı yapımcısı Gökhan Günaydın; Fotoğraf sanatçıları Tayyip Yılmaz ve Sinan Alışkan ve kitaplarımıza sponsor olan Ege Matbaasının sahibi Çardak Güreş Ağası Ramazan Güven ağamız çalışmam sırasında tanıştığım güreş sevdalısı gönül dostu insanlar olarak hatıramda yer bulmuşlardır.

Bu yazıyı yazdığım sırada Ege Matbaasında kitabımın son kontrolleri yapılmaktadır. Eksiklerini kontrol etmek üzere yaptırdığım örnek kitabı okuyanlar şu ana kadar çok beğenerek arşiv ve belgesel nitelikli bugüne kadar yapılmayan bir çalışma olduğunu söylemektedirler. Kitabım çıktığı andan itibaren de öncelikle Kırkpınar Sarayiçi Panayırı'nda yerini alacaktır. Güreşseverlerin de beğeneceğini umuyorum bakalım ne olacak. İkinci çalışmam olan 1964 Olimpiyat Şampiyonu İsmail Ogan (Çürük) ile ilgili çalışmalarım da son aşamaya gelmek üzere. Bugüne kadar ihmal edilmiş olan sıra dışı insanüstü bir şampiyon Antalya'nın tek Olimpiyat Şampiyonu İsmail Ogan ile ilgili birçok bilinmeyenlerin kitabımda yer aldığını şimdiden güreşseverlere haber vermek istiyorum.

CUMHURİYET DÖNEMİ KIRKPINAR GÜREŞLERİNDE İZ BIRAKANLAR

Cumhuriyet Dönemi Kırkpınar güreşlerinin ilki 1924 yapıldı ve Benli Abdullah başpehlivan oldu. 1920'li yıllar daha çok Kırkpınar'ın yeniden canlandırma çabalarıyla geçti. 1929 yılında Dünya Ekonomik Buhranı'nın ülkeye yansması Kırkpınar güreşlerine de etki etti. Bu nedenle 1929-1932 yılları Kırkpınar Güreşlerinin aksamasına ve sönük geçmesine neden oldu. 1933 yılından itibaren Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan dönemi başlayarak 1942 yılına kadar sürüyor.

1940'lı yıllar ise Babaeskili İbrahim, Hayrabolulu Süleyman, Babaeskili Mustafa ve Sındırgılı Şerif arasında geçen rekabet ile geçiyor. 1950'li yıllar Adapazarlılar ile Samsunlu İbrahim Karabacak'ın amansız mücadelesine sahne oluyor. 1950 yıllarda dört kez Atan

kardeşler 4 kez İbrahim Karabacak'ın başpehlivan olmasıyla sona eriyor. Bu yılların iddialı pehlivanı Bandırmalı Kara Hasan ise 1957 yılında başpehlivan olarak zirveye çıkmasını bildi.

1960'lı yıllara gelindiğinde ise Kırkpınar Güreşleri artık popülerliğini arttırmış altın kemer ödülü güreşlerin heyecanını arttırmıştı. Ellili yıllarda 19 yaşında ilk defa başpehlivanlık final güreşi yapan Mehmet Ali Yağcı 1961 yılında başpehlivan olarak iddiasını ortaya koymuştu. Ancak 1962 yılından itibaren İzmirli Kara Ali ile Mehmet Ali Yağcı arasındaki amansız rekabet başlamıştı. Kara Ali ile Yağcı güreşleri her zaman olaylı oldu. 1962 yılında Kara Ali ile Yağcı 111 dakika süren güreşte yenilemeyince hakem heyeti her iki güreşçiye de diska-

lifiye etti. 1963 yılında yine her iki güreşçi diskalifiye olunca Sezai Kanmaz'ın başpehlivanlık yolu açılmıştı. 1964 yine kavgalı Kara Ali – Yağcı güreşinde bu sefer Kara Ali diskalifiye edilince Yağcı yoluna devam etmiş Şaban Filiz'i yenerek ikinci kez başpehlivan olmuştu. 1965 ve 1966 yıllarında Mehmet Ali Yağcı faullü güreştiği gerekçesiyle diskalifiye olunca önce Kara Ali sonra da Ordulu Mustafa başpehlivan olmuştu. Mehmet Ali Yağcı bu hakem heyetinin bu tartışmalı diskalifiye kararlarından sonra 29 yaşında Kırkpınar'a küsmüş ve bir daha Sarayıcı Dualı Çayır'ına çıkmamıştı. 60'lı yıllar fırtına gibi güreş atan Ordulu Mustafa'nın ilk altın kemeri alması damgasını vurmuş 1969 yılında Nazmi Uzun'un başpehlivanlığı ile sona ermişti.

1970'li yıllarda da İzmirli Kara Ali'nin ağırlığı hissedildi. 1970 yılında İzmirli Kara Ali ile Çırağlı Aydın Demir arasındaki başpehlivanlık final güreşi Pazar günü sonuçlanmayınca pazartesi güne kaldı. Pazartesi günü de yenileme olmayınca usta çırak birlikte diskalifiye oldular.

70'li yılların sonlarında Karamürselli Aydın Demir'in ikinci altın kemerin sahibi oldu. 70'li yıllar Arap Mustafa, Ordulu Davut, Sabri Acar, İzmirli Kara Ali arasındaki amansız başpehlivanlık mücadelelerine sahne oldu. 1980'li yıllar Milaslı Mehmet Güçlü'nün fırtına gibi güreşerek başpehlivan olmasıyla başladı ardından Arap Mustafa'nın başpehlivanlığı ile devam etti. 1982 yılında ilk defa başa güreşen Hüseyin Çokal yeni bir dönem başlattı ve altın kemeri aldıktan sonra yenilgi

almadan Dualı Çayır'dan çekilmesini bildi. 80'li yıllar Sabri Acar, İbrahim Gümüş, Recep Kılıç, Saffet Kayalı ve Recep Gürbüz arasında başpehlivanlığın el değiştirmesiyle sonuçlandı. 90'lı yıllar benzersiz bir pehlivanın üstünlüğü ile geçti. Karamürselli Ahmet Taşçı 1990 yılında başpehlivan olarak Dualı Çayır'da gücünü gösterdi. İki defa Cengiz Elbeye başpehlivan olsa da 90'lı yıllar Megastar Ahmet Taşçı dönemi olarak tarihe geçti. 2000'li yıllar yakın ve bilinen tarih olduğu için yazımı bura-

da kesmek istiyorum.

Dualı Çayır'a bu yıl kim damgasını vuracak ben de merakla bekliyorum. Sezon güreşlerinde gördüğüm kadarıyla Fatih Atlı, Orhan Okulu, Recep Kara, Mehmet Yeşil Yeşil ve İsmail Balaban başpehlivanlığa yakın isimler. Hamza Köseoğlu'nun da kürsüde rahatlıkla yer bulabilecek kapasitede pehlivan olduğunu görüyorum. Yiğitçe mücadelelerin olduğu uzun yıllar konuşulan bir Kırkpınar temenni ediyorum.

MURAT KÖSE

1990 YILI KIRKPINAR AĞASI

Yine bir kırk pınar coşkusu paylaşıyor olmanın verdiği keyifle Türk sporuna ata sporumuza gönül verenleri saygıyla selamlıyorum. Bizi sinesine basan sevgili Edirnelilere kıymetli belediye başkanımıza şükranlarımızı sunuyorum. Her sene daha bir seviyorum Edirne'yi. Her sene başka bir aşkla koşuyorum Kırkpınar'a. Davulla zurnanın ahengini yeşil çayırların yağız yiğitlerini eşi dostu muhabbetle kucaklıyorum.

Biz bu "gönül meşalesini" elimize aldığımız 1990 yılından beri Kırk Pınar'a katılmayı ve katkıda bulunmayı kendimize görev addettik. Bu yılda aynı kaygı ve gerilimle Er Meydanı'ndayız. Elimizden geldiğince dilimiz döndüğünce imkânlarımız el verdiğince hizmetimize devam edeceğiz.

Birkaç olaya değinmek ve bu konuda düşüncelerimi dile getirmek istiyorum.

İlk olarak, Trakya Üniversitesi bünyesinde açılan güreş okulu projesinden duyduğum memnuniyeti dile getirmek istiyorum. Beş okul yaptırmış eğitim gönüllüsü biri olarak eğitimin, geleceği inşa etmek olduğunu düşünüyor, bu projeye emeği geçenleri tebrik ediyorum. Bu sayede "Yağlı Güreş" ilmiyle icra edilecek ve daha anlam kazanacaktır.

İkincisi, ağalığa talip olacak güreş sever dostlarımızın değişik yörelerden olması. Yörelere ata sporunun taşınmasına vesile olacaktır. Dolayısıyla ata sporumuz ülkemizin dört bir tarafında kurumsallaşacaktır. Nasıl biz bölgemizde yeğenim YAKUP KÖSE ile bu hizmeti yapma gayretindeyse diğer ağalarımızda yörelerinde aynı hassasiyeti gösterecektir, göstermelidirler. Bu hizmetlerin yağlı güreşte daha etkin olabilmesi için mutlaka yağlı güreş federasyonu kurulmalıdır.

Yağlı güreş enstrümanının dan kıyafetine cazgırından ağasına yağından pehlivanına bir disiplindir. Eskilerin tabiri ile edebiyle mamurdur. Onda ataların hasletlerini görmek isteyenler zorlanmayacaktır. Onun için benim nazarımda camiamızın insanı farklılık arz eder. Bu aile Türk sporu içindeki müstesna yeri mirasının gereklerini yerine getirerek korumaya devam edecektir. Bu sene güreşe katılacak tüm sporculara başarılar dilerim.

Ne mutlu yüreği Kırkpınar'da vuranlara

Ne mutlu Arda'yı Tunca'yı selamlayanlara

Ne mutlu davul zurnayla dem tutanlara

Ne mutlu alkışlarla güreş tutanlara

Ve Ne mutlu bu manzaraya tanıklık edenlere

ATATÜRK'ÜN GÜREŞ SEVGİSİ

Halis Erdem,Tarihçi,
Emekli Tarih Öğretmeni, Eski Güreşçi

M. Kemal Atatürk spora ve sporcuya gerektiği değeri ve hak ettiği konumu la-yıkıyla veren ender liderlerden biridir. Ulu Önder ata sporumuz olan güreşe duy-duğu ilgiyi özellikle **“Benim en çok sevdiğim spor güreştir”** diyerek ortaya koymuştur. Atatürk aynı zamanda güreş sporuyla bizzat ilgilenmiş çeşitli etkinliklerde güreşmiştir.

Cumhuriyet döneminde 1924 yılında yapılan ilk Kırkpınar güreşle-rinin başpehlivanı olan Selânikli Benli Abdullah (soldaki resim), Atatürk'ün çocukluk arkadaşıdır. Şemsi Efendi İlkokulu'nda aynı sırayı paylaşmışlardı ve aynı mahallede oturuyorlardı (Ahmet Subaşı Mahallesi). Atatürk'te güreş sev-gisinin bu kadar güçlü olmasının da onun büyük payı vardır. Atatürk, onun güreş çalışmalarına katılarak daha küçük yaşta yağlı güreşin bütün inceliklerini öğren-miştir. Bu nedenle güreşleri bilerek izler-di. Cumhur Başkanlığı döneminde bile, boş zamanlarında çok defa Muhafız Ala-yı'ndaki erlerin güreşlerini seyrederek, onların en küçük teknik hatalarını bulup düzeltirlermiş.

Milletine candan aşık olan büyük insan, Atatürk'ün Türk sporcu-luğu hakkında, Çankaya'da bir sohbet sırasında söylediklerini salonda bulunan Ferit Celal'in kaleminden aynen veri-yorum (Atabeyoğlu, Cem. 'Geleneksel Türk Güreşi ve Kırkpınar'. S. 24).

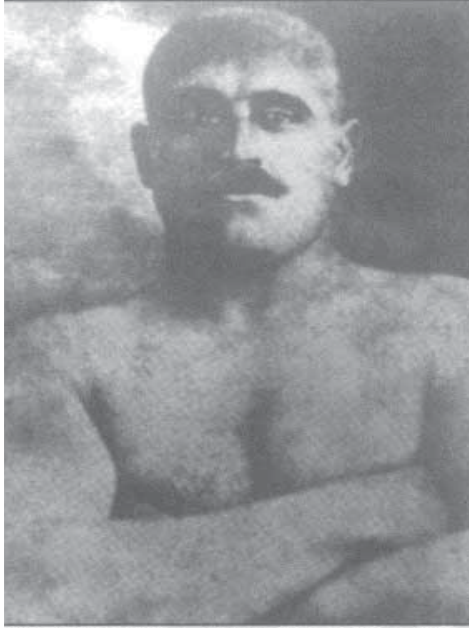
Atatürk:

“Dün yirmi neferin güreşlerini seyrettim. Birbirleriyle kıyasıya dövüş-tüler, her müsabakanın sonunda bir ga-lip çıkar ya! Çok ve ciddi çarpıştılar. O kadar ki, gömlekleri parçalandı. Bu de-rece çetin dövüşmeye ben neden olmuş-tum. Gömleklerini ödemem icap ederdi, kendi gömleklerimi bunlara dağıttım. Hiç birisi giymedi. Hayretle nedenini sordum. – **Köylerimize, çocuklarımıza ve evlerimize bundan daha büyük ne götürebiliriz-** dediler.

Atatürk zile bastı. Emir verdi:

-Benim elbise dolabımda üzeri etiketli bir nefer gömleği var. Onu alıp buraya getiriniz.

Salonda en ufak bir kımıldayış

bile yoktu.

-Bu gömleği görüyor musunuz arkadaşlar! Dün arkadaşlarının hepsiyle başa çıkan neferin gömleği...Yamalı bir gömlek, fakat tertemiz...Türk köylüsü gibi...Onun geniş ruhu gibi sade. Kendi dolabımda, kendi eşyalarımın yanında, benim için sevimli, gözümü doyuran, içimi ferahlandıran bir hatıra olarak sak-lıyorum”.

Hudutsuz mavi gözleri hafif bir yaş parlaklığıyla kaplandı:

“Dünyada sevgisi benim için yegâne cömert olan şey Mehmet'in, Türk köylüsünün asaletinden gelen şeylerdir. Onun sevgisine inanmış ve kan-mış olanlar insanların en bahtiyarlarıdır” dedi.

Tarifi bence asla mümkün olma-yan bu insani sahnelerden, içinin taşkın-lığı sesindeki ürpermelerden anlaşılan bir arkadaş:

-Atam, dedi. Sizin bütün bu içli, asil duygularınızla inkılabın büyüğü ede-

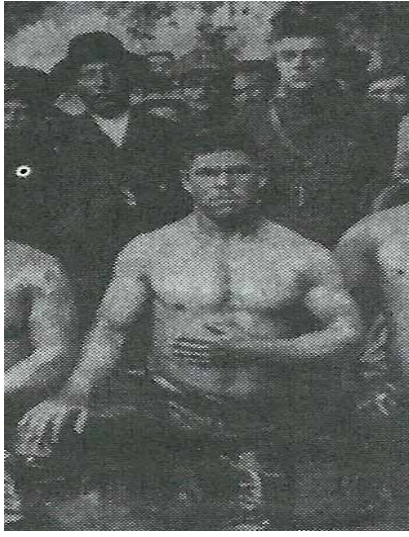
biyatı çağılayan haliyle seslenmekte, ne çare ki, en marifetlilerimiz, en cömert istidatlılarımız bile bu büyüklükleri iş-leyebilmek, nakledebilmekten çok uzak-tırlar...Sana bizler kafi (yeterli) değı-liz...

Atatürk'ün yüzünü pembe bir mahcubiyet rengi kapladı, pişmanlıkla o güzel başını öne eğdi, hafif bir sesle:

-Estağfurullah, dedi ve devam etti.

-Türk milleti anadan doğma sportmendir. Henüz yürümeye başlayan köy çocuklarını bile harman yerinde güreşirken görürsünüz. Ata en çok ve en iyi binen yalnız Türk erkekler değil; Türk kadını da bu işi bilir. Hangi mille-tin daha sportmen olduğu ancak savaş meydanlarında anlaşılır. Türk'ün mu-harebe (savaş) meydanlarındaki şayanı (uygun, yakışır) hayret mukavemet ve kahramanlığı, ruhu kadar bünyesinin de salâbetine (katılık, sağlamlık) bir delil-dir (kanıttır). Yalnız savaş, sportmen milletlerin üstünlüğünü teberrüz (belir-me, görünme) ettirmek için kullanılması caiz görülme-yen müthiş bir vasıta oldu-ğundan ancak gördüğümüz bildiğimiz usuller tatbik edilmektedir.

Hangi Türk neferini (askerini) , köylüsünü isterseniz soyup meydana çı-karınız. Dik omuzları, iyi, kusursuz ge-lişmiş kasları, keskin yüz çizgileri, yanık tatlı renkleri kafa yapıları, insanın ruhu-na güven ve neşe veren bir eser olarak canlanır. Spor yalnız beden gücünün bir üstünlüğü sayılmaz, İdrak ve zeka, ahlak da bu işe yardım eder. Zeka ve ihatası (kavrayışı, anlayışı) kısa olan kuvvet-liler, Zeka ve ihatası yerinde olan daha az kuvvetlilerle başa çıkamazlar. Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim.

Sizi bütün dünya yenemedi Paşam, ben nasıl yenebilirim?...”

Atatürk, özel bir sevgi duyduğu ağır sıklet şampiyonumuz Çoban Mehmet (soldaki resim) ile bir müsabaka sonrası Florya'daki Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde şakalaşmış ve ona şöyle demişti:

- Sen herkesi kolayca yeniyorsun Mehmet, seninle güreş tutsak, beni de yenebilir misin?
- Çoban Mehmet'in cevabı ise; “Sizi bütün dünya yenemedi Paşam, ben nasıl yenebilirim?...» şeklindeydi.

Büyük Atatürk, Çoban Mehmet'in bu cevabı karşısında duygulanmış ve kendisini alnından öpmüştü.

Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan (Alkaya) da (sağdaki resim, soldan – sağa Bandırmalı Kara Ali Acar – Tekirdağlı Hüseyin Alkaya), Kurtdereli Mehmet ve Milli güreşçi Ağır sıklet şampiyonumuz Çoban Mehmet gibi Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün beğenisini kazanmış ender sporculardan biridir. Atatürk, Tekirdağlı'nın pehlivanlığını çok beğenir ve onun güreşlerini büyük bir ilgiyle izlerdi.

Tekirdağlı:

“Büyük Atatürk başarılarımı ilgi gösterdi. Beni Çoban Mehmet ve Büyük Mustafa ile Florya'ya çağırarak güreştirdi. Bizi iltifatları ve bahışleri ile sevindirdi.” diye defalarca anlatmıştır (Serez, Mehmet. ‘Türk Güreşi ve Baş Pehlivan Tekirdağlı Hüseyin’. S.46.).

Cumhuriyet döneminde, Kırkpınar güreşlerinin Edirne Sarayı'nda yeniden canlandırılmasında da Atatürk'ün büyük katkısı olmuştur (Atabeyoğlu, Cem. ‘Geleneksel Türk Güreşi ve Kırkpınar’. S. 24).

Yaşar Doğu ve Celal Atik Atatürk'ün Huzurlarında

Güreş Federasyonu ikinci başkanı ve genel kaptanı Orhan Şeref Apak'ın Atatürk ile ilgili bir anısını aynen aktarıyorum:

“Büyük Atatürk'ün ölümünden az önceydi. 1938 yılının başlarında Cevat Abbas Gürer Güneş Federasyon Başkanı, ben de ikinci başkan ve genel kaptan bulunuyordum. Serbest stilde ki güreş memleketimiz de iyice tutunmuştu. Biz o yıllarda Serbest ve Greko – Romencilerimizi karşı karşıya getirerek iddialı bir müsabaka tertip etmiştik. Müsabakalar serbest stilde yapılacaktı.

Her yönden iddialı olan bu müsabakayı güreş sporuna büyük ilgi duyan ve güreşleri her vesile ile koruyan Atatürk de şereflendirmişlerdi.

Halkevi salonunda yapılan müsabakalara rahmetli Yaşar Doğu ile Celal Atik de katılmışlardı.

Atatürk'ün huzurunda yapılan ve büyük ilgi gören karşılaşmalar Atatürk'ü çok hoşnut etmişti. Karşılaşmaların bitince güreşçileri ve yöneticileri huzuruna davet ederek, bütün güreşçilerle tek tek ilgilendiler. İş ve aile durumları konusunda kendilerinden bilgi aldılar.

Bize dönerek:

-Serbest ve Greko – Romen güreşçilerin karşılaşmalarını izledim. Benim bu konudaki kanım, serbest güreşin bizim bünyemize daha yatkın olduğudur. Bunun üzerinde ısrarla çalışın, göreceksiniz bir gün gelecek şampiyonluklar birbirini kovalayacaktır”. Buyurdular.

Bu emirden sonra serbest stildeki çalışmalara hız verdik. Gerçekten de takımı-mız kısa sürede dünya şampiyonluğuna kadar yükseldi. Bu emir, Büyük Atatürk'ün her alanda olduğu gibi spor alanında da ileri bir görüşe sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Mekanın Cennet olsun Atam (Atabeyoğlu, Cem. ‘Geleneksel Türk Güreşi ve Kırkpınar’. S. 34).

İNSANLIĞIN LÜZUMU VAR

“Gerçek olan bir tek yarış vardır, insanlık yarışı.”

G. Moore

EĞİTİMCİ YAZAR
MUHSİN DURUCAN

İstiklal Caddesini adımlarken Galatasaray Lisesi'nin duvarındaki kocaman bezdeki yazının etkisinden bir türlü sıyrılamıyorum: “**Bu lisenin öğrencileri, Çanakkale Savaşına gittiler, bir daha dönmediler!**”

Medya ortamında okuyoruz. Şurada ya da burada, değişik mekânlarda yedikleri yemeği başkalarına göstermekten zevk alan insanlar görülmektedir. Oysa toplumda gördüklerine ulaşamayan kimseler var. Sanatsal görüntüleri eklemek ya da sergilemek yerine yediklerini göstermek, hoş karşılanamaz! Sıkça rastlanan bu tiplere “görgüsüz!” nitelemesi yapılır.

Ramazan ayında beş yıldızlı otellerde iftar yemekleri verildi... Siz, hemen: “Kimler, kimlere?” Diyecekseniz, hemen belirteyim. Zenginler varlıklı dostlarını, öteki zenginleri ya da kalburüstü kimseleri iftar yemeğine davet ettiler. Hem de ad listesi vererek masalarını ayırtmayı bile ihmal

etmediler. Bravo, alkış doğrusu!

Bir ay boyunca bir kez olsun iftar daveti almayan yoksullar varken, emekliler ya da dar gelirli dururken; bilinen kişilerin belli adamlarına ya da yakınlarına ‘iftar yemeği’ adı altında lüks mekânlarda ziyafet vermeleri, dinimizde de geleneğimizde de yok, düşüncesindeyim.

Ödenmesi gereken gerçek vergilerini ödemeyerek bu tür savurgan harcamalarda dar gelirli ve aylığına

yıllık sadece 50.-TL civarında zam yapılan emeklilerin de hakları, hukukları var. Bunları görmezden gelmek, elbette insanlık ayıbıdır. Unutmayınız: “Ne ekersen onu biçersin!”

Serbest piyasa ekonomisi yaklaşımıyla bire alınan beşe satılmaktadır. Ticaret ile siyaset güpgüzel örtüşüyor! Piyasadaki satılan tüm mallara bir yıl içinde en az %50 civarında zam yapılmaktadır. Örneğin; bir top dondurma 2.-TL, -tanesi 20 kuruştan alınan- bir adet küçük su 1,5.-TL’ye satılıyor. Semt pazarlarındaki hiçbir meyve 5.-TL aşağı değil. Üstelik tekelleşmiş maddesi gibi. “İnsaf be yahu!” denmez de ne denir!

Böylesi olumsuz düşüncelere koşut Beyoğlu İstiklal Caddesini adımlarken Galatasaray Lisesi’nin duvarındaki kocaman bezdeki yazıyı okudum: “**Bu lisenin öğrencileri, Çanakkale Savaşına gittiler, bir daha dönmediler!**” Ne mi oldu? İçim acıdı! Yaraya tuz-biber oldu. Kimler gitti, kimlere kaldı, düşüncesiyle bir süre daldım.

Okumak; düşündürür, yararlı olur ve etkiler. İnternet medyasında ders alınacak, etkili bir öykü okudum. Yukarıda söz konusu olan olumsuzluklarla örtüşmeyen, olumlu bir gerçek... Buyurunuz paylaşalım:

“ Okulların yaz tatiline girmek üzere olduğu bir gün... Ayakkabıcı, yeni getirdiği malları vitrine yerleştirirken, sokaktaki bir çocuk onu izlemekteydi. Okullar spor ayakkabılara rağbet fazlaydı. Gerçi mallar lüks sayılmazdı ama küçük bir dükkân için yeterliydi. Onların en güzelini ön tarafa koyunca, çocuk vitrine doğru biraz daha yaklaştı. Fakat bir koltuk değneği kullanmaktaydı. Hem de güçlükle. Adam ona bir kez daha göz attı. Üstündeki pantolonun sol kısmı, dizinin alt kısmından sonra boştu. Bu yüzden de sağa sola uçuşuyordu. Çocuğun baktığı ayakkabılar, sanki onu kendinden geçirmişti. Bir müddet öyle durdu. Daldığı hülyadan çıkıp yola koyulduğunda, adam dükkândan dışarı fırlayıp:

— Küçük! Diye seslendi. Ayakkabı almayı düşündün mü? Bu seneki modeller bir harika!

Çocuk, ona dönerek:

—Gerçekten çok güzeller! Diye tebessüm etti. Ama benim bir bacağıma doğuştan eksik.

—Bence önemli değil! Diye, atıldı adam. Bu dünyada her şeyiyle tam insan yok ki! Kiminin eli eksik, kiminin de bacağı. Kiminin de aklı ya da vicdanı.

Küçük çocuk, bir şey söylemiyordu. Adam ise konuşmayı sürdürdü:

—Keşke vicdanımız eksik olacağına, ayaklarımız eksik olsa idi.

Çocuğun kafası iyice karışmıştı. Bu sefer adama doğru yaklaşıp:

—Anlayamadım! Dedi. Neden öyle olsun ki?

—Çok basit! Dedi, adam. Eğer yoksa cennete giremeyiz. Ama ayaklar yoksa problem değil. Zaten orda tüm eksikler tamamlanacak. Hatta sakat insanlar; sağlamlara oranla, daha fazla mükâfat görecekler.

Küçük çocuk, bir kez daha tebessüm etti. O güne kadar çektiği acılar, hafiflemiş gibiydi. Adam, vitrine işaret ederek:

—Baktığın ayakkabı, sana yakışır! Dedi.

Denemek ister misin?

— Üzerinde 30 lira yazıyor, dedi. Almam mümkün değil ki!

İndirim sezonunu, senin için biraz öne alırım! Dedi adam. Bu durumda 20 liraya düşer. Zaten sen bir tekini alacaksın, o da 10 lira eder. Çocuk biraz düşünüp:

Ayakkabının diğer teki işe yaramaz! Dedi. Onu kim alacak ki?

—Amm yapmış ha! Diye güldü adam. Onu da, sağ ayağı eksik olan bir çocuğa satarım.

— Üstelik de öğrencisin değil mi? diye sordu.

— İkiye gidiyorum! Diye atıldı çocuk. Üçe geçtim sayılır.

—Tamam işte! Dedi adam. 5 Lira da öğrenci indirimi yapsak, geri kalır 5 lira. O da zaten pazarlık payı olur. Bu durumda ayakkabı senindir, sattım gitti!

Ayakkabıcı, çocuğun şaşkın bakışları arasında dükkâna girdi. İçerdeki raflar, onun beğendiği modelin aynıyla doluydu. Ama adam, vitrinde olanı çıkarttı. Bir tabure alıp döndükten sonra, çocuğu oturtup yeni ayakkabısını giydirdi. Ve çıkarttığı eskiyi göstererek

—Benim satış işlemim bitti! Dedi. Sen de bana, bunu satsan memnun olurum.

—Şaka mı yapıyorsunuz? Diye kekeledi çocuk. Onun tabanı delinmek üzere. Eski bir ayakkabı, para eder mi?

—Sen çok cahil kalmışsın be arkadaş. Dedi, adam. Antika eşyalardan haberin yok her halde. Bir antika ne kadar eski ise, o kadar para tutar. Bu yüzden ayakkabın, bence en az 30- 40 lira eder.

Küçük çocuk, art arda yaşadığı şokları, üzerinden atabilmiş değildi. Mutlaka bir rüyada olmalıydı. Hem de hayatındaki en güzel rüya. Adamın, heyecandan terleyen avuçlarına sıkıştırdığı kâğıt paralara göz gezdirdikten sonra, 10 liralık banknotu geri vererek:

—Bana göre 20 lira yeterli. Dedi. İndirim mevsimini başlattınız ya!

Adam onu kıramayıp parayı aldı. Ve bu arada yanağına bir öpücük kondurdu.

Her nedense içi içine sığmıyordu. Eğer bütün mallarını bir günde satsa, böyle bir mutluluğu bulamazdı. Çocuk, yavaşça yerinden doğruldu. Sanki koltuk değneğine ihtiyaç duymuyordu. Sımsıcak

bir tebessümle teşekkür edip:

—Babam haklıymış! Dedi. ‘Sakat olduğun için, üzölmene hiç gerek yok!’ demişti.

—Sonuçta; her rüzgâr savuracak bir toz bulur, / Her hayat yaşanacak bir can bulur, /Her umut gerçekleşecek bir düş bulur, / Bulunmayacak tek şey senin benzerindir.”

Sizi gidi düşüncesizler, vicdansızlar siziiii! Davranışlarınızı değiştirerek biraz da ayakkabıcıyı örnek alsanız!

Evet... Beyoğlu İstiklal Caddesini adımlarken Galatasaray Lisesi’nin duvarındaki kocaman bezdeki yazının etkisinden bir türlü sıyrılamıyorum: **“Bu lisenin öğrencileri, Çanakkale Savaşına gittiler, bir daha dönmediler!”** Siz nerelerdesiniz caba?

BU VATANIN NASIL KAZANILDIĞINI ANLAMAYANLARA VEYA ANLAMAK İSTEMEYENLERE :

15 HAZİRAN 1915	
SABAH	UZUM HOŞAFI
ÖĞLE	YOK
AKŞAM	UZUM HOŞAFI
EKMEK	TAM
26 HAZİRAN 1915	
SABAH	YOK
ÖĞLE	YOK
AKŞAM	YAĞLI BUĞDAY ÇORBASI
EKMEK	TAM
18 TEMMUZ 1915	
SABAH	UZUM HOŞAFI
ÖĞLE	YOK
AKŞAM	YOK
EKMEK	YARIM
21 TEMMUZ 1915	
SABAH	YARIM EKMEK
ÖĞLE	YOK
AKŞAM	ŞEKERSİZ UZUM HOŞAFI
EKMEK	YOK

654'ncü Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri ve Kültür Haftası Etkinliklerinin açılışını kutluyor, değerli pehlivanlarımıza er meydanında başarılar diliyorum.

Kırkpınar etkinliklerin gerçekleşmesinde emeği geçen herkesi tebrik ediyor, Edirneli vatandaşlarımızı tüm misafirlerimizi sevgiyle selamlıyorum.”

Ayrıca geçen ay kaybettiğimiz 9.Cumhurbaşkanımız ve Ağaların Ağası Süleyman Demirel'e vefatından dolayı, Allahtan rahmet yakınlarına başsağlığı dilerim.

1999 Kırkpınar Ağası **Ayhan Sezer**

Ayhan Sezer

YAĞ ve GIDA ENDÜSTRİSİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

OIL AND FOOD INDUSTRIES TRADING LTD.

Merkez (Head Office)

Mega Center C -16 Blok No:132 34045 Kocatepe Bayrampaşa - İSTANBUL

Tel: (0 212) 640 03 88 (Pbx) Fax: (0 212) 640 04 74

Şube (Branch)

Gazi Kemal Mah. Ahmet Taner Kışlalı Cad. Kat: 4 Daire: 4 Babaeski - KIRKLARELİ

Tel: (0 288) 512 01 70 (Pbx) Fax: (0 288) 512 01 75

Yağ Fabrikası (Oil Factory)

Çanakkale Yolu Üzeri 13.km Edincik Mevkii Bandırma - BALIKESİR

Un Fabrikası (Flour Factory)

Dağkadı Mevkii Karacabey - BURSA

web: www.ayhansezerltd.com e-mail: info@ayhansezerltd.com

TARİHİ SÜREÇTE KIRKPINAR VE EVRENSEL AÇILIMI

Ahmet TÜZÜN
Avrasya Kültür Spor Birliği
Başkanı
ayarhan@gmail.com

KIRKPINAR

SINIRLARI AŞMALI

Biz, elimizin altındaki hazinenin kıymetini bilmiyoruz. Dünyada böyle emsalsiz bir organizasyon var mı; 654 yıldır devam eden... Her hareketi bir kültür, medeniyet ve insanlık değeri olarak karşımıza çıkan... Bir türlü kıymetini bilemediğimiz, dünyada geleneksel sporların câzibe merkezi haline getiremediğimiz, ecdad yâdigârı Kırkpınar...

Tarih, spor, kültür, gelenek birlikteliği olan Kırkpınar, dünyanın, devamlılığı en eski spor organizasyonudur.

Dünyada Kırkpınar'dan daha eski, daha köklü ve daha sürekli bir spor organizasyonu yoktur. Modern olimpiyatların başlangıcı 1896. Oysa Kırkpınar 653 yıldan bu yana yapılmaktadır.

Kırkpınar'da bir milletin kültür ve medeniyet hazinesi bulunuyor.

Geleneksel dokusunu zedelemeyen, Kırkpınar'ı dünyanın cazibe merkezine dönüştürmemiz gerek. Eşsiz ve emsalsiz ecdad yâdigârı muhteşem Kırkpınarımız'ı bütün dünyanın geleneksel sporlar merkezi haline getirmenin yollarını bulmalı ve bir an önce uygulamaya geçmeliyiz. Kırkpınar Edirne'ye, Türkiye'ye ve bütün Türk Dünyasına çok şey kazandıracak görkemli bir hazinedir.

Kırkpınar'ı iki-üç gün ile sınırlamamalı, haftaya ve hatta haftalara yayarak, tam bir spor ve kültür şöleni haline getirmeliyiz. Bunun maddi ve manevi büyük kazanımları olacaktır.

Kırkpınar'da Türk dünyasından güreşçiler de "temsili" güreşler yapabilmelidir. Azerbaycan'ın, Kırgızistan'ın, Kazakistan'ın, Özbekistan'ın, Türkmenistan'ın ve Türk dünyasının bütün bölgelerinin güreş kültürü, Edirne'de sergilenmelidir.

Ayrıca, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde yapılacak ön elemeler ve Edirne'ye doğru taşınacak meşalelerle, Kırkpınar'a bir Türk Olimpiyatı havası verilip, organizasyonun tüm dünya tarafından ilgi ile takibi sağlandığında, Türk güreşi ve kültürü dünyanın gündemine kurulacaktır. Kırkpınar bizim önemli bir devlet politikamız ve uluslararası alanda marka-

mız haline getirilmelidir. Her iş ehline verilmelidir. Bütün bu saydığımız işleri yapacak profesyonel ekipler, ajanslar, sponsorluk kuruluşları, özel sektör ve devlet mekanizmaları devreye sokulmalıdır. Oyunu kuralına göre oynayalım, Kırkpınar'ı dünya markası yapalım.

ZENGİN GÜREŞ TARİHİ VE KÜLTÜRÜ

Güreş, Türklerin milli sporudur ve Türklerin tarih sahnesine çıktığı günden bu güne yapılagelmektedir. Tarihi süreçte Türkler güreş yapmış, ata binmiş ve ok atmış ve bunları milli sporları haline getirmiştir.

Sınırlı bir coğrafyada kalmayıp üç kıtaya yayılan Doğudan batıya âdeta bir yay gibi yayılan Türkler, güreşe her zaman önem vermişlerdir.

TARİHİ TÜRK SPORU

Karakucak güreşi, aba güreşi, şalvar güreşi, kuşak güreşi, yağlı güreş, Kazak güreşi, Kırgız güreşi, Alış güreşi, Özbek Kuraş gibi birçok Türk güreş çeşidi vardır.

Dünyada Kırkpınar'dan daha eski, daha köklü ve daha anlamlı bir spor organizasyonu yoktur. Modern olimpiyatların başlangıcı 1896'dır. Oysa biz Türkler, Kırkpınar'la, dünyanın en eski ve en görkemli spor organizasyonuna sahibiz. Karakucak güreşi, bütün Türk coğrafyasında bilinen ve yapılan bir güreş çeşididir.

Aba güreşinin doğuş yeri Orta Asya'dır. Tüm Türk cumhuriyetlerinde yapılmaktadır. Türkiye'de Hatay ve Gaziantep bölgeleri aba güreşinin merkezidir. Şalvar güreşi Türkiye'de Kahramanmaraş bölgesinde yapılmaktadır. Şalvar güreşi, Türkmenler'de de yapılan bir güreş çeşididir.

Kuşak güreşi, Anadolu'ya göç eden Kırkpınar

AVRASYA
KÜLTÜR VE SPOR İŞ BİRLİĞİ
EURASIA CULTURE AND SPORT UNION
Евразийский Союз Культуры и Спорта

rım Tatarları tarafından getirilmiş olup, "hıdrellez, tepreç, harman, toy tüşken-de" yapılmaktadır. Kuşak güreşi daha çok kuzey bölgesi Türkleri'nde yapılmaktadır. Bütün kuzey Türkleri'nde Tatarlar, Nogay, Sibir Tatarları, Malkarlar, Karacaylar, Kumuklar, Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Kırım, Romanya ve Finlandiya'da yapılmaktadır.

GÜNÜMÜZDE YAŞATILIYOR

Günümüzde de büyük Türk coğrafyasında, Türk dünyasında bu gelişme ve çeşitlilik; Kazak Güreşi, Kırgız Güreşi, Kuraş, Kuşak Güreşi, Aba Güreşi, Şalvar Güreşi, Karakucak, Minder Güreşi, Yağlı Güreş, At Üstünde Güreş ve Ağaç Güreşi gibi çeşitleriyle, Türk güreşini renklendirmektedir.

TÜRK DÜNYASINDA GÜREŞ ÇEŞİTLERİ:

Türk Dünyasında yaygın olan güreş çeşitlerinin bulundukları yerlerden çıkarılıp, bütün coğrafyamızda tanınması, yapılması ve yapılı hale gelmesi, spor kültürümüze ayrı bir zenginlik ve heyecan katacaktır. Tatar Türkleri'nin "belbağı" kuşak güreşi, Özbek Türkleri'nin "kuraş" güreşi, Kırgız Türkleri'nin "Alış" güreşi gibi, Kazak Türkleri'nin de Kazak güreşi de köklü bir geçmişe dayanmakta ve günümüzde de artan bir ilgiyle takip edilmektedir.

1. KAZAK GÜREŞİ

Türk halklarının milli güreşleri arasında hızla gelişip yayılmakta olan güreş dallarından biri de Kazak güreşidir. Sovyetler Birliği zamanında da Kazaklar, ecdadın milli emaneti olan Kazak güreşini koruyarak, bugüne kadar yaşatmayı bilmiştir. 2014 yılında yapılan son Kazakistan Parsı güreşlerine; köylerden, ilçelerden, şehirlerden ve eyaletlerden yapılan elemelerle 1 milyon kişi arasından seçilen 26 güreşçi, başkent Astana'daki finallere katıldı ve birinciliği kazanan güreşçiye 150 bin dolar ödül verildi.

2. KIRGIZ GÜREŞİ

Türk Dünyasında onlarca tarihi güreş türü vardır ve halen günümüze kadar başarıyla korunarak getirilmiştir. Bunlardan biri de, büyük Türkistan coğrafyasında erlerin kıran kırana yaptığı Kırgız güreşidir. Kırgız güreşi, 08-13 Eylül 2014 tarihlerinde Kırgızistan'ın Çolpon-Ata şehrinde yapılan 1. Dünya Göçebe Oyunları'nda, büyük bir katılımı ile yapılmıştır. Kırgız güreşinde 7 kişilik takım vardır. Müsabakalara 18 yaş ve üzerinde olan sporcular katılır. Pehlivanların gödelerinde giysi olmaz, ancak, iki farklı renkten olan kemer takarlar. Karşılaşma süresi 5 dakikadır. Sporcular birbirlerinin karşısında durur ve birbirlerini kemerlerinden her iki kolla tutarlar.

ALİŞ GÜREŞİ:

Kırgızlar'ın bir diğer güreş çeşidi de "Alış Güreşi"dir. Alış güreşi de, 08-13 Eylül 2014 tarihlerinde Kırgızistan'ın Çolpon-Ata şehrinde yapılan 1. Dünya Göçebe Oyunları'nda, büyük bir katılımı ile yapılmıştır. Sporcular alış güreşi için öngörülen özel elbiseler giyerler (altı beyaz üstü mavi veya altı beyaz üstü yeşil). Rakiplerin, birbirinden farklı renklerden kemerleri olur. Sporcular birbirinin karşısında durur ve birbirlerini kemerlerinden her iki kolla tutarlar.

3. KUŞAK GÜREŞİ

Kuşak güreşi Türk coğrafyasının her bölgesinde asırlardan beri yapılmakta ve büyük ilgi ile yaşatılmaktadır. Kırım-Tatar lehçesinde "küreş" denilen bu güreşler daha ziyade hıdırellezde ve "tepreş" denilen eğlencelerde ve düğünlerde yapılır. Türkistan coğrafyasında hayli yaygın olan kuşak güreşi bugün Türkmenistan'da milli spor olarak yapılmaktadır. Kırım Akmesit'te her yıl geleneksel Türk Kültürü Festivali kapsamında uluslararası kuşak güreşi turnuvası yapılıyor. Ayrıca Romanya'nın Köstence, Mangalya gibi bölgelerinde

her yıl ilkbahar, yaz ve sonbaharda yapılan kuşak güreşleri büyük ilgi görüyor. Kuşak güreşi Türkiye'de ağırlıklı olarak Eskişehir ve civarında yaşayan Kırım Türkleri tarafından yapılmaktadır. Ayrıca bu güreşler, Türkiye Geleneksel Spor Dalları Federasyonu'na bağlı olarak resmi müsabaka yönetmeliği çerçevesinde muhtelif tarihlerde de yapılmaktadır.

4. AT ÜSTÜNDE GÜREŞ

At sırtında yapılan Türk güreşi. "Er eniş" veya "oodarış" olarak isimlendirilir. Er eniş, oodarış; at üstüne binilerek atın üzerinden birbirini düşürme oyunudur. Türk'ün bellibaşlı iki sporu at binmek ve güreşmektir. Her Türk güreşçi ve her Türk binici doğar. Öyle ki, bu iki sporu ayrı ayrı yaptıkları gibi; birleştirerek, kaynaştırarak, ikisini bir arada yapma konusunda da mahirdirler. Türkler at üstünde, başka insanların yapamadığı birçok şeyi yapar. Bunlardan biri de güreştir. Kazak, Kırgız, Özbek, Türkmen... bütün Türkler güreşin her çeşidini olduğu gibi, at üstünde güreşi de maharetle yapar. Oyuncular, büyük bir daire ortasında birbiriyle karşı karşıya gelir ve hakemin işaretleriyle karşılaşma başlar. Rakibini atından düşüren ya da organlarının herhangi bir kısmının yere değmesini sağlayan oyuncu, karşılaşmayı kazanır.

5. AĞAÇ GÜREŞİ

Ağaç Güreşi ya da başka bir deyişle "Çubuk Çekme" Saha Yakut Türklerinin milli sporudur. İlk bakışta basit gözükse de aslında benzersiz güzellikte ve son derece zevkli bir spordur. Ağaç güreşi, müsabıkların birbirleriyle temas etmeden, birbirlerini sarsmadan, fırlatmadan ve birbirlerine zarar vermeden yapılan tek mücadele sporudur. Ağaç

güreşi bütün vücut kaslarını çalıştırmaktadır. Saha dilinde ahşap çubuk anlamına gelen "MAS" kelimesi İngilizce'de güreş anlamına gelen "WRESTLING" kelimesi ile birleştirilmiş ve uluslararası alanda bu spor MAS WRESTLING olarak adlandırılmıştır. Yakut sporu bu isim ile dünyada tanınmıştır.

6. KARAKUCAK GÜREŞİ

Tarihi güreşlerimizden olan karakucak güreşleri asırlardır önemli hiç bir değişikliğe uğramadan, özüne uygun bir şekilde varlığını sürdürmüştür. Karakucak güreşleri çim zeminlerde, toprak alanlarda, harman yerlerinde yapılmaktadır. Özel yapılmış, göbekte diz kapığı altına kadar gelen kispet denilen bir giysi giyilerek yapılır. Ayaklar çıplaktır. Karakucak güreşi Türklerin öz ve milli güreşidir. Orta Asya'dan Anadolu'ya gelen bu güreş günümüzde çok az değişiklikler dışında aslına uygun olarak icra edilmektedir. Karakucak başka bir deyişle de serbest güreş Mançu'dan, Saha-Yakut Türkleri'nden, Moğolistan'dan Azerbaycan'dan, Doğu ve Batı Türkistan'dan, Kazak ve Kırım Türklerine varıncaya kadar bilinen bir Türk sporudur. Oğuzlar'da ve tüm eski Türk boylarındaki güreşin aynısı olan karakucak güreş, günümüzde de Anadolu'da yaygındır.

7. ABA GÜREŞİ

Aba güreşi, dünyada giysilerle yapılan ilk güreş türlerindendir. Orta Asya'da mücadele ve askeri eğitim aracı olarak yapılan güreş sporu M.Ö. 4. yüzyılda Türkler tarafından Çinlilere öğretilmiştir. Hatta Uzakdoğu yakın boğuşma sporlarından olan judo temelini ve temel tekniklerini aba güreşinden almış, biraz değişiklik yapılmış ve judo ortaya çıkmıştır.

8. ŞALVAR GÜREŞİ

Genellikle Kahramanmaraş il merkezi ve ilçelerinde icra edilen bu güreş çeşidi asırlardan bu yana yapılmaktadır. Şalvar güreşi çok eski bir geleneğe dayanır: “Türkmenler tarafından yapılan bir güreş türüdür. Rumeli’ye geçen Türklerin Yağlı ve harman güreşi, Eskişehir yöresinde Tatar güreşi, Gaziantep ve Hatay yörelerinde aba güreşi, Kahramanmaraş yöresinde şalvar ile karakucak güreşi yaptıkları bilinmektedir. Şalvar (kısa şalvar) adından da anlaşılacağı gibi keçi yününden yapılır. Şalvarın ağız kısmına kösele deri dikilir. Bağı ise kalın örme ipten yapılır.

9. KURAŞ (ÖZBEK) GÜREŞİ

Özbek halkının geleneksel güreş türleri dört bin yıl öncesine dayanan dönemi kapsamaktadır. “Kuraş” sözcüğü Özbek lehçesinde “Güreş” anlamına gelmektedir. Kuraş ile mücadele ve toplumsal spor olarak çoğu eski doğu literatür kaynaklarında karşılaşmak mümkündür. Doğunun büyük alimi ve fikir adamı İbni Sina, kuraşın vücudu ve ruhu desteklemenin en iyi yöntemlerinden biri olduğunu yazmıştır. 12. yüzyılda yaşamış Pehlivan Mahmud gibi büyük, güçlü güreşçilerin isimleri halk içinde efsaneye dönüşmüştür.

Yıllar geçti ve kuraş günümüzün Özbekistan bölgesinde yaşayan halkın en sevdiği ve önem verdiği geleneklerin-

den biri haline geldi. Günümüzde sadece Özbekistan’da iki milyona yakın kişi kuraş ile uğraşmaktadır. Zamanla kuraşın Avrupa ve Dünya Federasyonları kuruldu. Avrupa, Asya ve Dünya Şampiyonaları düzenli olarak yapıldı.

10. MİNDER GÜREŞİ

“Türkiye’de modern anlamda minder güreşi, 1910 yılında başlamıştır. Türkiye Güreş Federasyonu, 1922 yılında Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı bünyesinde kurulmuş, 1923 yılında FILA (Federation Internationale de Lutte Amateur)’ya üye olmuştur. İlk güreş federasyonu başkanlığını da Beşiktaş Osmanlı Jimnastik Kulübü’nün kurucularından Ahmet Fetgeri Bey yapmıştır. 1935 yılında güreşçilerimiz, serbest stilde Türkiye’ye gelen Alman Milli Takımı’nı 7-0 gibi ağır bir yenilgiye uğratmışlardır. Türk güreşçileri, 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları’na hem grekoromen hem de serbest stilde katılmışlar ve grekoromen stilde 61 kg. güreşçimiz Yaşar Erkan altın madalya kazanarak olimpiyatlardaki ilk birinciliğimizin sahibi olmuş, her alanda birinciliği hedefleyen Almanlar’ı ve bütün dünyayı kendine hayran bırakmıştır. Serbest güreşte 79 kiloda Mersinli Ahmet Kireççi de bronz madalya kazanmıştır. Bundan sonra uluslararası karşılaşmalar yoğunlaştırılmış; 1940’lı, 50’li, 60’lı yıllarda “Siyah saçlı güreş

efsaneleri” Türkler, dünya minderlerini kasıp kavurmuş, Avrupa, Dünya ve Olimpiyatlardan ülkemize sayısız madalyalar kazandırmıştır.

11. YAĞLI GÜREŞ

Yağlı güreş Anadolu’da ve Balkanlar’da yapılmaktadır. Kendine has kuralları, değişik bir atmosferi ve özel seyircisi vardır. “Türk kültür hayatında büyük öneme haiz olan geleneksel yağlı güreş günümüzde dahi bazı bölgelerde futbol derbi maçları kadar ilgi görmekte ve kendine has bir sektörü bulunmaktadır.

KIRKPINAR’IN EVRENSEL AÇILIMI

Yeryüzünde 653 yıldır yapılan yegâne spor organizasyonu Kırkpınar güreşleridir. Tarihi derinliği, kültürel motifleri ve câzibesi ile evrensel alana açılıma son derece müsait olan Kırkpınar, özünü ve değerlerini muhafaza ederek, uluslararası seviyede profesyonel bir yapılanmayla, dünya çapında bir marka değerine kavuşturulabilir.

Kırkpınar’ın sosyo-kültürel boyutu yerel bir panayır havasından kurtararak Türk Cumhuriyetleri, Balkan ülkeleri ve diğer dünya ülkelerinin katılımıyla evrensel bir seviyeye taşınmalıdır.

Bunun için oluşturulacak fuarlarla ülkelere tanıtım stantları ve etkinlik alanları verilmeli, yazılı ve görsel dünya basınının katılımı ve yayını sağlanmalıdır. Amerika’dan Japonya’ya, Rusya’dan Katar’a birçok ülkenin basın ve tanıtım araçları kullanılmalıdır. Tüm bu etkinlikler, Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluşlar bizzat devreye sokularak, profesyonel bir yönetim anlayışıyla gerçekleştirilmelidir. Kırkpınarın tarihine ve kültürel derinliğine baktığımızda bütün söylediklerimizin geçerliliği ortaya çıkıyor:

TARİHTEN GELECEĞE KIRKPINAR

Tarih, spor, kültür, gelenek birlikteliği olan Kırkpınar, dünyanın, devamlılığı en eski spor organizasyonudur. Dünyada Kırkpınar’dan daha eski, daha köklü ve daha sürekli bir spor organizasyonu yoktur. Geleneksel dokusunu zedelemeyen, Kırkpınar’ı dünyanın cazibe merkezine dönüştürmemiz gerek. Kırkpınar’da Türk dünyasından güreşçiler de temsili güreşler yapabilmelidir. Anadolu’nun çeşitli yerlerinde yapılacak ön elemeler ve taşınacak meşalelerle, Kırkpınar’a bir Türk Olimpiyatı havası verilip, organizasyonun tüm dünya tarafından ilgi ile takibi sağlandığında, Türk güreşi ve kültürü dünyanın gündemine kurulacaktır.

TÜRKİSTAN'DAN KIRKPINAR'A

Kırkpınar, Türkoğlu, Avrupa'yı vatan edinirken doğmuştur, Türkoğlu'nun, Avrupa'yı vatan ediniş destanı, sahip bulunulan güzelliklerin elden çıkmaması için maddi - manevi güçlü olmanın ifadesi, bilek ile gönlü en güzel idealler yolunda kaynaştırmış alperenlerin yâdigâridir. Peşrevle, Türkoğlu'nun, Türkistan'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan da Avrupa'ya akışı canlandırılmakta, peşrevle, Türk'ün sembolleri; kurdun atılışı, okun uçuşu, atın şahlanişi, kartalın süzülüşü temsil edilmektedir. Kırkpınar'ın yalnızca Edirne'ye sıkıştırılmaması için Halal Delice'nin "Yesi'den (Türkistan'dan) Kırkpınar'a" projesinde; Yesi'den Ahmet Yesevi Hazretleri'nin kabrinden toprak alınacak, daha sonra, Ankara'da Hacı Bayram'ın, Bektaş'ta Hacı Bektaş Veli'nin, Söğüt'te Ertuğrul Gazi'nin, Bursa'da Osman Gazi'nin, Çardak'ta Salcı Baba'nın, Bolayır'da Şehzade Süleyman'ın, Keşan'da Paşayığıt'ın, Babaeski'de Sarı Saltuk'un kabirlerinden alınan topraklar, Kırkpınar'ın başlangıç gününde, Kırkpınar ermeydanına serpilecektir. Gelibolu'nun fetih gününde, alınan topraklarla birlikte Rumeli'ye geçiş canlandırılacaktır. Yağlı Güreş Federasyonu tarafından kutlama programına alınan bu proje, federasyonun lağvedilmesiyle, hayata geçememiştir.

SONUÇ:

Bünyesinde böylesine büyük bir tarihi birikime, kültür ve medeniyet hazinesine sahip Kırkpınar, çağdaş, modern ve evrensel ölçülerde yeni bir ihtişam hamlesi bekliyor...

Dünyanın en köklü spor organizasyonu Kırkpınar, tarihi ihtişamına yakışır bir çağdaşlık anlayışıyla dünya gündemine getirilmeyi hak ediyor.

Balkanlar, Türk Cumhuriyetleri ve diğer dünya milletlerini Kırkpınar'ın çeşitli etkinliklerine yararlı bir şekilde dahil etme maharetini göstermeliyiz. Kırkpınar, bir haftalık bir süreye yayılmalı, sportif müsabakaların yanısıra kültürel etkinlikler ve sosyal faaliyetler düzenlenmelidir.

ŞEHİRLERDEN FİNALLERE

Kırkpınar öncelikle; ülke içinde, "şehirlerden finallere" bir olimpiyat organizasyonu anlayışıyla tatbik edilmeli ve en son Edirne'de zirveye çıkacak bir kademe anlayışıyla uygulanmalı, elemelerden sonra ortaya çıkacak seçkin pehlivanlar Kırkpınar'da er meydanına çıkmalıdır.

KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Kırkpınar'da, (müzik, halk oyunları, resim sergisi, sinema tiyatrosu vs. gibi) kültürel etkinliklere ağırlık verilmeli ve bu alanda Balkanlar ile Türk Dünyası ülkelerinin zengin kültürel unsurları özenle devreye sokulmalıdır.

ULUSLARARASI FUAR

Sarayıcı'nın spor alanı dışındaki alanları, Kırkpınar haftası boyunca yerel bir panayır havasından kurtararak, uluslararası bir fuar merkezi haline getirilmelidir. Burada Balkanlar, Türk Cumhuriyetleri ve diğer ülkelere, tanıtım için uygun konular belirlenerek standlar verilmeli ve yüksek seviyede tanıtımlara imkan sağlanmalıdır.

TANITIM VE PROPAGANDA

Sportif, kültürel ve sosyal etkinlikleriyle birlikte Kırkpınar bütün unsurlarıyla dünyaya tanıtılmalıdır. Bu münasebetle dünyanın büyük basın kuruluşlarından ve ajanslarından temsilciler Edirne'ye getirilmeli, çeşitli ülkelere basın mensupları davet edilmeli, tanıtım ve propaganda sistemi kurulmalıdır.

KIRKPINAR AJANSI

Sahasında uzman kişilerden profesyonel anlamda bir Kırkpınar Ajansı kurulmalı ve bu kuruluş çalışmalarını yıl boyunca sürdürerek, bahsedilen konuları çağdaş, modern, akılcı ve faydacı bir anlayışla yerine getirmelidir.

DÜNYA GELENEKSEL GÜREŞLER SEMPOZYUMU

Trakya Üniversitesi'nin öncülüğünde Türk coğrafyası ağırlıklı olmak üzere, dünyada yapılan geleneksel sporların uluslararası sempozyumu, yüksek seviyede bir katılımı Edirne'de yapılmalıdır.

KATILIMCILAR

Sözü geçen hedeflere ulaşılması ve düzenlemelerin başarıyla uygulanması adına;

Gençlik ve Spor Bakanlığı

Kültür ve Turizm Bakanlığı

Başbakanlık Tanıtma Fonu

Türk İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA)

TÜRKSOY

TÜRK KONSEYİ

Edirne Valiliği

Edirne Belediye Başkanlığı

Trakya Üniversitesi,,, gibi kuruluşların tamamı işin içinde olmalı ve Türkiye

için ortak bir çalışma sistemi oluşturmalıdır.

654. TARİHİ KIRKPINAR GÜREŞLERİ ÜLKEMİZE
HAYIRLI UĞURLU OLSUN... KATILAN TÜM
PEHLİVANLARA BAŞARILAR DİLERİM. HAKEM,
CAZGIR, YAĞCI VE DAVUL ZURNA EKİBİNE DE
AYRICA BAŞARILAR DİLER TEŞEKKÜR EDERİM...

2001 YILI KIRKPINAR AĞASI

Murat Saruhan

Renault KADJAR

RENAULT
Passion for life

Seyirci kalma, yaşamaya başla.

RENKLERİ VE DETAYLARI İÇİN LİNKİ KLİPİ İZLEYİNİZ.

SARUHAN GRUP

Çan'da Yağlı Güreşlerinde

Başpehlivan Orhan Okulu

Haber araştırma
Sinan Beratlilgil

Çan belediyesi tarafından bu yıl 4'üncüsü düzenlenen Yağlı güreşler Çan Hacılar Altı Çınarlığı Güreş Sahasında gerçekleştirildi.

Çan belediyesi tarafından bu yıl 4'üncüsü düzenlenen Yağlı güreşler Çan Hacılar Altı Çınarlığı Güreş Sahasında gerçekleştirildi. Yağlı

güreşlerde rakibi Fatih Atlı'yı yenen Orhan Okulu Başpehlivan oldu.

Er meydanında konuşan Çan Belediye Başkanı Dr. Abdurrahman Kuzu, "4 yıldır keyif alarak yapmış olduğumuz bir faaliyet, biz görevde olduğumuz sürece Çan'da bu meydanda yapılmaya devam edecektir. Çünkü biz güreşe şöyle bakıyoruz, güreş kuvvet işidir

ve yürek işidir.

Bu kuvvet ve yürek bizim milletimizde var. İşte Ata sporumuz olarak güreşin çıkış nedeni budur. Bizde ecdadın bu mirasına Çan Belediyesi Ata sporumuza sahip çıkmak için bu faaliyete devam ediyoruz. Bugün burada 40'a yakın Başpehlivan ve 500'e yakın pehlivan güreşecek. Katıldıkları için hepsine teşekkür ediyorum" dedi.

Murat Köse

Yakup Köse

Seyfettin Selim

Levent Erdoğan

YENİ AĞA GÖKHAN MERCAN

Üç dönem üst üste Güreş Ağalığı yapan Çanlı İş adamı Yakup Köse dördüncü dönemde ağalığı bıraktı. Yapılan ağalık ihalesini 40 Bin Lira karşılığında Gökhan Mercan kazandı.

Çan Belediye Başkanı Dr. Abdurrahman Kuzu tarafından, Çanlı İş Adamı Yakup Köse'ye 3 dönem üst üste Güreş Ağalığı yaptığı için altın kemer hediye edildi. Güreşlere Kırkpınar ağası Seyfettin Selim başta olmak üzere Türkiye'nin birçok il ve ilçelerinde ağalık yapan, Ağalar da teşvik etti. Yapılan güreşlerde, Başpehlivanlığı finalde rakibi Fatih Atlı'yı mağlup eden Orhan Okulu kazanırken, İsmail Balaban ve Mehmet Yeşilyeşil üçüncü oldu.

Belediye Başkanı Abdurrahman Kuzu- Ahmet Taşçı- Yakup Köse- Levent Erdoğan

KIRKPINAR NEDİR, NE DEĞİLDİR?

HALİL DELİCE

Kırkpınar neyi temsil EDİYOR BİLMİYORUZ

Kırkpınar, bir vatan ediniş destanıdır, gerçek efsanedir. Yağlı güreşte ciltler dolusu kitapla anlatılamayacak motifler, bin bir anlamla yüklü güzellikler vardır. Ne yazık ki Kırkpınar'da güreşenler, bu güreşleri organize edenler, Kırkpınar tarihi mirasımız diyerek nutuk atanlar, Kırkpınar yazarlar bu güzelliklerden haberdar değildir, Kırkpınar nedir ne değildir bilmemektedir.

24 Temmuz Cuma günü, Malazgirt'ten Mohaç'a, Kosova'ya nice zaferlerimizin kazanıldığı günde, günlerin en hayırlısında Kırkpınar Ermeıdanı güreşler başlayacak. Davullar vuracak, alperenleri temsil eden pehlivanlar, güreş tutacak. Ama onlar, neyi temsil ettiklerinin farkında olmayacaklar, yalnızca galip gelmenin, derece yapmanın derdinde olacaklar.

Alperenler, gazi dervişler yadigarı ermeıdanı Kırkpınar'da 654. defa davullar vuracak, ama, o davulların ne söylediğinden ne Kırkpınar'a gelenlerin ne, Kırkpınar'ı yazarların ne de ermeıdanında güreşenlerin haberi olacak.

Ermeıdanına çıkan pehlivanlar, bir vatan ediniş destanını, sahip olduğumuz güzelliklerin korunması için maddi ve manevi güçlü olmanın misalleştirilmesini canlandıracaklar ama, ne yaptıklarını, neyi temsil ettiklerini, pehlivanlığın ne manaya geldiğini bilmeden. Peşrev çıkaracaklar ama peşrevin ne anlattığını,

Türkistan'dan Avrupa'ya akışı temsil ettiğini bilmeden.

EGO İLAH EDİNİLMEMELİ

Bugüne kadar Kırkpınar'ı, (Kırkpınar ve Spor Geleneğimiz, Alperenlerin Kızılması Kırkpınar, 700. Yılında Osmanlı ve Kırkpınar, Gerçek Efsane Kırkpınar, Atina Olimpiyatları ve Kırkpınar, Günümüzün Spor Anlayışı ve Kırkpınar, Yesiden Kırkpınar'a, Vatan Ediniş Destanı Kırkpınar) gibi değişik yönleriyle inceledik.

Bu sene de Kırkpınar anlayışının güce, kuvvete, başarıya, mala, mülke ne anlam verdiğini anlatmak istiyoruz. Bu sebeple bu seneki Kırkpınar nedir ne değildir yazımıza ana başlık olarak "PEHLİVANLAR BUĞDAY BAŞAĞI GİBİ OLMALI" temasını seçiyoruz.

Buğday başağını hepimiz biliriz. Tane tuttukça boynunu bükerek. İşte pehlivanlar da böyle olmalı, güç, kuvvet, ustalık, mal, mülk, başarı artıkça tevazusu

artmalı, bütün bu nimetlere nasıl şükrederim endişesiyle buğday başağı gibi boyun bükmeli.

Çünkü güç, kuvvet, zeka, mal, mülk, Allahü tealanın bir emanetidir, hesabı sorulacaktır. İşte gerçek pehlivan, bütün bunları emanet bilip bunlara nasıl şükrederim endişesiyle boyun bükerek kişidir. Son yıllarda, sporda, özellikle de futbol da şiddet inanılmaz bir tırmanış gösterdi. Şiddet, "Ben", "Ben haklıyım", "Her şey benim için." anlayışın, kısacası, ego-sunu, nefsinin ilah bilisinin sonucudur.

Kırkpınar, nasıl doğmuştur, doğmasına sebep olanlar kimlerdir, Kırkpınar neyi temsil eder kısaca bir bakalım.

Kırkpınar, Türkoğlu, Avrupa'yı vatan edinirken doğmuştur, Türkoğlunun, Avrupa'yı vatan ediniş destanıdır. Sahip bulunulan güzelliklerin elden çıkması için maddi-manevi güçlü olmanın ifadesidir. Bilek ile gönlü en güzel idealler yolunda kaynaştırmış alperenlerin yadigarıdır.

Kırkpınar panayırında Aliço ve Yusuf Pehlivanlar.

KIRKPINAR GERÇEK EFSANEDİR

Peşrevle, Türkoğlunun, Türkistan'dan Anadolu'ya Anadolu'dan da Avrupa'ya akışı canlandırılmakta, Türkün sembollerini olan **kurdun atılışı, okun uçuşu, atın şahlanması, kartalın süzülüşü** temsil edilmektedir.

Biz, bu vatan edinişin canlandırılması, Kırkpınar'ın yalnızca Edirne'ye sıkıştırılmaması için Yesi'den (Türkistan'dan) Kırkpınar'a" projesini teklif etmiştik. Bu projeye, Yesi'den, Anadolu'yu vatan eyleyen gönül dostlarının piri büyük evliya Ahmet Yesevi hazretlerinin kabrinden, daha sonra, Ankara'da-Hacı Bayram'ın, Bektaş'ta-Hacı Bektaş Veli'nin, Söğüt'te-Ertuğrul Gazi'nin, Bursa'dan-Osman Gazi'nin, Çardak'ta-Salcı Baba'nın, Bolayır'da-Sehzade Süleyman'nın, Keşan'da-Paşayığıt'ın, Babaeski'de-Sarı Saltuk'un kabirlerinden alınan topraklar, Kırkpınar'ın başlangıç gününde, Kırkpınar ermeydanına serpilecekti.

Gelibolu'nun fetih gününde, Rumeli'ye geçiş canlandırılacaktı. Yağlı Güreş Federasyonu tarafından kutlama programına alınan bu proje, federasyonun lağvedilmesiyle, hayata geçememişti.

Trakya Üniversitesi'nin Kırkpınar Sempozyumu'nda bu projeyi tebliğ olarak sunduk.

Bazıları, Kırkpınar'ın doğuşunu ve tarihçesini yalnızca efsaneden ibaret diyerek küçümsüyorlar.

Doğru, Kırkpınar bir efsanedir. Ama nasıl bir efsane? Eğer, tarihçiden, etnografyacıdan edebiyatçıya ve folklorcüyeye bilim adamlarını bir araya getirsek ve onların senelerce çalışmalarını isteyerek, bir Kırkpınar Efsanesi sipariş etseydik, bu kadar mükemmel ve tarihi, coğrafi gerçeklerle bu kadar uyuşan, Türk milli vicdanına bu kadar yakışan bir Kırkpınar efsanesi düşünemezlerdi.

Kırkpınar efsanesi, tarihi ve coğrafi ger-

çeklerle tamamen uyum içinde ve tarihi gerçeğin, binlerce yılda oluşan milli vicdanda yoğrulmasıyla doğan bir efsanedir. Kırkpınar, gerçek bir efsanedir.

ALİ İLE SELİM'İN ŞEHİT OLDUĞU YERDE

Efsanenin doğmasına vesile olan tarihi şahsiyetlere ve efsanenin geçtiği zaman dilimine bakalım. Efsanenin doğmasına vesile olan **Orhan oğlu Şehzade Süleyman** ve silah arkadaşları alperenlerin ve efsanenin yaşandığı tarih konusunda hiçbir ihtilaf yoktur.

Efsaneye kısaca göz atalım. 1354 yılında, Şehzade Süleyman ve arkadaşları sal ile Rumeli'ye (Avrupa'ya) geçmişler. Fetihlerde buluna bulana bugün Yunanistan topraklarında kalan Ortaköy'e bağlı ve Arda boyunda yer alan **Simovina** civarına geldiklerinde, daha önce yenişemiyen **Ali ile Selim** isimdeki iki alperen tekrar güreş tutarlar.

Güreş esansında vefat ederler. Güreşmekten maksatları, savaşa hazırlık olduğu için arkadaşları tarafından şehit kabul edilirler ve vefat ettikleri yere defnedilirler. İki alperenin üstünlüklerini ispatlamak için güreşirken öldüklerini söylemek, onların birbirlerinin katili kabul etmektir. Arkadaşları fetihden döndüklerinde, Ali ile Selim'in mezarları başında kırk pınarın doğduğunu görürler. Buraya **Kırklar Pınarı** derler. Söylene söylene **Kırkpınar** şekline döner. 1361 yılında Edirne'nin fethedilmesinden sonra burada Ali ile Selim'in hatırasına güreşler yapılmağa başlanır ve bu şekilde Kırkpınar doğar.

Efsanenin geçtiği coğrafyaya ve efsanede ismi geçenlere bir göz atalım. Bu mekanları, bizzat gezerek, coğrafi ve tarihi hakikatler ile efsanenin nasıl koyun koyuna olduğunu tespit ettim.

Çanakkale-Lapseki-Çardak'ta Salbaş mevkii vardır. Burası, Şehzade Süleyman'ın Rumeli'ye geçtiği salların

besmeleyle inşa edildiği yerdir.

Ve burada, sallarını inşa eden salcıların piri **Salcı Baba**'nın kabri vardır, bu kabir, bugün hemen hemen yok olmak üzeredir.

26 AĞUSTOS'DA KUM GÜNÜ

Salcı Baba'nın kabrinin yapılması ve buraya Salbaş Mevkiinin neyi ifade ettiğini anlatan bir anıtın inşa edilmesi, milli varlığımız için çok önemlidir. Sözümüz Çardak Belediyesi'nedir. Böyle bir şey yapmak çok mu pahalıya mâl olur.

Salcı Baba'nın kabrinin bulunduğu Salbaş mevkiinden Çanakkale Boğazı'nın Avrupa yakasına doğru bir yol uzanmakta ve bunun ucunda hilal şeklinde bir adacık vardır.

Bu yol, Deli Kızıl Sultan'ın kum saçarak meydana getirdiği yoldur, bu yol bugün de, Çardak'tan Çanakkale Boğazı'nın içine doğru uzanmaktadır.

Deli Kızıl Sultan kimdir ve bu yol nasıl meydana gelmiştir?

Kırkpınar'ın doğmasına vesile olan Şehzade Süleyman ve kırk alperen arkadaşı, Rumeli'ne geçmek üzere sala binerlerken, o yörede **Deli Kızıl Sultan** diye bilinen meczup kişi gelir ve kendisini de sala almalarını isterler. Kabul etmeyip yola devam ederler. Bir müddet sonra duydukları gürültüyle dönerler. Bir de bakarlar ki, Deli Kızıl Sultan, kucağına kum doldurmuş, kumları saçıyor, kumları saçtığında kara ilerliyor. Meczubu sala almazlarsa, Boğazın kapanacağından endişe ederler, "Gel bre deli, sen sala alınmayı hak ettin" derler. Bunu duyan meczup, sevinçle kucağında kalan kumları saçar, hilal şeklinde bir kara meydana gelir.

Deli Kızıl Sultan'ın saçtığı kabul edilen kumlar, şifalı kabul edilmekte ve bu sebeple Osmanlılar zamanından beri her yıl, bu kumlarda **26 Ağustos'da Kum Günü** yapılmakta, yağlı güreşler organize edilmektedir.

YUNANİSTAN'DA KALDI

Çardak ve Bolayır'daki Kırkpınar'ın efsanevi izlerini defalarca ziyaret edip yerinde gördüm. Efsanenin coğrafya ve tarihle nasıl koyun koyuna olduğuna şahit oldum.

Prof. Dr. Ömer Lütfü Barkan, "**Kolenizatör Türk Dervişleri**" kitabında, Deli Kızıl Sulta'nın Yunanistan'ın **Dimetoka** şehrinde türbe ve dergahının bulunduğunu yazmaktadır.

31 Ağustos 2002 Cumartesi günü Dimetoka'ya yaptığım ilk Kırkpınar'ın yerini bulma seyahatimde Deli Kızıl Sultan'ın Sofular'a bağlı **Ruşanlar ve Babalar köyü** arasındaki türbe ve dergahına ulaştım hem türbe hem de dergah ayakta. Dimetoka'nın hemen yanından akan çayın ismi de Deli Kızıl Sultan Deresi.

Böylelikle Kırkpınar efsanesinde ismi geçen Deli Kızıl Sultan'ın tarihi bir şahsiyet olduğu meydana çıktı.

Çanakkale Boğazı'nın Anadolu tarafından bulunan Çardak kasabasının tam karşısında, Avrupa yakasında **Şükür Tepesi** vardır. Bu tepede, Şehzade Süleyman, Rumeli'ye geçince şükür namazı kılmış ve bu sebepten bu tepeye bu isim verilmiştir. Şükür Tepesi'nin hemen yanında Bolayır bulunmaktadır. Burada Kırkpınar'ın doğmasına vesile olan yiğitlerin komutanı Şehzade Süleyman'ın kabri var.

Efsanede ismi geçen Kırkpınar çayırının, bugün Yunanistan topraklarında kalan ve Edirne'ye Pazarkule üzerinden 30 kilometre uzaklıktaki Simovina ve Sarı Hızır Köyleri arasında olduğu 1901 tarihli Edirne Salnamesi'nde yazılıdır. 1912 yılına kadar güreşler burada yapıldı. Ancak 1912 yılında buranın Bulgaristan sınırları içinde kalmasıyla bu mübarek toprak Türk oğluna elveda dedi.

KIRKPINAR'IN DOĞDUĞU YERİ BULDUM

Ve bu tarihte sonra bir daha burada Kırkpınar güreşleri yapılamadı. 1901 tarihli Edirne Salnamesi'nde, Selim'in Mezarı'ndan ve Kırkpınar Çeşmesi'nden bahsedilmektedir. Hangi Selim? Kırkpınar'ın doğmasına sebep olan iki alperenden biri olan Selim.

Hangi Çeşme? Kırkpınar'ın doğmasına sebep olan iki şehidin gömüldüğü mezar başında, kırk pınardan meydana gelen çeşme.

Kırkpınar güreşlerinin bugün yapıldığı Edirne Sarayı'çin asıl Kırkpınar olmadığını, asıl Kırkpınar'ın, kutsal mekanın, daha sonra iki alperenin hatırasına güreşlerin yapıldığı yerin, Yunanistan topraklarında kaldığını öğrenince, gönlüme bir ateş düşmüş, Kırkpınar'ın asıl mekanını görebilmek için dua etmişim.

Gün gelip de, burasını göreceğimi rüyamda görsem inanmazdım. Ve vize alarak 1 Eylül 2002 Pazar günü Batı Trakya'ya koştum. 1901 tarihli Edirne Salnamesi'nde, Edirne'yi Pazarkule üzerinden Yunanistan'ın Ortaköy (Keramos) kasabasına bağlayan şosenin hemen yanında, Simovina (Ammovounon) ile Sarı Hızır (Kiprinos) arasında olduğu yazılıydı.

Bu iki köy Pazarkule gümrük kapısına 10 ve 12 kilometre uzaklıktaydı. Batı Trakyalılar bu iki köyde Türk kalmadığını ve bu iki köye yakın Sadırlı Köyü'nde (Plati) tek bir Türk hanesinin bulunduğunu söylediler. Bu köyde Ahmet amca'yı bulduk. Ahmet Amca ile birlikte 10 kilometre sonra tarif edilen yere ulaşmışım. Tam tarif edildiği gibiydi, Güney kısmı, tribün gibi hafifçe yüksekti, güneybatı istikametinde, Kırkpınar deresi vardı, Kuzeyde ise Arda nehri akıyordu. Kırkpınar çeşmesi kaybolmuş, ancak suyu akmağa devam ediyordu. Ahmet, amca yakın zamana kadar Selim'in mezarının da durduğunu ve

Yunanlılar tarafından da ziyaret edildiğini söyledi. Burada şehit olanlar ve güreşenler için fatihalar okudum, binbir korku ile fotoğraf çektim.

İşte bir rüya gerçek olmuş, iki yiğidin güreşirken şehit olduğu, Kırkpınar'ın fişkırdığı, Osmanlı yiğitlerinin 550 yıl boyunca, yiğitliğin, mertliğin, gücün en anlamlısını göstererek, Türk oğlunun Avrupa'yı vatan edinme mücadelesini canlandırdıkları ve 91 yıldır pehlivanlara hasret kutsal meydana görmüştüm. Gözyaşlarımı tutamadım.

SARI SALTUK KİMDİR?

Hangi efsane bunlardan daha sağlam temellere, gerçeklere sahiptir. Kırkpınar efsanesi, yazımızın başından beri anlattığımız tarihi ve coğrafi gerçeklerle doğrulanmaktadır. Çardak'ta Salbaş mevkii, Salcı Baba'nın mezarı ve kum yolu, Bolayır'da Şükür Tepesi ve Şehzade Süleyman'ın kabri, Dimetoka'da Deli Kızıl Sultan'ın türbesi, Simovina ve Sarı Hızır arasındaki Kırkpınar meydanı, Kırkpınar Deresi, Selim'in mezarı, Kırkpınar efsanesinin "GERÇEK EFSANE" olduğunun inkar edilmez dellilleridir.

Her ne kadar bugün, Kırkpınar'ın 1361 yılında başladığı kabul edilse de, Kırkpınar'ın ilk doğuşu Sarı Saltuk'lardır. Sarı Saltuk kimdir? Sarı Saltuk, Türk insanına Anadolu'yu ve Avrupa'yı hedef gösteren Türkistan'ın büyük evliyası Ahmet Yesevi hazretlerinin talebesinin talebesi bir alperendir.

Hocasının işaretiyle Türkoğluna Avrupa'yı vatan kılmak üzere, arkadaşlarıyla birlikte Anadolu'ya gelir. Burada Peygamber efendimizi rüyasında görür. Peygamber efendimiz, rüyada Sarı Saltuk'a, "Edirne'yi fethet. Bu diyar, darınnasırdır (yardım diyarıdır), burasını küffar elinde komayın. Burası dünyanın merkezidir. Buradan çıkılarak yapılan seferlerde fetih müyesser olur" der. Tarih 1263 idi. Yani Orhan Gazi'nin oğlu Şehzade Süleyman'ın Rumeli'ye geçişinden 91 yıl önce, Sarı Saltuk ve arkadaşları Rumeli'ne geçtiler. Yollarına devam ederek, Edirne'ye geldiler ve 1264 yılında Edirne'yi fethettiler. Edirne'nin fethiyle birlikte burada Kırkpınar güreşlerini başlattılar. Edirne'yi terkettileri 1304 yılına kadar Kırkpınar güreşlerine devam ettiler. Evliya Çelebi, Seyahatnâmesi'nde, Bulgaristan, Arnavutluk, Romanya, Kırım, Makedonya, Kosova, Bosna ve Polonya'da, Kırkpınar'ın ilk kurucusu Sarı Saltuk'un makam ve türbelerinin bulunduğu yazmaktadır. Bugün, Türkiye'de İstanbul Rumeli Feneri, Babaeski, İzmit, Niğde-Bor ve Diyarbakır'da Sarı Saltuk'un kabri vardır.

ALPERENLER ZİRVEDİRLER

Sarı Saltuk'un asıl kabri, Romanya-Dobruca'daki Babadağ şehrinde. Kabir bugün, ayakta, Türk Hükümeti tarafından tamir edilmiştir.

Evet, Kırkpınar'ın ilk kurucusu Sarı Saltuk böyle bir kimse, alperendi. Şimdi, Kırkpınar'ın her iki doğuşuna da vesile olan alperenler kimlerdir, buna bir göz atalım.

Alp, kuvvet, cesaret, fedakarlık, dayanıklılıkta ve her türlü silahları kullanmakta eşsiz, geçilmez, yiğit kişi demektir.

Eren ise, Allahü teâlâyâ yakın, nefsi isteklerinden vazgeçmiş, İslam ahlakının en güzeline kavuşmuş, başkalarının huzuru ve ebedi saadeti için yaşayan, her hareketiyle alemlerin efendisi hazreti Peygamberimize benzemeğe çalışan, evliya, hakiki insan demektir.

Alplik ve erenliğin bir kişide birleşmesiyle alperen denilen, insanlığın zirvesi, gönül ve yüreği kaynaştıran, madde ile manayı birleştiren tarihin yazmağa doyamadığı güneşler doğar.

Onlar, barışta karıncayı ezdiklerinde oturup ağlayan, ancak savaşta düğüne gidercesine ölüme, şehitliğe giden, binlerce kişiye bedel olan yiğitlerdi.

Alperenler, galibiyette mağlubiyeti, nefsin yenilgisini arayan, galip gelince havalara sıçramayıp, buğday başağı gibi, nimet, güç, kuvvet, akıl, zeka, tecrübe, mal, evlat ve de galibiyet çoğaldıkça, "Bütün bu nimetlere nasıl şükrederim?" endişesiyle boyun bükten, nefsinin mağlubiyetini arayan örnek, gerçek insanlardı.

Türk milletinin İslamiyeti kabulüyle birlikte alpler, alperen olmuşlardır. Türkler için alplik en büyük şerefti. Alp için atı çok önemliydi. Alp atının ismiyle anılırdı. Kıratlı Cotay alp gibi. At, hayatta ve ölümden sonra alpin arkadaşı sayılırdı. Bu sebeple Şehzade Süleyman'ın Gelibolu Bolayır'daki türbesinin hemen yanında atı da gömülüdür.

TÜRKÜN KIZILELMASI

Bugün bile hâlâ, "**Yiğit yiğidin yoldaşı/At yiğidin öz kardaşı**" diye söylenmektedir.

Alp öyle meziyetlere sahipti ki, bir alp, ordu, devlet kurucusu demektir. Göktürk, Gazne ve Timur imparatorlukları, Kölemen, Anadolu Selçuklu Devleti, Eyyübi, Tulunoğulları Devletleri hep bir alpin kurduğu devletlerdi.

Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi'nin silah arkadaşları; **Turgut Alp, Saltuk Alp, Aykut Alp, Konur Alp** gibi alplerdi.

Aşık Paşa (1272-1332), eserinde, alpliğin şartını 9 olarak anlatmakta, iman, akıl, cesaret ve nefsini yenmekle, galibiyette

mağlubiyeti aramakla birlikte, iyi bir at ve silahın, alpliğin temel şartı olduğunu yazmaktadır.

Galibiyette mağlubiyete kavuşamayan, nefsini yola getiremeyen alperen olamazdı. Osmanlı ve Selçuklu Türklerinin ataları Oğuz Türkleri (Türkmenler) hakkında anlattıklarımızda zerre abartma yoktur, tarihi hakikattir. 1876 yılında, Güney Türkistan'da Seyhun kenarındaki Türkmenleri ziyaret eden Amerikalı gazeteci **Henry Mac Gahan, "Türkmenler, insanların en cesurları, en mert, en kahraman ve misafirperverleridir. Kadınları da ihtiyaç olduğunda erkekleri gibi korkusuzca savaşır. Savaşta, bir Türkmen en az beş düşmana bedeldir"** diye yazmaktadır.

İşte Kırkpınar, anlatmaya çalıştığımız alperenlerin, kızılması, ulaşmak için her türlü fedakarlığı göze aldıkları hedefleriydi. Kızılma, Türkoğlunun, can ve mal her türlü fedakarlığı göze alarak ulaşmak istediği hedefiydi. Türkoğlu'nun ilk büyük kızılması, İstanbul, sonraki de Avrupa'ydı, her Türkün en büyük kızılmasıysa şehit olmak, Hakkın rızasına kavuşarak ebedi güzellikler diyarında O'nunla şereflemektir. Bizans İmparatoru Justinianus'un İstanbul'daki heykelinin elinde kızılaltın bir elma vardı. Kızılma tabiri buradan çıkmıştır. Elma, hem tarihi geleneklerimizde hem de inancımızda efsanevi bir meyvedir, ebedi güzellikler için çalışmayı, "**muradı**" ifade eder

Kırkpınar'ın tarihçesini, Kırkpınar'ın nasıl gerçek efsane olduğunu, tarihi, coğrafi ve kültürel gerçeklerle yüzde yüz nasıl uyuştuğunu anlattıktan sonra, şimdi gelelim, Kırkpınar yağlı güreşleri içindeki, ciltler dolusu kitapla anlatılamayacak motiflere, binbir anlamla yüklü güzelliklere.

AVUL ÜÇ YERDE VURUR

Bunlar öyle motifler, öyle güzellikler ki, günümüz insanlığı bunlardan haberdar değil. Bırakın insanlığı, ne Kırkpınar da güreşen, bu işten ekmeğini kazananlar ne de bu güreşleri organize edenler, Kırkpınar tarihi mirasımız diyerek nutuk atanlar haberdardır.

Yalnızca, peşrevle anlatılan evrensel değerleri günümüz Batı insanlığına anlatabilsek, hayretten dona kalırlar, "Bundan 600 yıl önce insanlar böyle bir şey nasıl düşünmüşler" diye.

Pehlivanlar, niçin Allah Allah sesleri, Hazreti Muhammed'e salavatlara ermeydine gönderilir? Türk askeri, cenge de bu şekilde gönderilir de onun için. Kırkpınar güreşleri, barış zamanında harbe hazırlığı, sahip bulunulan maddi-manevi değerlere sahip çıkmak için, madden ve manen güç-

lü olmayı sembolize ettiğinden, cenkteki bütün özellikler, yağlı güreşte de vardır. Asker, savaşta, mehter marşlarıyla, yağlı güreşçilerse, davul zurnanın vurduğu kahramanlık türküleriyle coşmaktadırlar. Pehlivanlar, davul zurna eşliğinde dualarla ermeydine gönderilirler.

Türkün hayatında, davul zurna üç yerde vardır: Düşün, savaş ve güreşte. Savaş, sahip olunan güzelliklerin düşmana karşı savunulmasıdır. Güreşse, düşman, nefis ve kötü arkadaşla (çevreyle) savaşa hazırlıktır. Düşün de, hayat savaşında en önemli basamaktır.

Osmanlılar zamanında ve Cumhuriyet'in başlarında Kırkpınar, Hıdrellez günü başlardı. Nasıl Türk orduları genelde sefere baharda çıkıyorlarsa, pehlivanlar da baharın müjdecisi Hıdrellez günü ermeydine çıkıyorlardı.

EĞLENDİRİRKEN EĞİTMEK

Eskiden pehlivanlar, kispeti giymezen önce iki rekat namaz kılarlar, ayaklarına kadar uzanan beyaz gömlekle örtündükten sonra kispeti giyerlerdi. Böylelikle, hem kispeti giyerken avret yerlerinin açılması önleniyor, hem de şehit olarak Kırkpınar'ın doğmasına vesile olan iki alperenin hatırası canlandırılıyordu. Beyaz gömlek, şehitliğin işaretiydi.

Türk geleneğinde, spor, amaç değil, güzelliklerin savunulmasında bir araçtır.

At yarışları, kılıç kalkan, cirit, okçuluk, güreş, lobud, güz ve mızrak atmak gibi Türk sporlarının hepsi, savaşa hazırlık, içindir, insanı eğlendirirken eğitimeye yöneliktir.

Yediden yetmişe kadın erkek herkes, sporcuydu, zamanının silahlarını en iyi şekilde kullanırdı. Genç kızlar, ancak, güreşte, ok atmakta, kılıç kullanmakta kendisini yenen kimseyle evlenirdi. Dede Korkut hikayelerindeki anlatılan Bamsı Beyrek-Banı Çiçek hikayesi bunun en güzel misalidir.

Mimar Sinan'ın şaheseri Süleymaniye Camii yapıldıktan sonra, burada görev alacak imamlarda aranan şatlar sıralanırken, "iyi ata binmeli, idman yapmalı ve yakışıklı olmalı" denmektedir. Selimiye Camisi'nin kubbesi, kızıl elmayı hatırlatmaktadır.

Yağlı güreşte asıl olan ustalık, bilgi, kuvvet, cesaret ve metanettir. Kilo ve yaş sınırlaması yoktur. Bileği ve yüreği güçlü, 50 kiloluk 60 yaşındaki ihtiyar hak etmişse başta güreşebilir. Geleneksel yağlı güreşte, zaman sınırlaması yoktur. Bugün, güreşleri planlanan zamanda bitirebilmek için zaman sınırlaması getirilmiştir.

Ağa, tarihi seyri içinde, yağlı güreşin temel direği, Kırkpınar'ın ve güreşçilerin hamisi, güreşlerin organizatörüdür. Sahip olduğu zenginliği paylaşmayı, vermeyi, gönül zenginliğini ifade eder.

PEŞREV BİR DESTANDIR

Peşrev, yağlı güreşçilerin, güreşe başlamadan önce ısınmak için yaptıkları hareketler topluluğu diye tarif ediliyor.

Fazla iddialı olacak ama, peşrevi bu şekilde tarif etmek, Türk kültürüne, spor tarihimize, ihanet değilse, gafletin en ağırdır. Yukarıdaki tarif, bırakın peşrevin içindeki kültürel doneleri, kolların kartal kanadı gibi açılması, kurt gibi ileri atılış, at gibi şahlılaşmış şeklindeki maddi öğeleri bile açıklamaktan çok uzaktır.

Yağlı güreşte, peşrev başlı başına bir destandır, hem de öyle destan ki, ciltler dolusu kitapla anlatılamayacak Türkün tarih macerasını, spor anlayışını, dünya görüşünü, hayata bakışını, insan tarafını dile getirmektedir.

Ne yazık ki günümüzde, pehlivanlar, peşrevin manasından habersizdir ve peşrevi son derece üstünkörü ve laubali şekilde yapmaktadırlar, buna mani olunmalıdır.

Peşrev, Türk oğlunun vatan tutmak için Türkistan'dan Anadolu'ya oradan da Avrupa'ya akışının ifadesidir, Türkoğlunun tarih macerasını anlatır. Peşrev, Türkoğlunun sembolleri, **ok, yay, at, kurt ve kartal**'ın figürleriyle donatılmıştır.

Türkoğlunun, yurt tutmak için tarih boyunca akışı, yüzlerce yıl önce yazılan Şecere-i Terakime (Türklerin Soy) adlı kitapta, **“Oğuz ili göçüp yürümedik yol var mı/Evin tutup oturmamak yurt var mı?”** en güzel şekilde ifade edilmektedir. Peşrevdeki güzellikler, ciltler dolusu kitapla anlatılmaz. Biz kısaca vermeğe çalışalım.

Peşrevde başlangıcında, üç adım geri gitmek, **Hak, adalet, aşk** karşısında boynumuz kıldan ince, üç adım ileri gitmek de, hedefimiz, amacımız, **şehitlik, hakkın rızası, insanların duası** manasındadır. **GÜCÜNLE GURURLANMA**

Peşrev esnasında pehlivanlar, diz çöküp, sağ elini toprağa dokundurduktan sonra, üç defa, dizine dudaklarına ve başına götürürler. Bu, **“Ey pehlivan, gücün, ustalığınla mağrur olma, topraktan geldin, yine toprak olacaksın, sahip bulunduğun nimetlerin hesabını vereceksin, gücün, malın fazlalığı, mesuliyeti fazlaştırır. Sendeki bütün güzellikler, güç, kuvvet, Yüce Mevla'nın bir emanetidir. Bunların hesabını vereceksin. Gerçek güreşçi galibiyette mağlubiyete kavuşandır”** manasındadır.

Güreşçiler, peşrev esnasında, eliyle rakibinin paçasına dokunurlar, ellerini dudaklarına, sonra da başına götürürler. Bu, **“Ben, pehlivanlıkta, insanlıkta, ustalıkta, mertlikte senin ayağının tozu olamam”** demektir. İkinci manasıysa, rakibinin en

büyük silahı olan paçasının sağlam bağlanıp bağlanmadığını kontrol etmektir. Bu nasıl spordur ki, rakibinin en önemli silahının çalışıp çalışmadığını kontrol ediyor. Rakipler, birbirlerinin sırtlarını sıvazlarlar, bu; hem rakibinin iyi yağlanıp yağlanmadığını kontrol etmek hem de helallesmektir.

Trakya Üniversitesi'nin 2006 yılında Kırkpınar'la ilgili düzenlediği sempozyuma, **“Vatan Ediniş Destanı Kırkpınar”, “Yesi'den Kırkpınar'a,” ve “Türkün Dünya Görüşünün Aynası Peşrev”** isimli üç tebliğ ile katılmıştık. Son olarak da **Yusuf İsmi Sevdiren Pehlivan Koca Yusuf** başlıklı tebliğle katıldık.

Kıspet, 40 parçadan yapılır, bu kırklara, evliyalara işaretler.

Kıspetin kasnak sicimine üç düğüm atılır. Birinci düğüm, Allaha kulluğa, ikinci düğüm Hazreti Muhammed ümmet olmağa, üçüncü düğüm de pirin, ustanın hakkına işaretler. Paça bendi, üç kat sarıdır, bunlar tasavvuftaki; şeriat, tarikat ve hakikat üçlüsüne işaret ederdi.

Kısacası, Osmanlılar zamanında kurulan Güreş Tekkelerinde (Spor Akademilerinde), tasavvuf, Ahilik terbiyesi ve eğitimi aynen geçerliydi.

BEYAZ GÖMLEK ŞEHİTLİĞE İŞARET

Kıspet, iki rekat namaza kıldıktan sonra abdesli olarak sırtında yere kadar uzanan beyaz gömlek varken giyilir. Bu şekilde, hem pehlivanın avret yerleri gözükmemiş olur hem de pehlivan, şehitlerin yadigarı bir sporu yaptığını hatırlar. Ancak günümüzde pehlivanlar buna dikkat etmemekte, avret yerleri meydana giyinmektedir. Önceden, ilk defa kıspet giyilişinde Kıspet Giyme Töreni yapılır, kıspet giymenin, pehlivanlığın ne demek olduğu hem beyne hem de gönle bir daha çıkmamak üzere nakşedilirdi. Kıspet giyen, ateşten gömlek giymiş sayılırdı, artık o pehlivan, kıspetin hakkını vermeye, tam bir alperen gibi davranmaya, haktan, adaletten, ahlakın en güzelinden ayrılmamaya mahkumdu, eğer ayrılırsa güreşten men edilirdi.

Pehlivanlar, pehlivanlığa, Kırkpınar'ın ruhuna aykırı hareket edemez, bugünküler gibi pehlivanlığı palyaçoluğa, ermeydanını da sirk meydanına çevirmesine müsaa-de edilmezdi. Pehlivanlık en büyük rütbe kabul edilir, yiğit, mert, cesur, fedakar insanlar **“Tam bir pehlivan adam”** diye söylenirdi.

Yenecek, rakibi kalmayan pehlivanlar, kıspetlerini asılmak üzere Kâbe'ye gönderirlerdi. Bu, **“Ya Rabbi, senin verdiğin güç, akıl, çalışma, cesaret gibi nimetlerle, yemediğim insan kalmadı, ancak, ben se-**

nin aciz bir kulunum. Kulluğum nefsimde değil, sanadır. Beni nefsimde kul olmaktan, onun azgınlıklarından koru.” demektir. Kurtdereli Mehmet Pehlivan'ın kıspetini Kâbe'ye gönderdiği söylenmektedir.

YALNIZCA GÜLE YENİLEN YİĞİT

654 yıllık Kırkpınar tarihinde, 26 yıl üst üste başpehlivanlık birinciliğini kazanan ve Sultan Abdülaziz Han'ın da başpehlivanı olan Aliço, kırılması imkansız bir rekorun sahibidir. Gerçi bu 26 yıl kesin değildir, çünkü, Aliço ile aynı zamanda Arnavutoğlu, Şamdancıbaşı İbrahim Pehlivanlar gibi Aliço'yu yenebilecek pehlivanlar vardı. Onu 18 yıl ile çırağı Adalı Halil takip etmektedir. Adalı Halil'in 18 yıllık başpehlivanlığı da kesin değildir, söylentidir, çünkü savaşlar sebebiyle en az 11 sene Kırkpınar'a ara verilmiştir.

Osmanlı mülkünde, Fransa ve ABD'de yaptığı güreşler ve haliyle, korkunç gücü ve ustalığı yanında, cesaret ve karakteriyle Batılıları kendine hayran bırakan, Türk gibi güçlü sözünü söyleten ve 1898 yılında, Atlas Okyanusu'nun mavi sularında ebedi güzelliklere kavuşan Koca Yusuf, güreşimizin son alperenlerindendi.

Bu satırların yazarına, Koca Yusuf, Kavalalı Mümin Pehlivan ve Cihan Şampiyonu Kara Ahmet'in hayatlarını roman şeklinde Türkiye Gazetesi'nde tefrika ettikten sonra, Babiali Kültür Yayıncılığın büyük desteğiyle kitap halinde bastırmak nasip oldu. **Cihanı Titreten Türk Koca Yusuf - Yalnızca Güle Yenildi** ismiyle hayatı kitap haline getirilen Koca Yusuf'un güle nasıl yenildiğini, gerçek pehlivanın kim olduğunu, yağlı güreşin niçin yapıldığını, Kırkpınar'ın ne anlattığını öğrenmek isteyenler bu kitabı temin etsin, okusun.

Paris'te 1900 yılında Cihan Şampiyonu olan Kara Ahmet'in hayatını, kızıl elma peşinde nasıl koştuğunu, ona kavuşup kavuşmadığını merak edenler de **“Cihan Şampiyonu Kara Ahmet/Güreşle Kızıl elmeyi aradı.”** adlı kitabı okusunlar.

SULTANIN ASLANI MÜMİN PEHLİVAN

Pehlivanlık tarihimizin en büyük pehlivanlarından Kavalalı Mümin Hoca'nın hayatını roman şeklinde "**Kavalalı Mümin Hoca/SULTANIN ASLANI**" ve "**KIRKPINAR/Türklerde Spor Anlayışı ve Kırkpınar Ruhü**" kitaplarımız okuyucularımızın beğenisine sunuldu.

Söz konusu kitaplar, Babıali Kültür Yayıncılığına ulaşılarak temin edilebilir.

Cumhuriyet döneminde en fazla başpehlivan birinciliğini, 9'ar defa ile Tekirdağlı Hüseyin ve Ahmet Taşçı (iki altın kemer) kazanmışlardır. 2001'de yayımlanan yazımızda, Tekirdağlı Hüseyin 8 defa kazandı demiştik.

Ancak, güreş araştırmacısı Atıf Kahraman, 15 Mayıs 1933 tarihli Edirne Postası gazetesini delil göstererek, "1933'te Kara Ali değil, Tekirdağlı Hüseyin şampiyon olmuştur", demektedir. Ahmet Taşçı, en son olarak 2000 yılında şampiyon olduğu için, bu şekilde, Tekirdağlı Hüseyin ve Ahmet Taşçı, 9'ar defa ile Cumhuriyet devrinin en fazla şampiyonluğa ulaşan pehlivanları olmaktadır.

Ahmet Taşçı, Cumhuriyet döneminde kırılması zor bir rekorun sahibi. İlk defa 1988'de başta güreşti. 9'u birincilik, 5'i ikincilik, 1'i üçüncülük olmak üzere tam 15 defa kürsüye çıktı. Kısacası Ahmet Taşçı, artık Koca Yusuf, Aliço, Adalı Halil, Mümin Hoca, Kurtdereli Mehmet Pehlivan ve Tekirdağlı Hüseyin Pehlivanlar gibi yaşarken efsane oldu.

Ahmet Taşçı ve Tekirdağlı Hüseyin'den başka Cumhuriyet döneminin üç ve üçten fazla şampiyonluğa ulaşan diğer pehlivanları şunlardır: İbrahim Karabacak 4, İrfan Atan 4, Bandırmalı Ali Acar (Kara Ali) 3, Ordulu Mustafa Bük 3 (altın kemerli), Karamürselli Aydın Demir 3 (altın kemerli), Denizlili Hüseyin Çokal 3 (altın kemerli), Sındırgılı Mehmet Ali Yağcı 3. Recep Kara 3.

Kırkpınar Ermejdani'nden nice yiğitler geçmiş, nice pehlivanlar ermejdani ve gönülleri şenlendirmiştir. Bunlardan isimleri günümüze ulaşan Cumhuriyet öncesi bilinen başpehlivanlar şunlardır:

Sarı Saltuk, Tazdaz Ali, Şeyh Cemaleddin, Er Sultan, Bursalı Şüca, Demir Hasan (Baba), Turgut Reis, İpçi Hüseyin, Avcı Pehlivan, Çoban Hacı Veli, Akçakoca- lı Ali, Aliço, Arnavutoğlu, Koca Yusuf, Adalı Halil, Kurtdereli Mehmet, Katran- cı, Hergeleci İbrahim, Makarnacı Hüseyin, Şamdancıbaşı Kara İbrahim, Yozgatlı Kel Hasan, Yörük Ali, Filiz Nurullah, Filibeli Kara Osman, Kara Ahmet, Kızılcıklı Mahmut, Tekirdağlı Sarı Hafız, Bursalı

Rüstem, Şumnu Mestan, Kazıkçı Karabekir, Kavasoglu İbrahim, Hamlacı Kay- sıoğlu, Sarı Hüseyin, Karagöz Pomak Ali, Deli Murat, Filibeli Kara Ahmet, Hasahır- lı Abdurrahman, Çorumlu Zeynel, Pomak Osman, Kavalalı Mümin Hoca, Koç Mehmet, Kara Murat, Silivri Molla İzzet, Çatalcalı Nakkaş Eyüp, Çömlekköylü Kara Emin, Kayıkçıoğlu Ahmet ve Geredeli Hikmet.

Cumhuriyet öncesi başpehlivanlar bunlar- dan ibaret değildir, ancak isimleri günü- müze ulaşan bunlardır, bu saydıklarımız başpehlivandır, ancak büyük kısmı baş- pehlivanlık birincisi değildir.

TAŞÇI'DAN SONRA KARA EFSANESİ Ahmet Taşçı'dan sonra, Kırkpınar'da tek pehlivanın hakimiyeti bitti, meydan genç- lere kaldı.

.Recep Kara da efsane olma yolunda... Başa güreştiği 2004-2014 arasındaki 10 yılda (2005'te sakat olduğu için güreşme- di) 2010 hariç (üçüncü turda Mehmet Ye- şil Yeşil'e diskalifiye ile yenildi) hep kür- siye çıktı, 4 defa finalde kaybetti. Üç defa birinci ve beş defa ikinci ve bir defa üçün- çü olarak dokuz defa kürsüye çıktı. Sekiz defa final güreşi yaptı. Yalnızca 2010 ve 2014'te final güreşi yapamadı.

2014 yılından önceki son beş yılda birinci- lik Antalyalı pehlivanların (2009 ve 2010 Mehmet Yeşil Yeşil, 2011, 2012 Ali Gür- büz, 2013 İsmail Balaban) oldu, 2014'te şampiyonluğa Samsunlu Fatih Atlı ulaştı. Antalyalıların Kırkpınar'da esmesi Recep Gürbüz'ün 1988 Kırkpınar şampiyonluğu ile başladı ve 2011 ve 2012 de oğul Ali Gürbüz'ün birinciliğiyle devam etti. An- talyalılar, Ali Gürbüz'ün 2013'te tekrar bir- inci olması ve altın kemere kavuşmasıyla çok sevindiler, ancak, dopinge sarsıldılar. Gürbüz'ün altın kemeri ve birinciliği alın- dı, ama yine bir Antalyalı pehlivan, İsmail Balaban, birinci ilan edildi. Bakalım bu sene Antalya fırtınası devam edecek mi? Biraz zor gibi doping fırtınası Antalya- lıları fena vurdu, bu sene de Ali Gürbüz güreşemeyecek.

Bu sene Kırkpınar'da sekiz defa final gü- reşen Recep Kara yine iddialı.

Orhan Okulu, İsmail Balaban, Fatih Atlı, Hamza Köseoğlu, Mehmet Yeşil Yeşil, Hüseyin İyican, Ekrem Yavuz, Osman Aynur, Faruk Akkoyun, Kaan Kaya ve Abdullah Göngör de bu sene iddialı pehli- vanlar arasında.

Cumhuriyet dönemi

Kırkpınar Şampiyonları

1924, Arnavut Benli Abdullah

1925, Geçginli Yusuf

1926, Edirneli Kara Emin

1927, Manisalı Rıfat

1928, Mandıralı Kayıkçıoğlu Ahmet

1929, Gostivarlı Mülâyim

1930, 1931, 1932 Bandırmalı Ali Acar (Kara Ali)

1934'te beraberlik dolayısıyla birinci yok- tur.

1933, 1935, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 Te- kirdağlı Hüseyin

1943, 45 Babaeskili İbrahim Erdi

1944, 1950 Hayrabolulu Süleyman

1946, 1949 Sındırgılı Şerif

1947 Düzceli Çolak İsmail - Hayrabolulu Süleyman ile berabere

1948 Kulelili Mustafa

1951, 1953, 1955, 1958 Adapazarlı İrfan Atan

1952 Tarzan Mehmet

1954, 1956, 1959, 1960 Samsunlu İbra- him Karabacak

1957 Bandırmalı Hasan Acar

1961, 1962, 1964 Sındırgılı Mehmet Ali Yağcı

1963 Adapazarlı Sezai Kanmaz

1965, 1974 İzmirli Kara Ali (Çelik)

1966, 1967, 1968 Ordulu Mustafa Bük (altın kemerli),

1969 Babaeskili Nazmi Uzun

1970 Kara Ali ve Aydın Demir yenişeme- diler

1971 Denizlili Hasan Şahin

1972, 1981 Akhisarlı Mustafa Yıldız

1973 Ordulu Davut Yılmaz

1975 yarıda kaldı, sonuç alınamadı.

1976, 1977, 1978 Karamürselli Aydın De- mir (altın kemerli)

1979, 1985 Sabri Acar

1980 Mehmet Güçlü

1982, 1983, 1984 Denizlili Hüseyin Çokal (altın kemerli)

1986 Balıkesirli İbrahim Gümüş

1987 Hataylı Recep Kılıç

1988 Antalyalı Recep Gürbüz

1989 Balıkesirli Saffet Kayalı

1990, 91, 92, 93, 95, 96, 97, 99, 2000 Ka- ramürselli Ahmet Taşçı (iki altın kemer),

1994, 1998 Antalyalı Cengiz Elbeye

2001 Vedat Ergin

2002 Hasan Tuna (Savaş Yıldırım, do- pingli çıkınca, ikinci Hasan Tuna, şampi- yon ilan edildi.)

2003, Kenan Şimşek

2004 Recep Kara

2005 Şaban Yılmaz

2006 Osman Aynur

2007 **Recep Kara**

2008 **Recep Kara**

2009 **Mehmet Yeşil Yeşil**

2010 **Mehmet Yeşil Yeşil**

2011 **Ali Gürbüz**

2012 **Ali Gürbüz**

2013 **İsmail Balaban** (Ali Gürbüz do- pingli çıkınca altın kemeri alındı, ikinci İsmail Balaban birinci ilan edildi.

2014 **Fatih Atlı**

AVRUPA'NIN MERKEZİNDE ABA GÜREŞİ VE DAVUL ZURNA

Prof.Dr.İbrahim ÖZTEK
Türkiye Olimpian Derneği
Başkanı
Dünya Aba Güreşi ve
Geleneksel Sporlar
Federasyonu Eşbaşkanı
Anadolu Aydınlar Ocağı
Başkanı

2. Almanya İnternasyonal Aba Güneşi Turnuvası muhteşem bir organizasyonla gerçekleştirildi.

Dünya İnternasyonal Aba Güreşi Federasyonu ve Almanya'nın Ludwigsburg şehri KSV Neckarweihingen Spor Kulübünün birlikte düzenlemiş olduğu 2. Almanya İnternasyonal Aba

Güneşi Turnuvası 26-27 Haziran 2015 günleri Sporthalle Hoheneck'te gerçekleştirildi.

Turnuvaya Türkiye, Polonya, Afganistan ve Almanya olmak üzere 4 ülkenin takımları katıldı. Turnuvada Almanya 3 ayrı takımla temsil edildi.

27 Haziran günü yarışmalara

katılacak tüm idareci, antrenör, hakem ve sporcular için hakem semineri düzenlendi ve Aba Güreşi kuralları kitabı dağıtıldı. Seminer sonucu Polonya'dan Piotr Gabrinowicz ve Afganistan'dan Nasari Zalmai İnternasyonal Aba Güreşi hakemi olmaya hak kazanarak diplomalarını aldılar.

CEMİL DELİOĞLU, HASAN YAR VE HAMDAN İFLAZOĞLU TARAFINDAN VERİLEN ABA İNTERNASYONAL HAKEM SEMİNERİ

Türk Ekibi aşağıdaki idareci ve sporculardan oluştu;

Kafile başkanı: Prof. Dr. İbrahim ÖzteK (Dünya İnternasyonal Aba Güreşi Federasyonu Eşbaşkanı)

İdareciler: Mustafa Karagöl, Mehmet Şeyho, M.Dursun Karakaş, Cemil Delioğlu (Antrenör) ve Hasan Yar (hakem)

Sporcular: 65 kg. Cuma Akkuş, 75 kg. Oğuz Doğruer, 85 kg. Selahattin Karaca, 95 kg. Musa Gürbüz, +95 kg. İsa Göçen

Turnuvanın açılış konuşmasında Dünya Federasyonu Eşbaşkanı Prof. Dr. İbrahim ÖzteK tarafından, organizas-

yonu düzenleyen Almanya İnternasyonal Aba Federasyonu Başkanı Hamdan İflazoğlu'nun Avrupa İnternasyonal Aba Federasyonu Başkanlığına getirildiği belirtilerek kendisine diploması ve Yönetim Kurulu üyeleri Mustafa Karagöl ve Mehmet Şeyho tarafından takdir belgeleri verildi.

HAMDAN İFLAZOĞLU İÇİN ÖDÜL TÖRENİ

Öztek konuşmasında, Aba Güreşinin 5000 yıllık bir tarihe sahip olduğunu, bu yıl Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı ve Dünya İnternasyonal Aba Güreşi Federasyonu Başkanı Doç. Dr. Lütfü Savaş'ın destekleri ve uğraşları ile 12-13 Eylül günleri Hatay'da yapılacak 6. Aba İnternasyonal Dünya Kupası Şampiyonasına 30 kadar ülkenin katılacağını belirtti ve tüm katılımcılara Başkan Savaş'ın

selam ve sevgilerini ilettiler. Avrupa Federasyon Başkanı Hamdan İflazoğlu başkanlığında, Polonya Başkanı Piotr Gabrimowicz, Macaristan Başkanı Mehmet Başaran, Sancak Başkanı Muşo Turkoviç, Romanya Başkanı Nejat Sali, Bulgaristan Başkanı Adem Hüseyin, Moldova Başkanı Gavril Tulba, Gürcistan Başkanı Jemal Tsukulidze, Azerbaycan Başkanı Elekber Aliavşarav'un gayretleri ile şimdiden

10 Avrupa ülkesine yayılan İnternasyonal Aba'nın gelecekte Avrupa'nın gözde sporlarından biri haline geleceğine inanıyorum dedi. Turnuvaya en büyük maddi ve manevi desteği veren, Almanya'da çalışan Hatay'lı işadamlarımızdan Nihat Nalça'nın bu özverili davranışı nedeni ile ve diğer katkı sağlayan işadamları Federasyonun özel armağanları ile ödüllendirilerek taktir edildi.

NİHAT NALÇA VE ÖDÜLE LAYIK GÖRÜLENLERDEN ROLAND DROLL

5 siklet üzerinden yapılan şampiyonada, 3 birincilikle Türkiye takım halinde birinci olarak büyük kupayı kazandı.

28 YILDIR DÜNYAYA, DÜNYANIN BASKISINI YAPIYORUZ

DÜNYANIN BASKI MERKEZİ

egeBasım
PRINTING & PRESS

Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No:4 Ege Plaza
34704 Ataşehir / İSTANBUL
T. +90 216 470 44 70 F. +90 216 472 84 05
www.egebasim.com.tr

95 KG. MÜSABAKASINDA SPORCUMUZ MUSA GÜRBÜZ'ÜN RAKİBİNİ İÇ ÇANGALDAN SONRA KÜNDE İLE TUŞLAMASI

Turnuvada derece alan sporcular:

- 65 kg. 1. Cuma Akkuş Türkiye
2. Navid Came Afganistan
3. Abdul Kaderi satar Afganistan
- 75 kg. 1. Domenik Chelo Almanya
2. Szeya Arkadiusz Polonya
3. Ramatullah Mavadi Afganistan
- 85 kg. 1. Sokolaski Andrej Polonya
2. Selahattin Karaca Türkiye
3. Borus Malkin Almanya
- 95 kg. 1. Musa Gürbüz Türkiye
2. Temavi Alitan Afganistan
3. Nazir Ahmed Almanya
- +95 kg. 1. İsa Göçen Türkiye
2. Markus Eichin Almanya
3. Szymon Yanz Polonya

TAKIMLAR ŞAMPİYONU: 1. TÜRKİYE, 2. ALMANYA, 3. POLONYA

ŞAMPİYON TAKIM TÜRKİYE

BEDİA BARAK

bediabarak@gmail.com

“ŞAPKAYI GAPTIRMAM”

Süleyman Demirel, Allah rahmet etsin, Türk siyasi hayatına fötr şapkası ile damgasını vurmuş bir siyaset adamı. Uzun yıllar, Başbakanlık yapmış ve daha sonra Cumhurbaşkanımız olarak da görevini tamamlamıştır.

Ağaların Ağası, spor sevdalısı rahmetli Demirel’in işte meşhur sözü;

“Binaenaleyh göçüp gitme vakti. ‘Barışmasını bilmiyorsan tartışmayacaksın’

Unutulmayan diyalogları, açıklamaları ve cevapları ise şöyle;

60’lı yıllar... Kıbrıs meselesi nedeniyle İngiltere’yle Türkiye’nin arası kötü. Tam da bu sırada Demirel İngiltere’ye ziyarette gidiyor. Dönüşte gazetecilerle arasına geçen diyalog:

-Efendim, neden İngiliz Dış ilişkiler

Bakanı’nın elini sıkıtnız?

-Neresini sıkacaktım kardeşim.

Demirel Başbakan. 12 ada konusunda Yunanistan ile yine sorun yaşanmış, karşılıklı kılıçlar çekilmiş. Ertesi gün kabine toplanmış ve toplantı uzun saatler sürmüştü. Dışarıda gazeteciler merakla yapılacak olan açıklamayı bekliyor:

- Sayın Başbakan, Yunanistan Ege Denizi’nin bir Yunan gölü olduğunu iddia ediyor. Cevabınız ne olacak?

- Ege bir Türk gölü değildir. Ege bir Yunan gölü de değildir. Ege zaten bir göl de değildir!!!

Türkiye’de 70’lerin sonunda yaşanan ekonomik krize atfen sarf edilmiştir. Demirel, dış ticaret açığındaki artışı ve döviz darboğazını bu sözle ifade etmiştir. “70 sente muhtacız!”

Başbakanken bir programda kendisine “sizi o bulunduğunuz yerden altı defa indirdiler, hala orada nasıl duruyorsunuz?” diyen gazeteciye verdiği cevap: “Ben altı kere gittiysem yedi kere geldim”

(kendisine Fenerbahçe’yi mi, yoksa Galatasaray’ı mı tuttuğunu soran muhabire cevaben) “Beşiktaş’ı niye sormuyorsun?”

Kırıkkale’de cephane fabrikası patlamıştır. Neden önlem alınmadığı gazete manşetlerinden inmezken Demirel ken-

di üslubuyla olayı değerlendirir: “Kimin aklına gelir patlayacağı?”

Duygu Asena’nın ilk popüler olduğu dönemlerde kendisine konu hakkındaki düşünceleri soruldu.

Demirel: “Bunun icabı vardır veya yoktur bu ayrı bir mesele... İcabı yoksa füzuli bir şey yapılmış olmaz yine de... İcabı varsa feminizm fevkalade bir şeydir”

Yollar yürümekle aşınmaz

Demirel; 8 kasım 1968’de AP Ankara İl Kongre’sinde sokaklara dökülen halk için “Yollar yürümekle aşınmaz” demiştir. Daha sonra da “kimse beni yanlış çıkarmak için, bakalım yollar yürümekle eskir mi diyerek daha fazla yürümemiştir” diye geliştirmiştir.

Muhabir: Efendim, derin devlet nedir?

Demirel: Derin devlet, normal devletin raydan çıkmış halidir.

Dokuzuncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, ‘tartışmalı’ cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde hiçbir üniversitede protesto gösterisi yapılmamasının dikkat çekici olduğunu ifade etti.

Demirel, “nerede bu ODTÜ’lü öğrenciler?” diye sordu ve sonra istediği tepkiyi aldı:

Demirel’in eski tayfasının bulunduğu bir ortamda bir gazeteci sorar

“ Sayın Demirel, Türkiye’nin durumunu tek kelimeyle özetler misiniz?”

Demirel: iyi

Herkes şaşırır, Demirel mevcut duruma iyi demiştir sonuçta. Ama devam eder.

Demirel: Ama iki kelimeyle özetlememi isterseniz “iyi değil”

Üniversite ziyaretlerinden birinde sol görüşlü bir öğrenci Demirel’i sıkıştırma-ya çalışır.

- Türkiye’de yapılan her türlü işi sahip- lenmek gibi bir adetiniz var...

- Sen nerde oturuyorsun?

- Niye ki? Kadıköy’de!

- Hah işte buraya her gün gelmek için üstünden geçtiğin köprü var ya

- ee evet

- Onu işte ben yaptım!

Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne girmek için tarih alma konusunu şu fıkrayla değerlendirmiştir:

“Avrupa Birliği’ne girmek isteyenler sınavına alınıyor. Bulgaristan sınava giriyor, ‘atom bombası ne zaman atıldı’ diye soruluyor. ‘1945’ diyor, ‘geçtin’ deniyor. Daha sonra Romanya sınava giriyor.

‘atom bombası nereye atıldı’ deniyor, ‘Japonya’ diyor, ‘sen de geçtin’ deniyor. Türkiye’ye sıra gelince ‘atom bomba-

sı atıldıktan sonra ölenlerin isimleri, soyadları, doğum yerleri, mesleklerini söyle’ deniyor.

“Şartlar ne kadar ağır olursa olsun Türkiye ve Avrupa sıkıntıları aşacaktır ve Türkiye, AB’nin tam üyesi olacaktır.”

Demirel, Avrupa ve Asya kıtasının bağlantısını sağlamış ve barajların yapımına öncülük etmiştir.

Son elli yıl içinde vefat eden liderlerden, en görkemli cenaze törenleri, Ecevit’e, Türkeş’e, Yazıcıoğlu’na, Özal’a ve en son Demirel’e yapılmıştır. Gelen gidiyor, bu dünya hiç kimseye kalmıyor.

Tek kalan, bu ülke için hizmet eden her lider, halkımız tarafından minnet ve şükranla anılacaklardır.

MERAKLI KURUYEMİŞ

ŞÜKRÜ & MUSTAFA TOPUZ

MERAKLI KURUYEMİŞ

İNÖNÜ CAD. NO.: 1 KARAMÜRSEL / KOCAELİ

Tel : 0 262 452 1313

İnternasyonal Aba Güreşi Hakem Semineri yapıldı

Prof.Dr.İbrahim ÖZTEK
Türkiye Olimpian Derneği
Başkanı
Dünya Aba Güreşi ve
Geleneksel Sporlar
Federasyonu Eşbaşkanı
Anadolu Aydınlar Ocağı
Başkanı

13-14 Haziran 2015 günleri Pendik Belediyesi Sütlüntepe Spor Tesislerinde İnternasyonal Aba Güreşi Hakem Semineri yapıldı.

Seminerde Koordinatör Bahri Sayın, İdari sorumlu Ahmet Apaydın-Şerafettin Ay

Antrenörler: Cemil Delioğlu-M.Dursun Karakaş-İbrahim Saday-Hasan Yar görev aldılar.

Dünya İnternasyonal Aba Güreşi ve Geleneksel Sporlar Federasyonu Başkanı Prof. Dr. İbrahim Öztek'in açılışını yaptığı seminerde 16 kişi aday hakem olarak yetiştirdi ve belgelerini aldı. 9 kişi de 18 yaşından küçük olmaları nedeni ile sadece katılım listesinde yer aldılar.

Aday hakem belgesi alan hakemler: Serap Seval Beşe, Merve Demirel, Levent Erekinici, Bilal Karakoç, Ahmet Bilici, Ahmet Ökten, Ramazan Nars, Rıdvan Girgin, Enes Yıldız, Sibel Çakmak, Cemal Yıldız, Salih Bel, Berat Temir

Resim: Başkan Prof.Dr. İbrahim Öztek, idareci ve seminer hocaları

**654'ncü Tarihi Kırkpınar Yağlı güreşlerinde
pehlivanlarımıza başarılar dilerim**

**Samandıra Hanımağası
TÜLAY ORHUN**

**654'ncü Tarihi Kırkpınar Yağlı güreşlerinde
pehlivanlarımıza başarılar dilerim**

**Gebze Güreş Ağası
MUSTAFA ÖLMEZ**

ÖMER ALTAY

ERMEDANINDA PEŞREV SANATI

*Mekanı dünya
ritüeli, arabası,
evi, eşi*

*Namı
ermeydanı,
yağı, peşrevi,
güreşi*

Spor dünyasının portföyü hayli zengin. Futbolundan atletizmine, basketbolundan tenisine yerküremizde onlarca spor icra edilir. Son yıllarda yeni yetme sporlar da eklemelendi; plaj voleybolu, triatlon, squash vesaire... Sözkonusu Türk Spor'uysa, güreş. Binlerce yıldır genlerimizde taşırız. Pehlivanlar nesliyiz biz, ille de güreş. Ermeydanı'na çıktılar mı, pehlivanlık aleminin olmazsa olmazdır peşrev...

Madem başladık, devam edelim peşrevle... Önce köküne, geniş anlamına nüfuz edelim ve musikimizdeki mealini çözümleyerek başlayalım peşrevimize... Farsça kökenli, Osmanlıca bir sözcüktür peşrev. Türkçe lügatına yüzlerce sözcük püskürtüp yer edinmiş olan Farsça'da "önce, evvel, öncesinde, önünde" edatının işlevini gören "piş-" öneki ve "giden, yola çıkan, revan olan" anlamına gelen "rev" sözcüğünün bileşimiyle türetildi. Farsçada ise, geleneksel fasıl icrasının giriş bölümünü tanımlamak için pişdaramat (pish daramad) terimi kullanılır. Yağlı güreşimizde, estetiğin doruğa çıktığı bir selamlamadır peşrev.

Türk Musikisinde peşrev

Türk Sanat Müziği'nin alaturka fasıl unsurunda da yer bulan peşrev, giriş taksiminden sonra çalınan, dört haneli ve dört teslimli parçadır. Peşrev, Türk Müziğinde bir çeşit sözsüz form. Fasılların en başında çalınır. Genellikle dört hane ve bir teslimden oluşur. Çoğunlukla büyük usullerle bestelenmiş saz eserleridir. Daha küçük usullerle bestelenen saz semaisinden bu özelliği ile ayrılır. Klasik Türk Musikisi icra etmesek de, ortalama bir sanat müziği dinleyicisi olarak dahi rast, segah, hicaz humayun peşrevlerini hepimiz duyumsamışızdır.

Günlük hayatta hepimiz onlarca peşrev icra ederiz de, bunun farkında olmayız. Peşrev edebli, kurallı, gelenekli, yol yordam bilerek bir işe, tanışa, alışverişe bilumum sosyal etkinliğe başlarken atılan ilk adımdır aslında. Peşrev'in Farsça gömleğini çıkarıp, Türkçe bir kostüm giydirmeyi denesek öngiriş, önyol diyebiliriz. Bir nevi dibâcedir, giriş kapısıdır, destur istemektir, edeptir peşrev. Kişiyi nasıl bir mekâna gireceğine dair usul erkan öğretir, onu hazırlar. Aksi halde yol yordam bilmez nadandan naşi peşrev ağlar.

Duygu, estetik, ritm doruğa çıkar

Bir haneye girerken, ilahi damardan "Selamün Aleyküm" diye sesleniriz.

Merhabalaşırız. Misafirlik öncesinde, "Bir maniniz yoksa" yoklamasını çekeriz, ricamızda, "Bir maruzatımız var" inceliğine sığır, kız isterken, "Sebebi ziyaretimiz" nezaketine, borç isterken "Bilirsin herkese söylenmez, aklıma ilk sen geldin" samimiyetine kuşanırız ki, bunlar sosyal hayatın yumuşak girişleri, bir diğer deyişle peşrevleridir.

Pehlivanların yağlanıp, eşleştirilmesi ve başcazgır tarafından dua ve manilerle salavatlanarak çayıra topluca salınmasının ardından, davul zurnanın eşliğinde başlar büyük ritüel. Ermeydanını dolduran güreşseverlerin kanını kaynatan peşrevle duygular, estetik, ritm doruğa çıkar.

Peşrev, adeta heykeltraşların yonttuğu adaleli bedenlerin, ritmik ve heybetli hareketlerle kendilerini güreşe hazırlamak için yaptıkları ısınma hareketleridir. Cazgırların güreşçileri hakem heyetine ve izleyicilere takdiminin ardından, güneş altında ısıtılmış parlayan heykel vücutlar, manga, bölük ve dahi tabur düzeni içinde çayırdaki boy gösterir, ellerini ve kollarını ahenkli hareketlerle sallayarak peşrevlerini icra ederler. yaparlar. Ecdadı Alperenlerin pehlivan namı aktörleri sahne alınca davul zurna takımlarının çaldığı ezgiler, peşrevin en önemli katalizörüdür. Kırkpınar havalarının ruha irtifa yükleyen nağmeleri, peşrevin heybetini, kalitesini, kalibresini öyle bir belirler ki, davul-zurnasız peşreve başlatmak, tiryakiye demini almayan çayı yudumlatmaktan farksızdır.

Ermeydanında peşrevin farzları

Pehlivanlar, yolu yordamıyla bu işe girerken, peşrevin farzlarını yerine getirirler.

Üç adım ileri, üç adım geri gidilir. Ardından, sol diz üzerine çökülüp sağ el önce yere, sonra dize, dudağa ve alna gelecek biçimde üç defa değdirilir. Koçyiğitler; ermeydanına, çayıra çimene, pehlivanlık alemine sevdasını işte böylesi mistik ekstralarla ile de ifade eder. Çimenlerden bir tutam kopartıp dişleriyle ısırır ki, çimenin kokusunu ciğerlerine iyice doldurur. Ardından "Hayda bre pehlivan" cığlığı ile ayağa ve dahi şaha kalkılır. Ermeydanında rakiple yüzyüze ileri geri adımlanarak, bir anlamda birazdan başlayacak kora kor mücadeleyle, kültür fizik katmanında yüzleşilir. Bu gidiş gelişlerde pehlivanlar birbirini tartarlar. Paçalar karşılıklı yoklanır. Sırtlarını sıvazlayıp kucaklayarak rakibi tartarlar. Peş-

revi nihayetlendirirken, pehlivanların karşılıklı el ense çekerek rakibin kuvvetini yoklaması da adettendir.

Senin ayağının tozu olamam...

Sporcuların, peşrev seansında, eliyle rakibinin paçasına dokunup, ellerini dudaklarına, sonra da başına götürmesi bu alemde, "Ben pehlivanlıkta, senin ayağının tozu olamam" biçiminde yorumlanır. Bu figürler serisinde ayrıca, rakibinin en büyük savunma kalkanı olan paçalarının sağlam bağlanıp bağlanmadığını kontrol edilir. Rakibinin en önemli defans hattının sağlamlığını kontrol etmek, güreşin asaletidir. Rakiplerin, birbirlerinin sırtlarını sıvazlaması da; hem rakibinin iyi yağlanıp yağlanmadığını kontrol etmek, hem de seyirci önünde helalleşmektir. Bu yalan dünyanın gerçeğidir güreş. Aslolan yenmek-yenilmek değil, her daim yiğit, her daim pehlivan kalabilmektir.

Tiyatroda oyun bitimi aktörler tek tek perde arkasından sahneye gelip seyirciyi reveransla selamlar ki, er meydanında peşrevle bu iş kışımalardan önce icra edilir. Cazgırın pehlivanları dualarla salavatlaması, manilerle takdimi ve peşrev, asırlardır yaşatılan, estetik yüklü dini ve geleneksel bir motiftir. Davul zurna eşliğinde yapılan, güreşe ısınma hareketleri olarak da niteleyebileceğimiz peşrev, hem eşleşen pehlivanları, hem de seyirciyi, birazdan başlatılacak müsabakaya işitsel ve görsel bir şölenle hazırlar.

Peşrev kralı Magirus İbrahim

Başta Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri olmak üzere, ülkemizin dörtbir yanındaki ermeydanlarında tüm boylarda derecelendirmelerin dışında, en iyi peşrevçiler de seçilir. Biz seçimimizi çoktan yaptık. 1970'lerden 90'lı yılların sonuna kadar çayırlarda esen Magirus İbrahim'dir (Gümüş) bizim peşrev kralımız. Güreşirken rakibi çayırdaki traktör gibi sürmesi bir yana, öyle yürekten peşreve kalkıştı ki, her sıçrayışında kartal gibi kanatlanıp uçacağını sanırdık. Peşrevin ileri geri adımlamasında aniden dönüşü ile de ayrı bir stil geliştirmişti Magirus. Sarayçı'nda, Kurtdere'de birkaç farklı çayırdaki dünya gözüyle gördüğümüz Magirus İbrahim peşreve başlayınca tribünlerdeki seyirci de adeta kükrer, ayağa kalkar ermeydanı alkışa boğulurdu. Gökkubbede, ermeydanında esip geçen bir hoş sedaydı Magirus.

Profesyonel Serbest Güreşler

Profesyonel serbest güreş, rakiplerin birbirlerine vurmaksızın (yumruk atma, diz vurma, tekme atma gibi fiziksel eylemler hariç) bilinen bütün güreş oyunlarının sporcular tarafından serbestçe uygulanabildiği, federe olmayan, özel organizasyonlar içinde yapılan özgün bir güreş türüydü.

Profesyonel güreşler 1800'lü yılların sonlarında başta ABD olmak üzere Dünya ülkelerinde popülerliğini artırmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nu 33 yıl süreyle devleti yönetecek olan II. Abdülhamit, zamanın şartları ve yönetim tarzı gereği insanların bir arada toplanmasını istemiyordu. Ayrıca birkaç pehlivanın II. Abdülhamit'in amcası Padişah Abdülaziz'in tahtan indirilmesi olayında adı geçmesi sebebiyle, güreş sporuna soğuk bakılmış ve mümkün olduğunca bu dönemde İstanbul ve çevresinde güreş organizasyonları yapılmamıştır.

Cumhuriyet Dönemi'nde gü-

reş sporunun önemli isimlerinden Sami Karayel'in, 1939 yılında "Güreş" isimli dergide yayınlanan makalesinde: **"Osmanlı Dönemi'nde Sultan II. Abdülhamit Devri, pehlivanlığı kökünden kurutmuştur. Padişah, toplantı maksadı taşımasından endişe ederek güreşleri menetmiş İstanbul ve çevresinde güreş yapılmasını yasaklamıştı. Pehlivanlar geçimlerini sağlayamaz bir hale gelmiş, çiftlik ağaları, paşalar ve vezirler maiyetlerinde pehlivan beslemeye başlamıştı. Padişahın sevmediği bir şeyi yapmak mümkün değildi."** demiştir.

Türk güreş tarihinin önemli yazarlarından olan İsmail Habib Sevük ise 1948 yılında yayınlanan "Türk Güreşi" adlı eserinde II. Abdülhamit Dönemi'yle ilgili: **"Abdülaziz zamanı pehlivanlarımız için ikbal devriydi, fakat bu ikbal onları memleket dışına çıkartmadı. Güreşten hoşlanmayan Abdülhamit pehlivanlara yüz**

vermeyince Koca Yusuf'tan Kurtdereli Mehmet'e, Kara Ahmet'ten Adalı Halil'e kadar o yamanlar yamanı pehlivanlarımız Avrupa ve Amerika'da tam on yıl önüne durulmaz bir Türk kasırgası yarattılar. Abdülaziz'in bahsettiği ikbal, Kavasoglu gibi Koca Yusuf ayarında bir pehlivanı memleket sınırları içinde bırakmıştı. Abdülhamit devri de onları memlekettten kaçıracak dünyaya taşırdı." demiştir.

Kısacası, bütün yasaklamalara rağmen Abdülhamit Devri, meşhur pehlivanların da yetiştiği bir dönem olmuştur.

Sultan Abdülhamit Dönemi'nde pehlivanlar güreşecek meydan bulamadıklarından, geçimlerini sağlamakta zorlanıyordu. Bu devrin önemli pehlivanları; Filibeli Kara Ahmet, Kara Osman, Koca Yusuf, Hergeleci İbrahim, Kurtdereli Mehmet, Adalı Halil, Koç Mehmet, Filiz Nurullah, Sarı Hafız, Kızılıcklı Mahmut, Yusuf Hüseyin Pehlivan gibi isimlerin hepsi Avrupa ve Amerika'ya ecnebi organizatörler tarafından götürülerek profesyonel serbest güreşlere iştirak etmişlerdir.

Pehlivanların zamanın şartları gereği yurtdışına gidişleri Dünya'nın Türk pehlivanlarını tanımasına da sağladı. Osmanlı Dönemi'nde saydığımız Türk pehlivanları, başarılı güreşleriyle dünyayı kendilerine hayran bırakmışlardır.

1908 yılında II. Meşrutiyet'in ilanı ile ülkede hayat biraz daha olağan ve demokratik hale gelince spor organizasyonları daha özgürce yapılma imkânı bulmuştu. Bunun doğal

sonucu olarak İstanbul'da güreş organizasyonları çoğalmış "profesyonel serbest güreş" türü daha ön plana çıkmıştı. Türkiye'de ilk profesyonel serbest güreş organizasyonu, Arditi isminde İtalyan asıllı bir organizatör tarafından Taksim Stadı'nda yapılmıştı. Cumhuriyet'in kurulmasından sonra Halkevleri'nin profesyonel serbest güreşlerin gelişmesine büyük katkısı olmuştur. Bu dönemde, Gos-

tivarlı Mülayim, Tekirdağlı Hüseyin, Bandırmalı Kara Ali, Babaeskili İbrahim, Sındırgılı Şerif, Babaeskili Mustafa gibi yağlı güreşin Dualı Çayır'larında yetişen pehlivanlarımız, profesyonel serbest güreşlerin yapıldığı ringlerde öne çıkan isimler olmuştur.

Ülkemizde Osmanlı'nın son döneminde başlayan profesyonel serbest güreş organizasyonları özellikle 1950'li yıllardan itibaren önemi kaybetmiştir.

Profesyonel güreşlerin tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de büyük ilgi görmesinin başlıca nedenleri arasında, yağlı güreşin namı pehlivanlarının profesyonel serbest güreş ringlerinde de mücadele etmeleriydi. Başta Tekirdağlı Hüseyin, Gostivarlı Mülayim, Bandırmalı Kara Ali, Babaeskili İbrahim olmak üzere halkın çok sevdiği yağlı güreşçiler, er meydanlarında olduğu gibi profesyonel serbest güreşlerin yapıldığı ringlerde de birbirlerine rakip olmuşlardı.

Taksim Stadi’nda Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan ile Bulgar Bankof arasında 1939 yılındaki profesyonel güreş.

Hal böyle olunca da seyirciler bu güreşlere büyük bir alaka göstermiştir. Bir diğer neden olarak da profesyonel serbest güreş müsabaka kurallarının esnekliği sebebiyle, kıran kırana ve sert bir şekilde gerçekleşmesi gösterilebilirdi. Bu güreşlere giden izleyiciler, müthiş çekişmeli mücadelelere şahit oluyordu. Türk seyircilerin akın ettiği bu güreş organizasyonlarında en önemli mekân, İstanbul’un ilk stadyumu olan Taksim Stadi olmuştur.

Taksim Stadi’nda profesyonel güreş seyircileri

Tekirdağlı Hüseyin başta olmak üzere, Gostivarlı Mülayim, Bandırmalı Kara Ali gibi o dönemin en popüler pehlivanlarının birbirleriyle ve ülkemize gelen ecnebi güreşçiler ile yaptıkları birçok unutulmaz müsabaka bu statta yapılmıştır. Taksim Stadi’nda yapılan bu müsabakalarda, sahanın ortasına bezden şilteler atılır, bu şiltelerin dört bir yanına kazıklar çakılarak ipler gerilirdi. Sayıları on

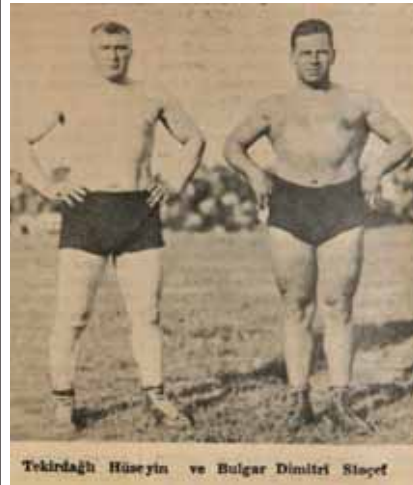
binleri bulan güreş seyircileri yağmur-çamur, sıcak- soğuk demeden bu güreşleri büyük bir alaka ile takip ediyordu. Güreş müsabakaları, en çok seyircinin toplandığı spor karşılaşmaları oluyordu.

1936 yılında Eminönü Halkevi düzenlediği profesyonel güreşlerde üç yıl üst üste şampiyon olana kemer ödülü vermiştir. Eminönü Halkevi kemeri ilk kemer ödülü olarak kayıtlara geçmiş

ve Tekirdağlı Hüseyin kemerin sahibi olmuştur. Daha sonraları ise bu organizasyondan esinlenerek Kırkpınar Güreşleri’nde de kemer ödülü geleneği başlamıştır. Kurtdereli Mehmet kemeri adını taşıyan bu kemerin de sahibi yine Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan olmuştur.

Profesyonel serbest güreş organizasyonları 1950’li yılların başlarından itibaren önemini kaybetmiştir.

Bunun en önemli sebepleri arasında ise yurtdışında Paris ve Londra gibi bu güreş türünün en önemli merkezlerinde yapılan birçok organizasyonda hileli ve anlaşmalı müsabakaların giderek yaygın bir hal almasıdır. Tekirdağlı Hüseyin ve Gostivarlı Mülayim gibi Kırkpınar geleneğinden gelen pehlivanlarımız Avrupa’da yaptıkları bazı güreşlerinde bu danışıklı dövüş olarak adlandırılan şike tekliflerine maruz kalmışlardır. Ancak her ikisi de kendilerini Türk Milleti’nin temsilcileri olarak görmüşler ve bu teklifleri şiddetle geri çevirmişlerdir.

Tekirdağlı Hüseyin ve Bulgar Dimitri Stoçef

Ben günümüzde de profesyonel serbest güreş organizasyonlarının düzenlenebileceğini ve güreşseverlerin ilgiyle takip edeceği kanaatindeyim. Tekirdağlı Hüseyin

Pehlivan’ın profesyonel serbest güreşlerini anlattığım **“Onu Bunu Bilmem! Yenilen Gazoz İçer!”** ismiyle yazdığım kitabımın tanıtım günlerinde halkımız bu güreş türünün

büyük ilgi göstermişlerdir. Bu nedenle bugün unutulan profesyonel güreşlerin yeniden düzenlenmesi sporumuza renk katacaktır diye düşünüyorum.

Uluslararası Kuşak Güreşi Turnuvası

İBRAHİM ÖZTEK

14 Haziran 2015 günü Kocaeli’nde Kocaeli Kırım Tatarları Kültür ve Dayanışma Derneği ve Kırım Türkleri Federasyonu başkanı hayırsever İşadamı İbrahim Aracı’nın önderliğinde düzenlenen Tepreş şenlikleri kapsamında Uluslararası Kuşak Güreşi Turnuvası yapıldı. Turnuvaya Kırım, Romanya ve Rusya’dan misafir sporcular yanı sıra ülkemiz İstanbul, İzmir, Eskişehir, Kocaeli, Sakarya ve Manisa illerinden sporcularla temsil edildi. Kuşak Güreşi Yarışmaları Yürütme Kurulu; Türkiye Olimpian Başkanı Prof. Dr. İbrahim Öztek, Kuşak Güreşi Asbaşkanı Fahrettin Şolpan, Kırım Spor Akademisi Müdürü Seydamet Yaya ve Romanya Eski Milletvekili Nejat Sali’den oluşturuldu. Son derece heyecanlı ve teknik yarışmalar sonucu dereceleri şu sporcular paylaştı.

60 Kg. 1. İskender Özkanoğlu (Kocaeli), 2. Uğur Vardar (Eskişehir), 3. Temirov Lenur (Kırım).

70 Kg. 1. Yasin Şenol (Sakarya), 2. Murat Işık (Kocaeli), 3. İlyas Ege (Sakarya).

80 Kg. 1. Ahmet Sarı (Kocaeli), 2. Mustafa Coşkun (Eskişehir), 3. Flavius Noise (Romanya).

90 Kg. 1. Zafer Boriyev (İstanbul), 2. Cevahir Uzanov (İstanbul), 3. Orhan Akdemir (Sakarya).

+90 Kg. 1. Semih Adıyaman (Sakarya), 2. Şahin Turşak (Kocaeli), 3. Sez-

gin İge (Sakarya).

Açık Sıklet 1. Zafer Boriyev (İstanbul), 2. Sezgin İge (Sakarya), 3. Şahin Turşak (Kocaeli)

Açık sıklet, yani tüm şampiyonların katıldığı şampiyonanın galibi İstanbul’dan Zafer Boriyev oldu. İbrahim Aracı’nın açık sıklet ödülü olarak koymuş olduğu koçu,

İbrahim Aracı ile birlikte Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı İbrahim Karaosmanoğlu şampiyona hediye ettiler. Derece alan sporculara madalya ve ayrıca para ödülü verildi. Yarışmaları Judo Federasyonu Asbaşkanı Fikret Yıldız, Judo yöneticilerinden Sami Aydın, Birçok parti başkanı, belde belediye başkanları, bürokratlar ve bşivil toplum örgütlerinin üyeleri izlediler. Davul zurna eşliğinde yapılan yarışlar, arada Kırım türkülleri ile coşturuldu.

İrareciler ve sporcular

İbrahim Aracı, Prof. Dr. İbrahim Öztek, Kırım’dan Seydamet Yaya ve Ro-

manyadan Nejat Sali Şampiyonlar Şampiyonu İstanbul’dan Zafer Boriyev,

Ödül töreninde Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı İbrahim Karaosmanoğlu, Zafer Boriyev, Kırımlı eski bir şampiyon, Kırım Tatar Federasyonu Başkanı İbrahim Aracı, Prof. Dr. İbrahim Öztek, Sami Aydın ve Erol Güler. Zafer ödülü koç ile.

TEZCANLAR SÜT ÜRÜNLERİ

TEZCANLAR SÜT ÜRÜNLERİ SAN TİC A.Ş.
Fabrika Adres: Velimeşe Kasabası Çorlu Fabrika
Tel: 0(282) 674 35 41 - 6744201 Faks: 0(282) 674 42 07
E-Mail: bilgi@tezcanlarsut.com.tr

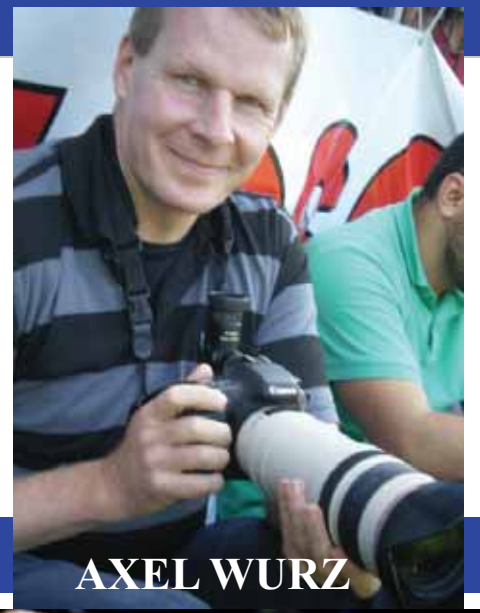
İstanbul Dağıtım: Kocatepe Mah. Mega Center 12. Sokak C Blok No: 380 Bayrampaşa-İstanbul
İstanbul Tel: 0(212)437 08 02 Faks: 0(212)437 08 18
E-Mail: pazarlama@tezcanlarsut.com.tr
www.tezcanlarsut.com.tr

ART

MEHMET
KIRKPINAR

'IN FOTOĞRAF
MAKİNESİNE
TAKILANLAR

ART OF WRESTLING

AXEL WURZ

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ ?

3

AHMET ACAR

ALTIN KEMER 2

Edirne Belediyesi tarafından ilk Altın Kemer'in 1959 yılında Sanatkar Abdullah Usta'ya yaptırıldığını, Her parçasının üzerinde darphanenin 22 ayar damgası bulunan 481 gr. Altından imal edildiğini,

Altın suyuna batırılmış Kurtdereli Kemerinin yerini alan bu Altın Kemer ilk taşıyan güreşçinin 1960 yılı Kırkpınar Başpehlivanı İbrahim Karabacak olduğunu biliyor muydunuz ?

Bu kemerin sahibi ise 1966, 1967 ve 1968 yıllarında peş peşe Başpehlivan olan Ordulu Mustafa Bük olmuştur.

Kırkpınar Altın Kemerini ilk takan İbrahim Karabacak ve ilk sahibi Ordulu Mustafa Bük aynı fotoğrafta.

KIRKPINAR AĞALARI

******1941 YILI KIRKPINAR GÜREŞ AĞASI OLARAK SUYOLCU MEHMET PEHLİVAN'IN SEÇİLDİĞİNİ**

16.05.1941 AKŞAM

****** 1942 YILI KIRKPINAR GÜREŞLERİNDE YAPILAN AĞALIK MÜZAYEDESİ SONUCUNDA, MÜZAYEDEYİ KAZANAN ÇARDAKLI AHMET'İN 1943 YILI KIRKPINAR AĞASI OLDUĞUNU ,**

25.05.1942 CUMHURİYET

****** 1925 YILI KIRKPINAR BAŞPEHLİVANI OLAN GEÇKİNLİLİ YUSUF'UN; 1945 YILI KIRKPINAR GÜREŞLERİNDE MÜZAYEDEYE ÇIKARILAN KOÇ'A 305 LİRA BEDEL ÖDEYEREK 1946 YILI KIRKPINAR AĞASI OLDUĞUNU. BÖYLECE HEM KIRKPINAR BAŞPEHLİVANI HEM DE KIRKPINAR AĞASI OLAN İLK BAŞPEHLİVAN OLDUĞUNU. (OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMİ KIRKPINAR GÜREŞLERİ , ATIF KAHRAMAN)**

****** 1948 YILI KIRKPINAR GÜREŞLERİNDE MÜZAYEDEYE ÇIKAN KOÇA 700 TL. BEDEL ÖDEYEN SİLİVRİLİ LOKANTACI SEZAI EFENDİ'NİN 1949 YILI KIRKPINAR AĞASI**

OLDUĞUNU.

24.05.1948 CUMHURİYET

******* 1949 YILINDA YAPILAN AĞALIK İHALESİNİ AÇIK ARTTIRMAYA ÇIKARILAN KOÇA 425 TL. BEDEL ÖDEYEN ASIM BAYRAKTAR'IN 1950 YILI KIRKPINAR AĞASI OLDUĞUNU, FAKAT DAHA SONRA AĞALIKTAN ÇEKİLDİĞİNİ VE YERİNE MURAT ŞENER'İN KIRKPINAR AĞASI OLDUĞUNU.. (23.05.1949 YENİ SABAH, OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMİ KIRKPINAR GÜREŞLERİ , ATIF KAHRAMAN)**

****** 1950 YILI KIRKPINAR GÜREŞLERİNDE YAPILAN AĞALIK MÜZAYEDESİNİ ÇIKARILAN KOÇA 250 LİRA VEREN EKREM DEMİRAY'IN KAZANARAK 1951 YILI KIRKPINAR AĞASI OLDUĞUNU, FAKAT 1951 YILI SEÇİMLERİNDE EDİRNE BELEDİYE BAŞKANLIĞI DEMOKRAT PARTİYE GEÇİNCE AĞALIĞININ İPTAL EDİLEREK, 1950 YILI KIRKPINAR AĞASI MURAT ŞENER'İN 1951 YILI KIRKPINAR AĞASI OLARAK BELİRLENDİĞİNİ.**

(12.05.1950 AKŞAM, OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMİ KIRKPINAR GÜREŞLERİ , ATIF KAHRAMAN)

BAĞLAR

PASTANE & CAFE

Camiatik Mah. Atatürk Cad. No:79 KARAMÜRSEL-KOCAELİ

Tel: : 0 262 452 18 32

2. Geleneksel Kızılıcıklı Mahmut Pehlivan Yağlı Güreşleri gerçekleştirildi

Ergene Belediyesi tarafından organize edilen ve Kırkpınar Güreşlerinin provası niteliğini taşıyan 2. Geleneksel Kızılıcıklı Mahmut Pehlivan Yağlı Güreşleri gerçekleştirildi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Faik Öztrak'ın yanı sıra birçok protokol üyesinin hazır bulunduğu festival korteji Velimeşe Mahallesinde bulunan Ergene Belediyesi ek hizmet binası önünden başladı. Velimeşe korusunda yer alan güreş alanına kadar gerçekleştirilen yürüyüş sonrası festival alanına gelen protokol üyelerini Kırkpınar güreşlerinin efsane ekibi karşıladı. Binlerce vatandaşın hazır bulunduğu 2. Geleneksel Kızılıcıklı Mahmut Pehlivan Yağlı Güreşleri saygı duruşu ve İstiklal Marşımızın okunması ile başladı. Ses sanatçısı Arif Şentürk şarkılarıyla coşkuyu arttırırken Ergene Güreş Ağası Kani Tezcan çevre il ve ilçelerden gelen güreş ağalarını güreş alanı girişinde karşıladı. Festivalde, katılımcılar adına her türlü imkânın seferber edildiği gözlerden kaçmadı. Velimeşe Mahallesinde tertiplenen güreşler

adeta küçük bir bayram şenliği havasında geçerken, Ergene Belediyesi'nin bu yılda da aynı güzellikte geçmesi için her türlü desteği sağlayan kurum ve kuruluşlara plaket takdiminde bulunuldu.

Bizim İçin Belediyecilik Sadece Yol, Kaldırım Yapmak Değildir

Geleneksel 2. Kızılıcıklı Mahmut Pehlivan Güreşlerinin açılış konuşmasını gerçekleştiren Ergene Belediye Başkan Yardımcısı Ayça Çevikel'in ardından söz alan Başkanı Rasim Yüksel; Kızılıcıklı Mahmut Pehlivan anısına düzenlenen geleneksel yağlı güreşlerinin ikincisini gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşadığını ifade ederek şöyle devam etti. Yüksel "Biz Ergene Belediyesi olarak yaşamın her alanında sosyal belediyeciliğin en güzel örneklerini Ergene hal-

kımıza yaşatmak konusunda iddialıyız. Seçimlerden önce söz verdiğimiz gibi, halkımızın ortak sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla toplumda karşılığı olan organizasyonları bir bir gerçekleştirmekteyiz. Ergene Belediyesi olarak, halkımızın birlik ve dayanışma ruhunun pekişmesine katkı sağlayacak manevi mutluluğunu destekleyecek çalışmalarımız önümüzdeki zamanlarda artarak devam edecektir' dedi.

Yüksel ayrıca bizim için belediyecilik yol, kaldırım, kanal yapmak ve vergi toplamak değildir vurgusunda bulunarak, Ergene İlçesi için hayata geçirilen projeler ve yapılan çalışmalar hakkında detaylı bilgiler vererek vatandaşların yaşamaktan mutluluk duyacakları ilçenin temellerinin adım adım atıldığını açıkladı.

Ergene Belediye Başkanı Rasim Yüksel- Kani Tezcan- Seyfettin Selim

Güreş Ağası Kani Tezcan ile Devam

2. Kızılıcıklı Mahmut Pehivan Güreşlerinin güreş ağılığı Ergene Kaymakamı Fatih Kızıltoprak'ın sembolik olarak belirlediği 25 bin Liralık rakamla Kani Tezcan'ın olurken organizasyona katılan güreş ağaları ile şeref turu atıldı. Tezcan 8. kez güreş ağılığını alarak güreş sporuna olan katkısını devam ettirdi.

Birincilik Kürsüsü Şaban Yılmaz'ın Oldu

14 Kategoriden oluşan yarışmaya çok sayıda güreşçi katılırken, farklı yaş grupları ve ağırlıklarından oluşan pehlivanların her biri kendi kategorilerinde rakibi ile güreşti. Müsabakaların tamamlanmasının ardından yarı finalde heyecanla devam eden müsabakaların sonunda fi-

nalde Başpehlivan Şaban Yılmaz birinci oldu. Güngör Ekin'in ikinci olduğu müsabakada, üçüncülük kürsüsünü Ahmet Yavuz ve Kaan Kaya paylaştı.

Birinciye altın madalya ikinciye gümüş, üçüncüye bronz madalyaların yanı sıra çeşitli hediyelerde takdim edildi. Ergene Belediye Başkanı Rasim Yüksel, birincilik kürsüsüne çıkana 10 bin TL vereceğini açıklamasının ardından, söz konusu maddi desteği Şaban Yılmaz kazandı.

Protokolden Üst Düzey Katılım

Ergene 2. Geleneksel Büyük Yağlı Pehlivan Güreşlerinde Çorlu Kaymakamı Levent Kılıç'ın yanı sıra Ergene Kaymakamı Fatih Kızıltoprak, Çorlu Cumhuriyet Başsavcısı Habip Korkmaz, CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Tekirdağ

Milletvekili Faik Öztrak, CHP Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü, CHP Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer, Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Münir Karaevli, Çorlu Belediye Başkanı Ünal Baysan, AK Parti Çorlu İlçe Başkanı İsmet Albayrak, AK Parti Ergene İlçe Başkanı Mustafa Çalım, CHP Çorlu İlçe Başkanı Yıldırım Arıcı, Hayrabolu Belediye Başkanı Fehmi Altayoglu, Çerkezköy Belediye Başkanı Vahap Akay, AK Parti Tekirdağ Milletvekili adayı Metin Akgün, CHP Tekirdağ Milletvekili Adayları İlhami Özcan Aygun, Şerafettin Terzi ve Arzu Mandalı, MHP Tekirdağ Milletvekili Adayı Muammer Varol, Kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, Sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, Kırkpınar Güreşleri Ağası Seyfettin Selim, bölgenin güreş ağaları ve çok sayıda vatandaş katıldı.

HABER: Özcan Başgül

Şaban Yılmaz- Rasim Yüksel- Güngör Ekin

AHMET ACAR

TÜRK GÜREŞ TARİHİNDE GÜREŞÇİ TEKKELERİ IV. EDİRNE GÜREŞÇİLER TEKKESİ

Osmanlılar tarafından kurulduğu bilinen ikinci güreşçiler tekkesidir. Sultan I. Murat Hüdavendigâr Gazi hükümet Merkezini Edirne yapınca burada camiler, medreseler, kervansaraylar yaptırırken ; güreşçilerin de yetişebilmesi için kale içinde bu tekkeyi yapmıştır.

İlk şeyhi, Şeyh Cemalettin Efendidir. Bu konuda en geniş bilgilerden birisi Evliya Çelebi Seyahatnamesindedir. Evliya Çelebi, Edirne Güreşçiler tekkesini aşağıdaki gibi anlatıyor (Seyahatname, 1063 Şabanının Başında Sofya'dan İstanbul'a Gittiğimiz, Edirne Şehri, Zuhuri Danışman 1970,cilt5,sf.329) Temmuz 1653.

“Güreşçiler Tekkesi: Seyid Cemalüddin Sultan yeridir. Fetihden sonra Gazi Hüdavendigâr İslam askerleri eğlensinler için bina eylemiştir.

Hala burada olan Rumeli dila-verleri toplanıp haftada bir kere yetmiş seksen çift yağa garkolurlar. Geçmiş günlerin pehlivanları gibi, Rüstem ayarında secaatli, kuvvetli pehlivanlar birbirleriyle el sıkışıp, el öptükten sonra koç gibi baş tokuşup, gülbanki Muhammedi çekilip er meydanında güreşirlerken adam şaşırıp kalır. Pirleri olan Mahmut Pürpar Veli'nin mübarek ruhunu şadedip, bütün İslam bahadırlarını gazaya teşvik ederler.

Buranın zemini siyah taş gibi yağa bulanmış bir güreş meydanıdır. İki şecaat meydanı erleri gömleksiz ve ayağı çıplak bu meydanda iki üç saat bu yağ üzerinde uğraşırlar. Değme hal birbirlerine galip gelemeyip üçyüz altmış bend pehlivanlık hileleri yaparlar. Elbette bir oyunla hasmının ya kese-bent hanesinden, ya künde atmasından, ya şiraziden, ya sarmadan, ya kesmeden , ya ters kepçeden, ya kavak dikmeden, ya Cezayir Sarmasından, ya taşlamadan, ya karakuştan, ya hava almaktan, ya kertten, ya boğmadan, ya şakiden ya kapan atmadan velhasıl bu pehlivan hilelerinden biriyle amel edip hasmının bir mahallini gafil bulup ondan atıp intikam alır. Zira pehlivanlar indinde bilek kuvveti erliktir ama hile(oyun) erlikten erliktir. Zira pehlivanlar indinde erlik 10 dokuzu hile(oyun) demişler. Doğrusu böyledir. Sefer ehli gençlere pehlivanlık çok la-

zımdır. Çünkü Peygamber sünnetidir.

Bu Edirne Tekkesinde yüz çift pehlivan derviş hazır olup ayın pir yar Veli üzre idman ederler. Bu tekke gerçi kagir değildir ama mamurdur. Bir çok odaları, mutfak, bahçesi vardır. Meydanında eski pehlivanların demirden yayları, okları, gürzleri, çeşitli beğenilmiş kemankes darbları, zerdesteleri, ve matrakları, ve kırkar ellişer okka gelen Camus derilerinden yağlı kisbetleri ve nice elvan pehlivan aletleri er meydanında asılıdır.

Bu Pehlivanlar Dergahı Ali Paşa Çarşısı yakınında Balık Pazarı kapısının iç yüzünde Güreşçiler Tekkesidir. “

Evliya Çelebi devamında “Bu tekkede aynı zamanda Güreşçiler Tekkesindeki pehlivan tarikinden (Hazret Pir Mahmut pir ya Veli) fukarası hak yoluna yakın (Hazret Seyit Cemalüddün), ve yine bu tekkede arslan erlerin pehlivanı, pehlivanların serçeşmesi (Hazret Er Sultan) bir günde Fatih Sultan Mehmet'in huzurunda Uzun Hasan'ın yetmiş adet pehlivanına galip gelmişti. Yavuz Sultan Selim huzurunda dört aslanı dahi ikişer parça eyleyen Demir Pehlivan'ın ustası Er Sultan budur.”

Diyerek bize önemli bilgiler vermiştir. Böylece Murat Hüdavendigâr Gazi tarafından kurulan bu önemli tekkenin 1653 yılında da faal olduğunu, içinde en azından 100 çift pehlivan yaşadığını, o devirde yaptıkları oyunları, Tekkenin Kurucu Şeyhinin Cemalettün Efendi olduğunu ve bahçesinde Er Sultan ile Cemalettün Efendinin'de mezarlarının olduğunu , Tekkenin yerinin ise, Ali Paşa Çarşısı yakınında Balık Pazarı kapısının iç yüzünde olduğunu da öğrendik.

Pehlivanlar 1675 yılında Sultan IV. Mehmet'in Edirne'de şehzadeleri Mustafa ile Ahmet (III. Ahmet) in sünnet şenliklerinde de önemli güreşler yapmışlardır. Ya-

bancı tanıklara göre, bunlar eski törelere uygun olarak yarı çıplak, belden aşağısını örten kısa pantolon (Kıspet) ile sahaya çıkıyorlardı. Güreşçiler gövdelerinin her yanını yağlıyorlardı. Bunlar alana çıkınca önce elleriyle toprağa değiyorlar, sonra ellerini yüzlerine götürüyorlardı. 1675 Edirne şenliklerinde güreşlerin yapılması uzun bir geleneğin ürünüydü. (Özdemir Nutku, IV. Mehmet'in Edirne Şenliği, TTK yayınları.)

Bu tekke bir güreş kulübü olduğu kadar aynı zamanda güreş hocası da yetiştiren bir okuldu. Hacı Ahmet oğlu Mehmet adındaki şahsın 1230 Zilhacce (1814) ayında sunduğu arzuhalde bu tekke muallim hanesinde günde 4 akçe ile muallim olan Seyid Mustafa vefat ettiğinden boş kalan bu vazifeye tayin olunmasını istemektedir. Arzusu kabul olan bu zatın 2 yıl sonra kendi isteğiyle Osman Nazif adındaki muallime bırakmıştır. (Topkapı Sarayı Arşivi No:6802,ek.5)

Tekkenin mütevellileri genellikle güreşçiler arasından seçilirdi. Birçok sosyal müesseselerde olduğu gibi, bu tekkenin de vakıfları vardı. 13 zilhacce 895 (25 Ekim 1489) tarihli bir belgeye göre Edirne'de arpacı,Pamukçu, Çadırcı esnafının kullandığı 30 dükkan bu tekkeye vakfedilmiştir.

Bu tekkenin mütevellisi Mehmet Efendi zamanında 1163 yılı (1753) yılı gelirinin 6780 kuruş olduğu anlaşılmaktadır. (Osmanlı Türklerinde Güreş ve Güreşçilik, İbrahim İnce,1968, Tez Yazısı,İÜ., Edebiyat Fak., Tarih Bölümü)

Hibri Abdurrahman Efendi, Edirne Tarihini ilk yazan kişidir ve **Enis ül Müsamirün** adlı eserinde ve 1640 yıllarında yazdığı bu eserde Edirne de yirmi otuz zaviye bulunduğunu ve bu zaviyeleri anlatırken 10. Sırada Kale içindeki Küştî Giran Zaviyesi olarak Güreşçiler tekkesinden bahsetmektedir. (Edirne, TTK yayınları,1993, 2.Baskı, sf.98)

Rakım Ertür’ de yazdığı Eski Kırkpınar (AGE, sf.297-302)adlı yazısında Kırkpınar’ın eski mahalli, ağaların karşılanması, yapılış zamanı gibi bilgileri de kapsayan , Kırkpınar’ın tarih bakımından tahmini olarak kuruluş tarihini anlatırken, Pehlivanlar tekkesi ile de ilişkisini kuruyor ve 1. Sultan Murat’ın Edirne’yi fetih ve başkent itti-haz ettikten sonra Edirne’ye mahsus bir güreşçiler tekkesi açtığını, Edirne’deki bu tekkenin bu gün yalnızca arsası ile küçük bir kabristanı olduğunu yazıyor. Bu kabristanda Pehlivanlar Tekkesinin şeyhi ve duacısı Şeyh Cemalettin ‘in bulunduğu ve kitabesinde:

Huvel-Baki

Kutbü’z-zeman güreşçiler duacısı di-mekle maruf

**Pehlivan Cemalettin ruhiçün
Fatıha 1200**

Yazdığını, bu hicri tarihten anla-sılacağı gibi tekkenin bundan (1965 den) 180 sene öncesine kadar faal olduğu an-laşılıyor. Bu hicri tarih 1785/1786 yıllarına denk gelmektedir.

Ancak Rakım Ertür bu tekkenin yerini bildirmemektedir.

Tarihsel anlamda araştırmamızı sonunda değerli araştırmacı Yazar Atıf Kahraman’ın tespitlerini de yazmamız bize güreşçiler tekkesinin yeri hakkında bilgiler verecektir. (Cumhuriyete kadar Türk Güreşi, cilt2, sf13-14)

Atıf Kahraman bizzat giderek bu yerleri incelemiş ve 1888 yılı Edirne Salnamelerinde tekkeler konusunda bilgi verilirken Kaleiçindeki güreşçiler tekkesinden bahsedilmediğini, buna karşılık “ Bayırbaşında Tarikat-ı Aliyye-i Nakşibendiye’den Pehlivan Cemalettin Dergah-ı Şerifi olarak bahsedildiğini yazmıştır.

Ahmet Badi Efendi (Ölümü 1910) tarafından yazılan “**Riyaz-ı Belde-i Edirne, 1309 (1891-92)** adlı el yazması eserde ,bu eser Trakya Üniv. Tarafından yeniden yazılmıştır. (AGE,sf.187) Güreşçiler Tekkesinden aşağıdaki şekilde bahseder :

“21-Küştî-gîrân Tekkesi

Kadîmen

Mevlânâ

Veliyyüddîn ve el-yevm Metropolit Mahallesinde Kulekapısı Caddesinde otuz üçüncü numarada vâki tarîk-ı Nakşibendîye mensûb Küştî-gîrân yani Pehlivân Cemâleddîn tarafından binâ olunan tekkedir ki sakfı ahşaptandır. Bu tekke Evkâf-ı Hümâyûn Hazîne-i Celîlesince güreşçiler duâcısı

zâviyesi nâmıyla mukayyedir. Hara-ba yüz tutmakla 1308 senesi hilâlinde müceddeden binâ edilmiştir. Şeyhi Tâhir Efendi’dir.”

Bu yazı ile Güreşçiler Tekkesinin 1308 (1891) yılında da var olduğunu, harab olduğundan dolayı, müceddeden(Yeni baştan) bina edildiğini ve o yıllarda şeyhinin Tahir Efendi olduğunu öğreniyoruz.

Bu durumda Evliya Çelebi tarafından bahis olunan Kaleiçi’ndeki Güreşçiler tekkesi ile Bugün ziyaret edilen güreşçiler tekkesi aynı değildir tespiti de doğruluk kazanmaktadır. Yani bugün her yıl Kırkpınar’da güreşler öncesi ziyaret edilen, Pehlivan Cemalettin, Adalı Halil ve Kara Emin Pehlivan’ın kabirlerinin bulunduğu yer ile Kaleiçinde, Balıkpazarı kapısı arkasında bulunan Güreşçiler Tekkesi farklı yerlerdedir. Acaba geçen yıllar içinde tekkenin yeri değişti mi? Bu mümkün.

Ayrıca Evliya Çelebi’nin bahis ettiği Hazret Seyit Cemalettün ve Er Sultan’ın kabirlerinin bulunduğu ve Hibri tarafından da teyit edilen Kaleiçi’ndeki Güreşçiler Tekkesi şeyhi Seyit Cemalettün ile Mezarında kitabesi bulunan Kutbü-z Zeman güreşçiler duacısı Pehlivan Cemalettin (ölümü 1200 Hicri) (1785) ile aynı kişiler olmadığı da muhakkaktır. Benim anladığım Evliya Çelebi tarafından anlatılan, Murat Hüdavendigâr tarafından kurulan tekkenin yeri ve içindeki Seyit Cemalettün ve Er Sultan’a ait kabirler bulunan Güreşçiler Tekkesi kaybolmuştur. Büyük ihtimal, Buna sebep Tekkenin ehil idareciler tarafından yönetilmediğidir. Bir ihtimal de eski Tekkenin yerini şimdiki Kulekapı caddesinde bulunan ve Ahmet Badi Efendi (1891-92) tarafından da yeri teyid edilen şimdiki ziyaret edilen makam yerini almıştır. Bu yer değişiminin 1653 den sonra ve 1785 den önce olduğu anlaşılmaktadır.

Şu anki ziyaret edilen Pehlivan Tekkesine, evvelce Kasımpaşa Camii’ sinin yanındaki kabristanda olan ve her yıl sel felaketinden dolayı çok kötü durumda bulunan Cihan Pehlivanlarımızdan Adalı Halil pehlivan’ın mezarı nakledilmiştir. Daha sonra da 1941 yılında da vefat eden Edirneli Kara Emin Pehlivan da buraya nakledilmiştir. Bu mezarların nakil yılı 1956 dır.

1950 yılı,10 Haziran Cumhuriyet Gazetesi ve 25 Mayıs 1951 tarihli Akşam Gazetesi Kırkpınar açılış törenlerinde önce Atatürk anıtına çelenk kon-

duğunu sonra da Adalı Halil Pehlivan’ın mezarının ve Pehlivanlar Tekkesi’nin ziyaret edildiğini, bu yıllarda sağ olan Adalı Halil Pehlivan’ın eşi Hediye Hanım’ın da bu ziyaretlere katıldığını ve pehlivanların, Pehlivan Nine’nin elini öptüklerini anlatıyor. Hepsine Allah rahmet eylesin.

Bizler gururlandıran en önemli mesele ise, tarihimizin ve hizmet edenlerin unutulmayarak her yıl ziyaret edilmeleridir. Gelenek ara vermeden devam etmektedir. Kırkpınar Programının bir parçası olarak, Her yıl Kırkpınar Güreşleri başlarken bu kabirler ziyaret edilmekte, dualar okunmakta ve geçmiş anılmaktadır.

Yararlanılan Kaynaklar

1. **Evliya Çelebi Seyahatnamesi, Zuhuri Danışman, cilt 5,6 ,1969**
2. **Riyaz-ı Belde-i Edirne, Ahmet Badi Efendi, Trakya Ün. Yayını**
3. **Edirne’nin 600. Fethi yıldönümü Armağan Kitabı, Edirne Hakkında yazılmış tarihler, Tayyip Gök-bilgin, Enis ül Müsamirin, Hibri Abdurrahman Efendi.,TTK Yayını,1993,2.Baskı**
4. **AGE, Eski Kırkpınar, Rakım Ertür**
5. **Cumhuriyete Kadar Türk Güreşi, cilt 2, Atıf Kahraman**
6. **Yayınları Türklerinde Güreş ve Güreşçilik, İbrahim İnce, 1968, İÜ, Edebiyat Fak. Tarih Böl. Tez çalışması**
7. **Er meydanı, THY özel kitabı,2014**
8. **Zur Kulturgeschichtlichen Stellung Des Türkischen Ringkampfs Einst End Jetz, Hans Peter Laquer, Münih Üniversitesi**
9. **IV. Mehmet’in Edirne Şenliği, Özdemir Nutku, TTK**
10. **Türk Spor Tarihi, Doğan Yıldız**

● Kalite ve Güven

2000 Yılından itibaren Balıkesir GÖNEN 'de inşaat ve harfiyat sektöründe siz değerli halkımıza hizmet vermekteyiz. Yaptığımız her mimari çalışmada kalite ve güveni size sunmaya çalışmaktayız.

Siz değerli Gönen halkı en iyisine layıksınız.

Naci SARP

Tel: 0 266 772 63 27

Gsm: 0 532 414 36 64

Gsm: 0 546 962 34 04

Adres: Kurtuluş Mh. 14.Sk No:17/A GÖNEN - BALIKESİR

PEHLIVAN
SOFRASI

Ahmet Taşçı

SAHİL YOLU DEREKÖY- KARAMÜRSEL (0262) 454 12 12

Serhad Şehri Edirne'mize Hoşgeldiniz

Bakri Bey & Kemal Usta

O Bir Edirne Sevdalısı

Meydan Mh. Yediyolağızı Sk. Havlucular İşhanı No:5
EDİRNE / TURKEY
0 539 607 39 34
www.bahribey.com

AMERİKAN KÜLTÜR

Yesevi işbirliği ile her öğrenciye

İNGİLİZCE DİL PASAPORTU

KAYITLARIMIZ
DEVAM
ETMEKTEDİR

DEVLET
TEŞVİKLI
OKUL

EN DONANIMLI UYGULAMA LABORATUVARLARI
SAĞLIK EĞİTİMİNDE DOĞRU ADRES

ÖZEL İSTANBUL
YESEVi
ANADOLU SAĞLIK
MESLEK LİSESİ

ULAŞIMI EN
KOLAY OKUL

KARTAL METROSU
SON DURAĞI ÖNÜ

0216

452 6 452

www.ozelyeseviokullari.com

Mutfağımızdaki lezzetin,
bereketin kaynağı.

Trakya Birlik'ten, yağın kaynağından.